

الحمد لله
محمد بن عبد الله

کویت

راهنمای تجارت با

tp.ir

Iran Trade Promotion Organization

سرشناسه	: مسعودی، مصطفی، ۱۳۶۴ -، مجری پژوهش
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای تجارت با کویت / پدیدآورندگان سازمان توسعه تجارت ایران، معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان؛ مجریان طرح مصطفی مسعودی، لیلا مواسات؛ مدیر طرح رضا توفیقی.
مشخصات نشر	: تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۸ ص.: مصور (رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: ۴۰۰۰۰ ریال : ۷-۲۴۰-۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ایران -- بازرگانی -- کویت -- راهنماها
موضوع	: کویت -- بازرگانی -- ایران -- راهنماها
موضوع	: کویت
شناسه افزوده	: مواسات، لیلا، ۱۳۵۷ -، مجری پژوهش
شناسه افزوده	: توفیقی، رضا، ۱۳۴۳ -
شناسه افزوده	: سازمان توسعه تجارت ایران. معاونت بازاریابی و تنظیم روابط
شناسه افزوده	: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹۹۳۷۰ HF۳۷۷/۲۷۰
رده بندی دیویی	: ۰۹۵۵۰۵۳۶۷/۳۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۱۳۶۰۴۹

شابک: ۷-۲۴۰-۴۶۸-۹۶۴-۹۷۸

راهنمای تجارت با کویت

شناسنامه پدیدآورندگان:
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان
مدیر طرح: رضا توفیقی
مجریان طرح: مصطفی مسعودی، لیلا مواسات
مدیر هنری: فرشته سعید

شناسنامه کتاب:
چاپ اول: ۱۳۸۹
تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

ویرایش، صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌ها، سازمان توسعه تجارت ایران
تلفن: ۲-۲۶۶۴۰۳۱

نسخه الکترونیکی کتاب: www.tpo.ir
E.mail: info@tpo.ir

سخن رئیس کل سازمان

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ.

طی سال‌های گذشته، شاهد تکوین تدریجی «نظام اقتصادی یکپارچه جهانی» بوده‌ایم. توسعه دانش و فناوری در عرصه‌های مختلف، وضعیت متفاوتی از کسب و کار را در این سال‌ها در پی داشته است. از یک‌سو توسعه ارتباطات و دسترسی گسترده مشتریان به اطلاعات، چهره بازارها را دگرگون نموده و «خواست‌های» آنها را تحت تأثیر قرار داده و از سوی دیگر تولید مبتنی بر فناوری پیشرفته و روش‌های اصلاح شده، امکان پاسخ‌گویی به تقاضاهای متنوع و متغیر مشتریان را فراهم نموده است.

نقش تعیین کننده عوامل تولید در معرفی محصول، به ویژه محصولات جدید، اکنون جای خود را به عوامل موجد رضایت مشتری و بازار داده است. این وضعیت، پارادایم حاکم بر روابط صنعت - بازار را به نفع بازار تغییر داده و نقش تعیین کننده بازار و فرصت‌ها و محدودیت‌های آن را به جای تولید و فرصت‌ها و محدودیت‌های آن نشانده است. اگر به این مهم، جهانی شدن بازارها را نیز بیافزاییم، آنگاه ضرورت مطالعه و شناخت بازارها، بخش‌های آن و راهکارهای بازاریابی برای کسب سهم مناسب از بازارهای هدف به خوبی نمایان می‌شود.

تعدد و تنوع عوامل محیطی مؤثر بر موفقیت کسب و کارها، به ویژه در بازارهای جهانی، نسبت به گذشته که قلمرو فعالیت‌ها محلی و ملی بوده، بسیار بیشتر است. امروزه شناخت این عوامل نسبت به شناخت عوامل داخلی بنگاه به دلیل تأثیرگذاری آنها در تحلیل‌های مربوط به فرصت‌های کسب و کار مقدم است. به همین دلیل مدیران سازمان‌ها باید عناصر غیرقابل کنترل محیطی را شناخته و آنها را تا آنجا که ممکن است، مدیریت نمایند.

در تمام محیط‌های کسب و کار، شرایط نامطمئن به وسیله عناصر غیرقابل کنترل به وجود می‌آید و هر بازار جدید، مجموعه عوامل غیر قابل کنترل خاص خود را نیز به آن

اضافه می‌کند. مدیر موفق برنامه بازاریابی خود را به نحوی طراحی می‌کند که بهتر بتواند با شرایط نامطمئن محیط کسب و کار منطبق شود.

مهم‌ترین عوامل غیر قابل کنترل محیط بین‌المللی عبارت‌اند از:

❖ **عوامل سیاسی - قانونی.**

❖ **عوامل فرهنگی.**

❖ **عوامل اقتصادی.**

❖ **زیر ساخت‌ها، فناوری، رقبا، نظام توزیع و غیره.**

تلاش همه بنگاه‌ها برای دسترسی به اطلاعات مربوط به عناصر غیر قابل کنترل محیطی، مستلزم صرف هزینه و ایجاد مخاطرات ناشی از عدم صحت و دقت اطلاعات جمع‌آوری شده است. به این جهت و در راستای حمایت از شرکت‌های ایرانی، برای ورود و کسب موفقیت آنها در بازارهای خارجی، سازمان توسعه تجارت ایران اقدام به تهیه و انتشار مجموعه کتاب‌هایی با عنوان «راهنمای تجارت با کشورها» نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتاب‌ها تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و به‌روز، با بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. به دلیل تغییرات نسبتاً سریع، این اطلاعات در فاصله‌های زمانی مناسب به روز شده و در چاپ‌های بعدی منتشر خواهد شد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید و صاحب‌نظران محترم بی‌نیاز نمی‌کند و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه تجارت خارجی ایران استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری همه دست‌اندرکاران تهیه و تولید مجموعه کتاب‌های حاضر به ویژه جناب آقای رضا توفیقی، «معاونت بازاریابی و تنظیم روابط سازمان» و کلیه کارشناسان سازمان که با این مجموعه همکاری نموده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. همچنین از سرکار خانم فرشته سعیدا و همکاران شرکت چاپ و نشر بازرگانی به خاطر تلاش‌های ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاسگزارم.

بابک افقهی

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران

فهرست صفحه

بخش اول: کلیات

۱۳	اطلاعات پایه
۱۳	نام رسمی کشور
۱۳	موقعیت جغرافیایی
۱۳	مساحت
۱۴	همسایگان
۱۴	جمعیت
۱۴	شهرهای مهم
۱۵	واحد پول
۱۵	تفاوت زمان با ایران
۱۷	فصل اول: محیط سیاسی و قانونی
۱۷	محیط سیاسی
۱۷	تاریخچه‌ی حکومت
۱۹	نوع و ارکان اصلی حکومت

- ۲۱ وضعیت ریسک سیاسی
- ۲۲ افراد و گروه‌های با نفوذ
- ۲۲ محیط قانونی
- ۲۲ حقوق مالکیت
- ۲۳ قانون مالکیت فکری
- ۲۳ قانون سرمایه‌گذاری
- ۲۴ مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)
- ۲۵ قوانین گمرکی
- ۲۶ قوانین بانکی
- ۲۷ قوانین ارزی
- ۲۷ قوانین مالیاتی
- ۲۷ قوانین کنسولی
- ۲۹ عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و ...
- ۲۹ عضویت در سازمان‌های مهم بین‌المللی
- ۳۱ عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری
- ۳۲ عضویت در اتحادیه‌های گمرکی
- ۳۳ فصل دوم: محیط فرهنگی
- ۳۳ ارکان فرهنگی و اجتماعی
- ۳۳ دین
- ۳۴ زبان
- ۳۴ الگوی زندگی

۳۵ نهادهای اجتماعی و دینی

۳۵ رسانه‌ها

۳۶ عادات خرید و مصرف

۳۷ تعطیلات رسمی

۳۸ فرهنگ مذاکره

۳۸ دیدگاه کلی نسبت به ایران

۳۸ آداب مذاکره

۴۱ فصل سوم: محیط اقتصادی

۴۱ سیستم اقتصادی و نقش دولت

۴۲ بخش صنعت و معدن

۴۵ بخش کشاورزی

۴۶ بخش خدمات

۴۷ جمعیت

۴۹ تولید ناخالص داخلی

۵۰ شاخص‌های مهم اقتصادی

۵۰ نرخ تورم

۵۰ نرخ بیکاری

۵۱ دستمزد نیروی کار

۵۱ تراز حساب جاری

۵۲ میزان ذخایر ارزی و طلا

۵۲ شبکه‌های توزیع

۵۲	بازاریابی و تبلیغات
۵۳	راهکارهای بازاریابی و فروش
۵۴	منابع طبیعی
۵۵	فصل چهارم: زیرساخت‌ها
۵۵	حمل و نقل
۵۵	جاده‌ای
۵۶	ریلی
۵۶	دریایی
۵۷	هوایی
۵۷	نظام بانکی
۵۸	نظام بیمه‌ای
۵۹	زیرساخت‌های ارتباطاتی

بخش دوم: تجارت خارجی

۶۳	فصل پنجم: اطلاعات کلی
۶۳	تراز تجاری
۶۴	صادرات
۶۷	واردات
۷۴	کشورهای عمده صادرکننده
۸۴	تحلیل مزیت‌های ایران در تامین کالاهای عمده وارداتی کویت
۸۵	سرمایه‌گذاری خارجی

۸۷	فصل ششم: وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران
۸۷	پیشینه‌ی روابط بازرگانی ایران و کویت
۸۸	آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری
۸۹	صادرات ایران به کویت
۹۵	تحلیل صادرات محصولات ایران به کویت
۹۵	چدن، آهن و فولاد
۹۶	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا
۹۷	حیوانات زنده
۹۸	مس و مصنوعات از مس
۹۹	سایر محصولات
۱۰۸	واردات ایران از کویت
۱۱۴	اجلاس‌های اقتصادی و تجاری مشترک
۱۱۵	موافقت‌نامه‌های تجاری و یادداشت تفاهم‌های همکاری
۱۱۶	دیدارهای متقابل مقامات بلندپایه
۱۱۷	فعالیت‌های نمایشگاهی و هیات‌های تجاری
۱۱۹	پیشنهاد مشارکت شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های کویت
۱۱۹	زمان‌های مناسب برای اعزام هیات تجاری به کویت
۱۲۱	فصل هفتم: زیرساخت‌های صادراتی و راهکارهای بازاریابی
۱۲۱	زیرساخت‌های حمل و نقل
۱۲۱	جاده‌ای

- ۱۲۱ دریایی
- ۱۲۲ هوایی
- ۱۲۲ روابط بانکی
- ۱۲۳ تحلیل راهبردی
- ۱۲۳ زمینه‌ها و دلایل انتخاب راهبردها
- ۱۲۷ راهبردهای پیشنهادی جهت توسعه صادرات
- ۱۲۹ راهکارهای پیشنهادی برای بازاریابی و توسعه‌ی بازار

بخش سوم: پیوست‌ها

- ۱۳۵ سایت‌های اینترنتی وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مهم کویت
- ۱۳۶ برخی پایگاه‌های اینترنتی مهم کویت
- ۱۳۶ نام بانک‌های مهم کویت
- ۱۳۷ فهرست چند شرکت مهم صنعتی، تجاری و بازرگانی کویت
- ۱۳۹ فهرست هتل‌های مهم کویت
- ۱۴۴ اطلاعات رایزنی بازرگانی ایران در کویت
- ۱۴۴ اطلاعات سفارت خانه کویت در ایران
- ۱۴۴ اطلاعات سفارت خانه ایران در کویت
- ۱۴۵ منابع و مآخذ

بخش اول کلیات

اطلاعات پایه

در این بخش، اطلاعات پایه‌ای کشور کویت شامل موقعیت جغرافیایی، مساحت، همسایگان، جمعیت، شهرهای مهم، واحد پول و تفاوت زمان با ایران ارائه می‌شود.

♦ نام رسمی کشور

کویت^۱

♦ موقعیت جغرافیایی

کویت در جنوب غربی قاره آسیا و در منطقه‌ی خاورمیانه قرار دارد. این کشور از راه زمینی با کشورهای عراق و عربستان و از راه آبی با خلیج فارس و ایران هم‌مرز است.

♦ مساحت

وسعت خاک کویت برابر با ۱۷,۸۱۸ کیلومتر مربع است، که از این لحاظ صد و پنجاه و هفتمین کشور جهان به شمار می‌رود. همه‌ی مساحت این کشور خشکی بوده و آب‌ها

سهمی در خاک این سرزمین ندارند.

◆ همسایگان

این کشور از شمال و غرب ۲۴۰ کیلومتر با عراق، از جنوب و جنوب غرب ۲۲۲ کیلومتر با عربستان و از شرق نیز ۴۹۹ کیلومتر مرز آبی با خلیج فارس دارد.

◆ جمعیت

بر اساس آمار سال ۲۰۰۹ میلادی، جمعیت این کشور برابر با ۲/۸ میلیون نفر است، که از این نظر صد و سی و نهمین کشور جهان به شمار می‌رود.

در این کشور بیش از یک میلیون نفر خارجی نیز هستند که در آمار جمعیت کویتی‌ها به آن اشاره نشده است. شکل روبرو نماد ملی این کشور است.

◆ شهرهای مهم

شهر بندری کویت^۱ پایتخت و مهم‌ترین شهر این کشور است که در ساحل غربی خلیج فارس قرار دارد.

دیگر شهرهای عمده این کشور بندر الشویخ^۲، الاحمدی^۳، الجراع^۴، حولی^۵ و السالمیه^۶ هستند.

1. Kuwait
2. AL-Shwaykh
3. Al-Ahmadi
4. Al-Jarah
5. Hawalli
6. Al-Salmiya

♦ واحد پول

واحد پول این کشور، دینار^۱ است. هر دینار به هزار فلس تقسیم می‌شود. در ماه آگوست سال ۲۰۱۰ میلادی، یک دلار آمریکا برابر با ۰/۲۸۶۵ دینار کویت و هر دینار کویت برابر با ۳۴,۲۸۲ ریال ایران بوده است.

سکه‌های رایج این کشور ۱۰۰ فلسی، ۵۰ فلسی، ۲۰ فلسی، ۱۰ فلسی و ۵ فلسی و اسکناس‌های رایج ۲۵۰ فلسی (یک‌چهارم دینار)، ۵۰۰ فلسی (نیم دینار)، یک، ۵، ۱۰ و ۲۰ دیناری است.

♦ تفاوت زمان با ایران

ساعت بین‌المللی این کشور نسبت به ساعت گرینویچ سه ساعت جلوتر (GMT+۳) و از ایران نیم ساعت عقب‌تر (۰/۵-) است. در نیمه نخست سال که ساعت در ایران یک ساعت به جلو برده می‌شود، اختلاف زمانی شهر کویت با تهران منفی یک و نیم (۱/۵-) می‌شود.

فصل اول

محیط سیاسی و قانونی

در این فصل محیط‌های سیاسی و قانونی کویت به صورت جداگانه بررسی می‌شود. در بخش محیط سیاسی تاریخچه، نوع و ارکان اصلی حکومت، قانون اساسی، قوای سه گانه‌ی مجریه، مقننه و قضاییه، میزان ریسک سیاسی و گروه‌های بانفوذ مطالعه می‌شود.

در بخش محیط قانونی، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، ثبت و راه‌اندازی شرکت‌ها، قوانین بانکی، ارزی، مالیاتی و سرمایه‌گذاری و عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بیان می‌شود.

۱. محیط سیاسی

در این بخش، تاریخچه‌ی کشور، نوع حکومت و نحوه انتخاب رییس و ارکان اصلی کشور، میزان ریسک سیاسی و میزان تاثیر افراد و گروه‌های بانفوذ سیاسی بررسی می‌شود.

۱-۱. تاریخچه‌ی حکومت

سرزمین امروزی کویت نزدیک به سه هزار سال پیش از میلاد، یکی از شهرهای سرزمین بین‌النهرین بوده است. گمان می‌رود که در قرن هجدهم قبیله‌ی انیزه^۱ در منطقه‌ی کنونی کویت و شمال عربستان ساکن شده باشد.

این منطقه در سال ۱۷۵۶ میلادی به صورت یک شیخ‌نشین خودمختار درآمد. عبدالرحیم الصباح اولین شیخ کویت شد و خاندان وی تا امروز این کشور را اداره می‌کنند. در قرون

1. Anizah Tribe

هجدهم و نوزدهم میلادی، سیستم شیخ‌نشینی در زیر سایه‌ی امپراتوری عثمانی در کویت ادامه یافت. کویت در سال ۱۸۹۷ میلادی و با گسترش نفوذ انگلیسی‌ها در منطقه خاورمیانه تحت‌الحمایه این کشور درآمد.

نفت در سال ۱۹۳۰ میلادی در کویت کشف شد و پس از آن مشخص شد که بیست درصد ذخایر نفتی جهان در این کشور است. در سال ۱۹۴۶ میلادی کویت به دومین صادرکننده نفت در جهان تبدیل شد. در سال ۱۹۶۱ میلادی انگلیس به تحت‌الحمایگی کویت پایان داد و این کشور در نوزدهم ژوئن ۱۹۶۱ میلادی اعلام استقلال کرد.

در دسامبر ۱۹۶۱ برگزاری نخستین انتخابات در کویت منجر به تشکیل مجلس موسسان شد که وظیفه‌ی بررسی و تصویب قانون اساسی را داشتند. در جولای ۱۹۶۳ میلادی و در زمان حکومت عبدالله السالم الصباح، مجلس ملی کویت با پنجاه عضو تشکیل و شیخ صباح السالم الصباح برادر امیر کویت به نخست‌وزیری منصوب شد. عبدالله السالم الصباح مورد علاقه‌ی مردم کویت بود و تا سال ۱۹۶۵ میلادی زمام امور این کشور را به دست داشت، پس از وی برادرش شیخ صباح السالم الصباح به حکومت رسید. شیخ صباح السالم الصباح در دسامبر ۱۹۷۷ میلادی درگذشت و شیخ جابر الاحمد الجابر الصباح زمام کشور را به دست گرفت.

در ژانویه ۲۰۰۶ میلادی امیر شیخ جابر درگذشت و پسر عمویش، شیخ صباح الاحمد الجابر الصباح امیر کویت شد. در نهم فوریه ۲۰۰۶ میلادی شیخ نواف الاحمد الجابر الصباح به عنوان ولیعهد و در سوم آوریل ۲۰۰۷ میلادی شیخ ناصر المحمد الاحمد الصباح نیز به عنوان نخست‌وزیر انتخاب شدند.

کویت دارای شش استان است که هر یک از آنها توسط استان‌داری که از سوی امیر منصوب می‌شوند، اداره می‌شود. ساختار سیاسی کویت در میان کشورهای منطقه در یک چارچوب عربی و خلیجی به الگوی سیاسی دموکراسی غربی نزدیک‌تر است. در میان کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس مردم کویت از آگاهی، رشد سیاسی و سطح علمی خوبی برخوردارند.

موقعیت جغرافیایی و اقتصادی کویت از دلایل تاثیرپذیری شدید کویت از حوادث خارجی به شمار می‌رود. قرار گرفتن این کشور در شمال غربی خلیج فارس و در همسایگی کشورهای عربستان و عراق و نیز نزدیکی آن به ایران، جایگاه ویژه‌ای به لحاظ ژئوپولوتیکی

برای کویت ایجاد کرده است.

در قرن بیستم که نفت بیش از پیش اهمیت و نقش سیاسی یافته است، کشورهای دارای نفت بیش تر از هر زمان دیگری در معرض تاثیرپذیری از رخدادهای سیاسی جهان قرار دارند.

هیچ یک از کشورهای دارنده نفت نمی تواند در رخدادهای جهان بی طرف و خنثی بماند، چرا که آنها منبعی را در اختیار دارند که می تواند کشوری را به قدرت برتر تبدیل کند و یا چرخ های ترقی پیشرفت کشور دیگری را از حرکت باز دارد.

۲-۱. نوع و ارکان اصلی حکومت

نوع حکومت رسمی این کشور امیرنشین موروثی است. امیر در این کشور مقام اول سیاسی و حکومتی به شمار رفته و تصمیم گیرنده کلیدی در همه ی امور مهم و کلان کشور است. در واقع می توان گفت که خانواده ی آل صباح قدرت را در این کشور در دست دارد.

۱-۲-۱. قانون اساسی

قانون اساسی کویت مهم ترین سند قانونی این کشور است که در یازدهم نوامبر سال ۱۹۶۲ میلادی به تصویب رسید. در شانزدهم می سال ۲۰۰۵ میلادی قانون اساسی این کشور مورد بازنگری قرار گرفت و ویرایش تازه ای از آن به اجرا درآمد. بر پایه ی قانون اساسی جدید این کشور، همه ی افراد بالای ۲۱ سال که بیست سال در این کشور اقامت داشته باشند، می توانند در انتخابات شرکت کنند. افراد نظامی و نیروهای پلیس نمی توانند رای بدهند. هم چنین بر اساس این قانون، زن ها نیز می توانند در انتخابات شرکت کنند.

به موجب قانون اساسی کویت، حکومت در خاندان آل صباح موروثی بوده و این شیخنشین مرکب از قوای سه گانه ی مقننه، قضاییه و مجریه است. یک شورای مشورتی امیر کویت را در امور مملکتی یاری می کند.

۱-۲-۲. قوه مجریه

از ۲۹ ژانویه ۲۰۰۶ میلادی تا کنون (سال ۲۰۱۰ میلادی) امیر صباح الاحمد الجابر الصباح^۱، حاکم این کشور است.

شیخ نواف الاحمد الجابر الصباح نیز از هفتم فوریه ۲۰۰۶ ولیعهد کویت است.

نخست‌وزیر رییس دولت کویت است. شیخ ناصر المحمد الاحمد الصباح^۲ از سوم آوریل ۲۰۰۷ تاکنون این سمت را بر عهده دارد. اعضای کابینه را نخست‌وزیر انتخاب می‌کند و پس از آن باید به تایید امیر نیز برسند. انتخاب نخست‌وزیر توسط امیر کویت انجام می‌شود.

1. Amir SABAH al-Ahmad al-Jabir al-Sabah
2. NASIR AL-MUHAMMAD al-Ahmad al-Sabah

۱-۲-۳. قوه مقننه

پارلمان کویت یا مجلس امت کویت نهاد اصلی قانون‌گذار در این کشور به شمار می‌رود.

مجلس کویت پنجاه کرسی دارد و نمایندگان آن با رای مردم برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند. آخرین انتخابات مجلس کویت در شانزدهم می ۲۰۰۹ برگزار شده است و انتخابات بعدی در سال ۲۰۱۳ میلادی برگزار خواهد شد. شیخ جاسم الخرافی^۱ از سال ۲۰۰۹ میلادی رئیس مجلس کویت است.

۱-۲-۴. قوه قضاییه

قانون قضایی کویت بر پایه‌ی سیستم حقوق مدنی و شریعت اسلامی بنا شده است. این کشور تاکنون مرجعیت دیوان داوری بین‌المللی^۲ را نپذیرفته است. دیوان عالی استیناف از نهادهای اصلی داوری و قضاوت در کویت به شمار می‌رود.

در حال حاضر، امیر کویت صباح الاحمد الجابر الصباح، رئیس قوه قضاییه نیز می‌باشند.

«دیوان عالی استیناف» بخشی از قوه قضاییه این کشور است. این دادگاه برای نخستین بار در سال ۱۹۵۹ میلادی در کویت ایجاد شد. امیر کویت دارای حق بخشش در کلیه موارد قضایی، به صلاح‌دید خود است.

۱-۳. وضعیت ریسک سیاسی

بر اساس ارزیابی‌های انجام‌شده توسط مراجع بین‌المللی، کویت در میان کشورهای منطقه خاورمیانه از ثبات نسبی بالایی برخوردار است. برابر ارزیابی‌هایی که صندوق ضمانت

1. Jassem Al-Kharafi

2. International Court of Jurisdiction (ICJ)

صادرات ایران انجام داده، این کشور در طبقه‌بندی ریسک، رتبه‌ی دو را داراست و سقف اعتبارات کوتاه‌مدت (زیر دو سال) برای این کشور معادل هشتاد میلیون دلار و برای اعتبارات میان‌مدت و بلندمدت (بالای دو سال) معادل صد و شصت میلیون دلار است.

۴-۱. افراد و گروه‌های با نفوذ

خاندان آل‌صباح به عنوان حاکمان کویت، قدرت‌مندترین و بانفوذترین گروه در کشور امارات هستند.

کویت کشوری امیرنشین با جمعیت اندک است و از همین رو، گوناگونی دسته‌ها و گرایش‌های سیاسی در آن وجود ندارد. در واقع گروه حاکم که وابسته به خاندان امیر کویت می‌باشد در بیشتر امور سیاسی و حکومتی فعال هستند و جزو افراد بانفوذ در این کشور محسوب می‌شوند.

۲. محیط قانونی

در این بخش، قوانین مالکیت، مالکیت فکری، گمرکی، کنسولی، سرمایه‌گذاری، ثبت و راه‌اندازی شرکت‌ها، قوانین بانکی، ارزی و مالیاتی، معافیت‌ها و مشوق‌های قانونی سرمایه‌گذاری و عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بیان می‌شود.

۱-۲. حقوق مالکیت

در قوانین سرمایه‌گذاری این کشور، سرمایه‌گذار خارجی مجوز در اختیار داشتن ۴۹ درصد مالکیت شرکت کویتی را داشته و ۵۱ درصد باقی‌مانده باید در مالکیت یک شریک کویتی باشد.

ایجاد منطقه بزرگ آزاد تجاری در بندر الشویخ در سال ۱۹۹۸ میلادی، یکی از برنامه‌های دولت کویت در سال‌های گذشته بوده است. بر این اساس مزایای زیر برای سرمایه‌گذاران خارجی در نظر گرفته شده است:

❖ **معافیت از پرداخت مالیات.**

❖ امکان تبادل آزاد سرمایه.

❖ تضمین صد درصد مالکیت خصوصی.

در کشور کویت شرکت در مناقصات برای همه‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است. یک سازمان قانونی به نام کمیته مناقصات مرکزی^۱ کویت مسئول هماهنگی مناقصات است.

سیاست آزادسازی اقتصادی و برنامه‌های اصلاحات اقتصادی دولت کویت در دهه گذشته، به رشد اقتصادی در این کشور منجر شده است. از این رو دولت بستر مناسبی را برای حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و پشتیبانی از صنعت و خدمات ایجاد کرده است.

۲-۲. قانون مالکیت فکری

این کشور در چهاردهم جولای سال ۱۹۹۸ میلادی به سازمان جهانی مالکیت فکری^۲ پیوسته است. سازمان جهانی مالکیت فکری دارای معاهده‌ها و پیمان‌های زیادی است که هر یک از آنها از انواع حقوق مالکیت معنوی مانند کپی‌رایت و ... دفاع می‌کند، ولی با وجود پیشرفت اجتماعی و فرهنگی کویت نسبت به دیگر کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، این کشور تاکنون هیچ یک از پیمان‌های زیرمجموعه‌ی این سازمان جهانی را امضا نکرده است و بسیاری از حقوق معنوی در حال حاضر در این کشور مورد حمایت نیست.

۳-۲. قانون سرمایه‌گذاری

بر اساس قانون جدید سرمایه‌گذاری خارجی کویت، معافیت صد درصد عوارض دولتی به خارجی‌ان برای مدت ده سال داده می‌شود.

برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی دفتری با نام «دفتر سرمایه‌گذاری خارجی» در وزارت بازرگانی کویت ایجاد شده که در زمینه‌ی اطلاع‌رسانی و دادن خدمات به سرمایه‌گذاران خارجی فعالیت می‌کند.

برای سرمایه‌گذاری مستقیم در کشور کویت باید مستندات پروژه به دفتر جذب سرمایه‌گذاری خارجی کویت فرستاده شود. در غیر این صورت می‌توان با مشارکت و

1. CTC

2. WIPO (World Intellectual Property Organization)

کفالت یک شرکت معتبر کویتی، اقدام به سرمایه‌گذاری یا اجرای پروژه در کویت نمود که این مساله نیازمند پیمودن مراحل پیچیده‌ی اداری کویت است.

هم‌زمان با افزایش درآمدهای نفتی کویت، دولت این کشور صندوق‌های جدیدی به نام «صندوق نسل‌های آینده» تاسیس کرده که بر اساس قانون، سالانه مبلغ ده درصد از کل درآمد کشور در آن سرمایه‌گذاری می‌شود. هم‌اکنون میزان سرمایه‌ی این صندوق بیش از هفتاد میلیارد دلار است.

۲-۴. مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)

آغاز فعالیت یک شرکت در کویت نیازمند طی مراحل سیزده‌گانه و ارایه مستندات مورد نیاز به ادارات دولتی از جمله اداره ثبت شرکت‌ها، اتاق بازرگانی و صنعت، شهرداری و وزارت کار و امور تامین اجتماعی این کشور است. مراحل ثبت شرکت جدید در کویت در جدول شماره‌ی ۱ ارایه شده است.

جدول ۱: مراحل راه‌اندازی کار تجاری (کسب و کار)

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم	هزینه‌های لازم
اول	تکمیل فرم درخواست در اداره ثبت شرکت‌ها در وزارت بازرگانی برای ایجاد شرکت.	یک روز	بدون هزینه
دوم	انتخاب نام شرکت و پر کردن فرم درخواست.	یک روز	بدون هزینه
سوم	دریافت معرفی‌نامه از اداره ثبت شرکت‌ها برای بانک، شهرداری و اداره بررسی قضایی.	یک روز	بدون هزینه
چهارم	سپرده‌گذاری کم‌ترین سرمایه مورد نیاز در یک بانک و دریافت گواهی سپرده.	یک روز	بدون هزینه
پنجم	آماده کردن پیشینه‌ی حقوقی یا جزایی سهام‌داران موسس برای انجام کارهای رسمی ثبت تجاری شرکت.	دو روز	بدون هزینه
ششم	بازرسی شهرداری از شرکت و دادن گواهی مربوطه از سوی آن.	هفت روز	بدون هزینه

شماره مرحله	عنوان مرحله	مدت زمان لازم	هزینه‌های لازم
هفتم	دریافت گواهی غیررسمی از اداره ثبت شرکت‌ها.	یک روز	بدون هزینه
هشتم	امضای گواهی غیررسمی پیش از اعلان همگانی.	یک روز	پانزده دینار برای ده برگ (هر برگ ۱/۵ دینار)
نهم	دریافت پروانه آغاز کار شرکت از اداره ثبت شرکت‌ها.	دو روز	۳۷ دینار
دهم	ثبت شرکت در دفتر ثبت تجاری کویت.	یک روز	بدون هزینه
یازدهم	ثبت در اتاق بازرگانی و صنعت کویت.	یک روز	۶۵ دینار برای ثبت اولیه و سالیانه ۵۵ دینار برای تجدید عضویت
دوازدهم	ثبت نام در اداره اطلاعات شهری.	پانزده روز	پنج دینار
سیزدهم	باز کردن فایل کاری شرکت در وزارت کار و امور اجتماعی کویت.	پانزده روز	بدون هزینه

www.doingbusiness.org

۵-۲. قوانین گمرکی

گمرک یکی از نهادهای اصلی و کلیدی تاثیرگذار بر اقتصاد کویت به شمار می‌رود. به همین دلیل، دولت این کشور توجه ویژه‌ای به مناسب بودن فرآیندها و تعرفه‌های آن دارد. به طور کلی، کویت در سازوکارهای گمرکی خود از نظام نسبتاً آزاد و مناسبی پیروی می‌کند. مقامات گمرک این کشور برای واردات بسیاری از کالاها ممنوعیتی برقرار نکرده‌اند و در کل مقررات گمرکی کویت سهل‌گیرانه است.

تعرفه‌های گمرکی این کشور معمولاً در سه دسته‌ی چهار درصد، هشت درصد و بالاتر از هشت درصد اعمال می‌شود.

کویت با دیگر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، پیمان همکاری اقتصادی منعقد کرده است. هدف از این پیمان، تاسیس بازاری مشترک برای گسترش روابط تجاری کشورهای یادشده است.

در سال ۲۰۰۳ میلادی کشورهای عضو پیمان توافق نمودند که حق گمرکی یکسانی را برای واردات کالاها به کشورهای عضو وضع کنند. حق گمرکی یادشده برای بیشتر کالاهای وارداتی برابر با پنج درصد ارزش یا بهای کالا است. واردات کالا به مناطق آزاد تجاری مشمول پرداخت حقوق گمرکی نیست. در این چارچوب، کالاهایی که بر اساس فرایند تولید در کویت از ارزش افزوده‌ای بیش از چهل درصد ارزش اولیه در هنگام ورود برخوردار باشند، کالاهای داخلی به شمار می‌روند. مالکان این کالاها می‌توانند بدون پرداخت عوارض واردات کالا، محصولات خود را به کشورهای شورای همکاری خلیج فارس صادر کنند.

۲-۶. قوانین بانکی

بانک مرکزی کویت^۱ از سال ۱۹۶۹ میلادی، یکی از نهادهای نظارت‌کننده بر سیستم پولی این کشور است. کویت از دید حقوقی و قانونی بسیاری از استانداردهای جهانی بانکداری را رعایت می‌کند. قوانین و مقررات داخلی این کشور در زمینه‌های مالی و بانکداری نسبت به دیگر کشورهای منطقه پیشرفته‌تر است.

بانک مرکزی کویت نسبت به دیگر بانک‌های مرکزی جهان دارای اختیارات و آزادی عمل کمتری است، به‌گونه‌ای که تنها در ضرب سکه و چاپ اسکناس نقش دارد و تعیین‌کننده سیاست‌های پولی و مالی این کشور نیست. برخی از بانک‌های کویت شامل موارد زیر می‌شود:

- ❖ **National Bank of Kuwait**
- ❖ **Kuwait Finance House**
- ❖ **Burgan Bank**
- ❖ **Commercial Bank of Kuwait SAK**
- ❖ **Gulf Bank (The Persian Gulf Bank)**

1. Kuwait Central Bank (KCB)

هم‌اکنون تعداد بانک‌های کویت سیزده بانک و تعداد مؤسسات مالی و اعتباری سه موسسه است. بنیه‌ی خوب مالی و ثبات بازارهای مالی در چند سال گذشته، موجب پیشرفت بانک‌ها و نهادهای مالی کویت شده است.

۷-۲. قوانین ارزی

قوانین پولی و ارزی کویت توسط بانک مرکزی این کشور تدوین و اجرا می‌شود. در کویت نقل و انتقال هر نوع ارز خارجی آزاد است و دولت این کشور قوانین سختی در این زمینه ایجاد نکرده است. دینار کویت مانند واحد پول دیگر کشورهای صادرکننده نفت، وابستگی مستقیمی با دلار دارد. دینار کویت آزادانه قابل تبدیل است و نرخ برابری آن روزانه اعلام می‌شود.

۸-۲. قوانین مالیاتی

کویت فاقد هرگونه سیستم مدون مالیاتی است. دولت این کشور به دلیل درآمد سرشار حاصل از فروش نفت و جمعیت اندک، تاکنون به دنبال کسب درآمد از طریق دریافت مالیات نبوده است.

به همین دلیل، دولت این کشور به یارانه فراوانی در زمینه‌های انرژی، آب و برق، حمل و نقل، بهداشت و درمان و ... می‌پردازد. می‌توان گفت که سیستم مالیاتی کویت نسبت به دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس بسیار خاص است و در آن انواع مالیات‌های بسیار اندکی تعریف شده است.

در مناطق آزاد کویت نیز، از شرکت‌ها و فعالان اقتصادی خارجی مالیات دریافت نمی‌شود.

۹-۲. قوانین کنسولی

بر اساس قوانین کنسولی، شهروندان خارجی برای ورود به کشور کویت باید روادید بگیرند. سفارت کویت در تهران، به شهروندان ایران خدمات کنسولی ارائه می‌کند. برای دریافت روادید گردشگری کویت مدارک زیر مورد نیاز است:

- ❖ گذرنامه با دست کم شش ماه اعتبار.
- ❖ فرم پر شده‌ی درخواست روادید به امضای متقاضی.
- ❖ دو قطعه عکس رنگی ۴×۶ با زمینه سفید.
- ❖ برگه‌ی توضیح شرایط، دلایل و مقاصد سفر.
- ❖ کپی بلیت برگشت و رزرو هتل.

برای دریافت روادید بازرگانی نیز مدارک زیر مورد نیاز است:

- ❖ گذرنامه با دست کم شش ماه اعتبار.
- ❖ دو قطعه عکس رنگی ۴×۶ با زمینه سفید.
- ❖ کارت بازرگانی.
- ❖ نامه از اتاق بازرگانی.
- ❖ مدارک و مستندات شرکت.

هزینه پرداخت شده برای دریافت روادید، غیرقابل برگشت است.

برای هرگونه مسافرت به این کشور بهتر است، به نکات زیر توجه شود:

- ❖ مراقب اشیای ارزشمند و مدارک مسافرتی خود باشید و اصل گذرنامه خود را در صندوق امانت‌های هتل یا محل زندگی خود در این کشور نگهداری کنید.
- ❖ اگر به هر دلیل توسط پلیس محلی بازداشت شدید، از مأمورین بخواهید به استناد ماده‌ی ۳۶ کنوانسیون وین درباره‌ی امور کنسولی، سریعاً سفارت یا نزدیک‌ترین نمایندگی یا سرکنسولگری ایران را از موضوع آگاه سازند.
- ❖ اگر به زبان عربی و یا انگلیسی آشنایی ندارید، از امضای هرگونه اوراق و اسناد خودداری کنید. البته افراد در این کشور تحت حاکمیت قوانین محلی هستند و وظایف نمایندگی ایران مبنی بر ارائه‌ی خدمات کنسولی، به معنای نقض قوانین کشور میزبان نیست.
- ❖ از نوشیدن آب غیرجوشیده و حتی آب لوله‌کشی خودداری کنید. تنها آب جوشیده یا تصفیه شده بنوشید، هم‌چنین می‌توانید از آب معدنی در بطری‌های آماده استفاده کنید.

❖ پیشنهاد می‌شود هنگام سفر به این کشور از تسهیلات مربوط به بیمه مسافر استفاده کنید.

۳. عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری

این کشور در سازمان‌های بین‌المللی، پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری بسیاری عضویت دارد.

۳-۱. عضویت در سازمان‌های مهم بین‌المللی

این کشور عضو یا ناظر سازمان‌های بین‌المللی بسیاری است. این سازمان‌ها عبارتند از:

- ❖ سازمان جهانی تجارت^۱.
- ❖ شورای همکاری کشورهای حاشیه خلیج فارس^۲.
- ❖ سازمان ملل متحد.
- ❖ بانک جهانی.
- ❖ صندوق بین‌المللی پول.
- ❖ اتاق بازرگانی بین‌المللی^۳.
- ❖ سازمان جهانی گمرک.
- ❖ سازمان جهانی مالکیت فکری^۴.
- ❖ سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک).
- ❖ بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه.
- ❖ کنفرانس تجارت و توسعه‌ی ملل متحد.
- ❖ سازمان بین‌المللی استاندارد.

1. World Trade Organization (WTO)

2. Gulf Cooperation Council

3. ICC

4. World Intellectual Property Organization (WIPO)

- ❖ سازمان جهانی گردشگری.
- ❖ سازمان جهانی هوشناسی.
- ❖ سازمان بین‌المللی توسعه.
- ❖ سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد (یونسکو).
- ❖ سازمان توسعه صنعتی ملل متحد.
- ❖ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی.
- ❖ پلیس بین‌الملل.
- ❖ سازمان بین‌المللی مهاجرت.
- ❖ سازمان جهانی کار.
- ❖ فدراسیون جهانی اتحادیه‌های کارگری.
- ❖ سازمان بهداشت جهانی.
- ❖ بنگاه مالی بین‌المللی وابسته به بانک جهانی.
- ❖ بانک توسعه اسلامی.
- ❖ بانک توسعه اقتصادی عرب.
- ❖ اتحادیه اقتصادی آفریقای مرکزی^۱.
- ❖ سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو).
- ❖ سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (آیکائو).
- ❖ صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی.
- ❖ سازمان جلوگیری از کاربرد سلاح‌های شیمیایی.
- ❖ فدراسیون بین‌المللی سازمان‌های صلیب سرخ و هلال احمر.
- ❖ کمیته بین‌المللی المپیک.
- ❖ اتحادیه جهانی پست.
- ❖ سازمان جهانی ماهواره‌های مخابراتی.

❖ اتحادیه ارتباطات راه دور بین‌المللی.

❖ آژانس تضمین سرمایه‌گذاری چند جانبه.

❖ سازمان کنفرانس اسلامی.

❖ کنفرانس صلح آفریقا.

این کشور هم‌چنین یکی از اعضای جنبش غیرمتعهدها^۱ است. کویت به گروه G-۷۷ نیز پیوسته است.

کویت از سال ۱۹۹۵ میلادی عضو سازمان جهانی تجارت شده است. این کشور نرخ متوسط تعرفه پنج درصدی را برای واردات بیشتر کالاها از کشورهای جهان دریافت می‌کند.

۳-۲. عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری

امروزه عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری، از اهمیت بسیار بالایی در تجارت بین‌الملل برخوردار است. یکی از اهداف موافقت‌نامه‌های تجاری بین کشورها، رساندن تعرفه‌های گمرکی به حد صفر است. عدم عضویت در این پیمان‌ها و موافقت‌نامه‌ها، به معنای محروم شدن از منافع این موافقت‌نامه‌ها به ویژه در زمینه صادرات است.

کویت عضو برخی از پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری منطقه‌ای است. این پیمان‌ها و موافقت‌نامه‌های تجاری عبارتند از:

❖ صندوق توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی عرب^۲.

❖ صندوق پول عرب^۳.

❖ منطقه‌ی تجارت آزاد پان - عرب^۴.

برخی از اهداف منطقه تجارت آزاد پان - عرب عبارتند از:

❖ حذف موانع تجاری.

1. Non Aligned Movement

2. Arab Fund for Economic and Social Development

3. Arab Monetary Fund

4. Pan-Arab Free Trade Area

❖ ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری.

❖ اعمال نکردن سهمیه‌بندی برای واردات کالا.

کویت همچنین به اتحادیه گمرکی و ناحیه آزاد تجاری شورای همکاری خلیج فارس نیز پیوسته است و با دیگر کشورهای عربی این پیمان همکاری اقتصادی و بازرگانی دارد.

۳-۳. عضویت در اتحادیه‌های گمرکی

این کشور یکی از اعضای اتحادیه‌ی گمرکی شش‌جانبه شورای همکاری خلیج فارس است. بر این اساس، از سال ۲۰۰۳ میلادی عوارض گمرکی یکسانی در مبادلات کالا و خدمات بین کشورهای عضو، شامل عربستان، امارات، قطر، کویت، بحرین و عمان اعمال می‌شود.

فصل دوم

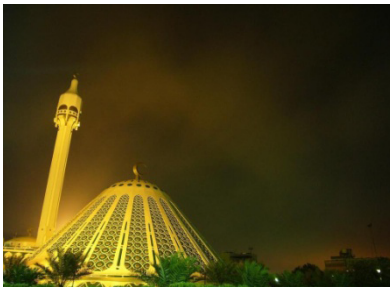
محیط فرهنگی

در این فصل به مطالبی هم‌چون دین، زبان، علایق و الگوی زندگی و مصرف، نهادهای اجتماعی و دینی، رسانه‌ها، عادات خرید و مصرف، تعطیلات، اعیاد و جشن‌ها، دیدگاه کلی نسبت به ایران، فرهنگ مذاکره، نقش هدایا و سوغات، ارزش‌های غالب و آداب و رسوم خاص مردم کویت پرداخته می‌شود.

۱. ارکان فرهنگی و اجتماعی

در این قسمت، نخست با ارکان اصلی تشکیل دهنده‌ی فرهنگ کشور کویت، هم‌چون دین و زبان و سپس با آداب و رسوم کلی مردم این کشور آشنا می‌شویم.

۱-۱. دین

بیشتر جمعیت کویت را پیروان آیین اسلام تشکیل می‌دهند. در حدود ۸۵ درصد از مردم این کشور مسلمان و ۱۵ درصد نیز مسیحی، کلیمی و زرتشتی هستند.

بر اساس ماده دوم قانون اساسی کویت دین رسمی کشور اسلام است و شریعت اسلامی منبع اصلی برای قانون‌گذاری است. شئون اسلامی در کویت بیش از دیگر کشورهای منطقه رعایت می‌شود. افزون بر بر مراکز دینی دولتی، مراکز اسلامی مردمی نیز در این کشور

فعال هستند.

۱-۲. زبان

زبان رسمی این کشور عربی است. همچنین زبان انگلیسی نیز کاربرد فراوانی دارد و به ویژه در جلسات رسمی، رایزنی‌ها و نشست‌های بازرگانی استفاده می‌شود. در کویت به دلیل وجود ریشه‌هایی از فرهنگ ایرانی و حضور شمار زیادی از ایرانیان، زبان فارسی نیز در گفت‌وگوهای برخی از مردم استفاده می‌شود.

۱-۳. الگوی زندگی

مردم کویت دارای الگوی زندگی و ویژگی‌های رفتاری خاص خود هستند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌شود:

- ❖ کویت با توجه به جمعیت کم و تولید ناخالص ملی نسبتاً بالا، از درآمد سرانه خوبی برخوردار است. در این کشور کمتر کسی زیر خط فقر زندگی می‌کند و بیش‌تر خانواده‌ها از زندگی خوبی برخوردارند.
- ❖ تجملات و تشریفات یک خرده‌فرهنگ در میان خانواده‌های کویتی است، که برگرفته از رفاه نسبی اجتماعی است.
- ❖ ماهی‌گیری و گردش با قایق و کشتی از سرگرمی‌های برخی از مردم این کشور است.
- ❖ دولت کویت با توجه ویژه به سرمایه‌گذاری در بخش جهانگردی و با افزایش امکانات رفاهی مانند فرودگاه و خدمات فرودگاهی، هتل‌ها و رستوران‌ها به دنبال جذب جهانگردان بیش‌تر و تبدیل این کشور به یکی از قطب‌های جهانگردی در منطقه است. به همین منظور و در راستای اجرای این سیاست توانسته امنیت بالایی را نیز برای مردم خود و شهروندان خارجی فراهم آورد.
- ❖ جرایم خیابانی در این کشور بسیار اندک است، در صورت دستگیری مجرمین، مجازات سختی برای آنان در نظر گرفته شده و معمولاً از کشور اخراج می‌شوند.

۴-۱. نهادهای اجتماعی و دینی

فرهنگ مردم کویت ترکیبی از آیین‌های بومی این کشور، سنت‌های اسلامی و باورها و ارزش‌های عربی است. امروزه اسلام به عنوان دین رسمی کشور در بسیار از جلوه‌های زندگی مردم نمود روشنی دارد.

در کویت بیش از دویست مسجد وجود دارد، که ۱۳۵ مسجد برای اهل سنت و نزدیک به ۶۵ مسجد نیز ویژه‌ی شیعیان است. بر اساس برخی آمارهای غیررسمی، نزدیک به هشتصد حسینیّه، تکیه و دیوانیه در کویت وجود دارد که در این میان ۱۲۵ حسینیّه بزرگ، رسمی و دارای مجوز است و بقیه نیز دیوانیه‌ها یا حسینیّه‌های خانگی هستند. سخنرانی‌ها و آیین‌ها در حسینیّه‌ها به زبان‌های عربی و فارسی است.

کویت‌ها به تالار ملاقات و گفتگو «دیوانیه» می‌گویند. بیشتر شخصیت‌های مذهبی، اجتماعی و سیاسی در منزل خود دیوانیه دارند. دیوانیه‌ها محل مناسبی برای مهمانی، عروسی، اعیاد و عزاداری هستند. شیعیان از دیوانیه برای مجالس روضه‌خوانی، توسل و سخنرانی استفاده می‌کنند و در ماه‌های محرم و صفر مجالس عزاداری امام حسین(ع) را برگزار می‌کنند. خانواده‌های معروف کویتی هر کدام حسینیّه ویژه‌ی خود را دارند و آنها را به نام خود نام‌گذاری می‌کنند.

۵-۱. رسانه‌ها

این کشور پیشرفت‌های بسیاری در زمینه‌ی رسانه داشته است. تلویزیون، رادیو، روزنامه، مجله و وبسایت‌های اینترنتی ابزارهای برقراری ارتباط در کویت هستند. ورود بسیاری از نشریات و مجلات خارجی در زمینه‌های علمی، اقتصادی و سیاسی موجب افزایش سطح آگاهی عمومی از رویدادهای کشورهای جهان شده است.

❖ روزنامه‌ها

در کویت روزنامه‌های مختلفی چاپ می‌شود. برخی از آنها عبارتند از:

❖ **الرای العام:** این روزنامه به زبان عربی و در شانزده برگ چاپ می‌شود. **الرای العام** به گونه‌ای بازتاب‌دهنده‌ی نظرات دولت کویت است و در افکار عمومی نیز تاثیرگذار است.

❖ **السیاسه:** تیراژ آن بیش از هفتاد هزار نسخه بوده و دارای دفاتر نمایندگی در اردن، عربستان و مصر است و نسخه‌های آن به بیشتر کشورهای عربی فرستاده می‌شود.

❖ **الانباء:** با تیراژی بیش از ۶۵ هزار نسخه در روز به زبان عربی چاپ می‌شود و بازتاب‌دهنده‌ی نظرات مقامات رسمی کویت بوده و نفوذ دولت در آن زیاد است و تا اندازه‌ای در افکار عمومی تاثیر دارد.

❖ **الوطن:** به زبان عربی منتشر می‌شود و نسبت به دیگر روزنامه‌ها از استقلال نسبی برخوردار است و نزد افکار عمومی به ویژه دانشجویان مورد توجه است.

❖ **القبس:** این روزنامه با تیراژی بیش از هفتاد هزار نسخه از سوی موسسه مطبوعاتی القبس به زبان عربی منتشر می‌شود. افزون بر کشورهای عربی در برخی کشورهای اروپایی نیز توزیع می‌شود. القبس از روزنامه‌های خبرساز کویت بوده و به جهت تماس با مدیران ادارات و ارگان‌های دولتی اخبار محلی را منتشر می‌کند و از نفوذ خوبی در افکار عمومی برخوردار است.

❖ رادیو و تلویزیون

رادیوی کویت از سال ۱۹۵۱ میلادی فعالیت خود را آغاز کرده و با چهار فرستنده برنامه‌های خود را به زبان‌های عربی، فارسی، انگلیسی، و فرانسه پخش می‌کند. در کویت فرستنده‌ی رادیویی یا تلویزیون خصوصی وجود ندارد و این رسانه‌ها در کنترل کامل دولت هستند.

تلویزیون کویت در حال حاضر با چهار شبکه فعالیت می‌کند. شبکه یک به زبان عربی، شبکه دوم به زبان انگلیسی و شبکه سوم و چهارم برای پخش گزارش‌های ورزشی و فیلم‌های سینمایی است.

۱-۶. عادات خرید و مصرف

کویت‌ها یکی از ثروتمندترین مردم جهان هستند. بنابراین خریداران کویتی از توان مالی مناسبی برای خرید برخوردارند. عرضه‌کنندگان می‌توانند کالاها و خدمات لوکس بسیاری را به بازار کویت روانه کنند.

بازرگانان همچنین باید توجه داشته باشند که عرضه‌ی کالاها و خدمات باکیفیت می‌تواند

سود بسیاری را در این کشور نصیب آنها کند. کیفیت یک عامل اساسی و تعیین‌کننده برای مصرف‌کننده کویتی است.

در کل خریداران کالا در بازارهای عربی از جمله کویت به تبلیغات نیز بسیار حساس بوده و از آن پیروی می‌کنند. بنابراین داشتن آگهی بازرگانی در رسانه‌ها به ویژه تلویزیون در این کشور بسیار سودمند خواهد بود. می‌توان گفت که مردم کویت درصد مصرف‌گرایی نسبتاً قابل توجهی دارند و بسیاری از کالاها و خدمات مصرفی در این کشور دارای بازار خوبی است.

شهر کویت به دلیل بالا بودن هزینه‌های زندگی، یکی از بیست شهر گران جهان است. کویتی‌ها خریدار خوبی برای مواد غذایی، مصالح ساختمانی، سبزیجات و پوشاک کشورهای منطقه هستند.

۷-۱. تعطیلات رسمی

تعطیلات رسمی کشور کویت عبارتند از:

- ❖ سال نو میلادی: یکم ژانویه.
- ❖ روز ملی قطر: ۲۵ فوریه.
- ❖ روز آزادی: ۲۶ فوریه.
- ❖ زادروز پیامبر گرامی اسلام: ۲۶ فوریه.
- ❖ شب معراج پیامبر اسلام: نهم جولای.
- ❖ عید فطر: یازدهم سپتامبر.
- ❖ عید قربان: هفدهم نوامبر.
- ❖ سال نو هجری قمری: هفتم دسامبر.

آغاز سال نو عرب‌ها، ماه محرم نخستین ماه هجری قمری است که بر این اساس، تعداد روزهای سال بین ۳۴۵ و ۳۵۵ روز متغیر است و ده روز با تقویم میلادی و هجری شمسی تفاوت دارد. از آنجا که تصمیم‌گیری در این رابطه وابسته به رویت ماه در آسمان بوده، گاهی برخی از تعطیلات یک یا دو روز جابجا می‌شوند. لذا تاریخ دقیق تعطیلات این کشور بر اساس تاریخ میلادی متغیر است.

با توجه به جمعیت مسلمان این کشور، بیش‌تر جشن‌ها مربوط به اسلام می‌شود، ولی در کنار آن برخی از جشن‌ها مانند جشن‌ها و اعیاد مسیحیان و جشن نوروز نیز در کویت برگزار می‌شود.

۲. فرهنگ مذاکره

در این بخش دیدگاه کلی کویته‌ها نسبت به ایران، آداب مذاکره، نقش هدایا و سوغات و ارزش‌های غالب و رسوم خاص در کویت بیان می‌شود.

۱-۲. دیدگاه کلی نسبت به ایران

ایران و کویت دارای اشتراکات فرهنگی فراوانی هستند. بازرگانی کویت در گذشته، بیشتر به دست ایرانیان به ویژه مردم فارس و خوزستان انجام می‌شده است.

در حال حاضر نیز ایرانیان بسیاری در بخش‌های مختلف اقتصادی کویت فعالیت می‌کنند.

برخی از زمینه‌ها و پیوندهای نزدیک‌کننده‌ی ایران و کویت عبارتند از:

- ❖ موقعیت راهبردی، جغرافیایی و سیاسی دو کشور.
- ❖ مشترکات فراوان دینی، فرهنگی، قومی و ... دو کشور.
- ❖ وجود بیش از پنجاه هزار نفر ایرانی در این کشور کوچک.
- ❖ فاصله نزدیک دریایی ایران و کویت.

۲-۲. آداب مذاکره

مذاکره در کشور کویت با آرامش و بدون شتاب در رسیدن به نتیجه انجام می‌شود. برخی از دانستنی‌ها درباره‌ی فرهنگ مذاکره در این کشور عبارتند از:

- ❖ ملاقات و جلسات تجاری ابتدایی، بیش‌تر به منظور ایجاد شناخت و آشنایی اولیه بازرگانان است.

- ❖ بهتر است برای مذاکره برنامه‌ای از پیش تهیه شود و هنگام برگزاری نشست ابتدا درباره‌ی موضوعاتی که از اهمیت بیشتری برخوردارند صحبت شود.
- ❖ بهتر است پیش از نشست تجاری، کمی درباره‌ی مقررات و قوانینی که بر نوع فعالیت مورد نظر اثرگذار است آگاهی داشته باشید تا در هنگام جلسه چنین مواردی را از طرف مقابل نپرسید و با اطمینان مذاکره کنید.
- ❖ استفاده از یک مترجم یا فرد آشنا به زبان عربی و انگلیسی به همراه تیم در هنگام مذاکرات تجاری ضروری است.
- ❖ در هنگام گفتگو صبر و حوصله داشته باشید و از بی‌حوصلگی و عجله خودداری کنید. بحث با بازرگانان این کشور نیازمند گذشت زمان است.
- ❖ پیشنهاد می‌شود در هنگام برگزاری جلسات تجاری، دیدگاه بلندمدت را مد نظر داشته باشید و به داشتن روابط درازمدت و دادن اطمینان به طرف تجاری (به ویژه ارتباطات و خدمات پس از فروش) اهمیت بدهید.

۲-۲-۱. هدایا و سوغات

در کویت از دیرباز بر اساس فرهنگ عربی، دادن و گرفتن هدیه مرسوم بوده است. در فرهنگ کویتی‌ها دادن هدیه و آوردن سوغات برای نزدیکان هنگام بازگشت از سفر رایج است. در شهر کویت برای این منظور بیش‌تر از اجناس قیمتی و لوکس مانند ساعت، عطر و آلات تزئینی ویژه استفاده می‌شود. در این کشور می‌توان، لباس‌های زنانه و مردانه خوب و سنتی، زینت‌آلات و هنرهای دستی بومی را به عنوان هدیه و سوغات خریداری کرد.

۲-۲-۲. ارزش‌های غالب و رسوم خاص

کویت کشوری در جنوب غربی قاره آسیا و در منطقه خاورمیانه است. مردم این کشور دارای فرهنگ عام عربی هستند.

در میان کویتی‌ها مانند بسیاری از کشورهای عربی، احترام به بزرگ‌ترها و ارزش نهادن به جایگاه پدر، مادر، پدربزرگ و مادربزرگ از

اهمیت بالایی برخوردار است.

فضای آزاد فرهنگی کویت، این کشور را دروازه فرهنگی خلیج فارس قرار داده است. شاید در بین کشورهای عربی، بعد از لبنان، کویت از آزادترین عرصه‌های فرهنگی برخوردار باشد. قدر مسلم آن است که وضعیت فرهنگی کویت نسبت به سایر کشورهای حوزه خلیج فارس، متمایز بوده و سطح مباحث و عرصه‌های فرهنگی در این کشور بالاتر و قوی‌تر از کشورهای عربی اطراف خود است. مطبوعات رونق دارند و نویسندگان با آزادی قابل توجهی به طرح افکار خود می‌پردازند. این فضا موجب گشته تا شیعه و اهل سنت در عرصه مذهبی با آزادی نسبی فعالیت داشته باشند.

در کویت، بیش از هر کشور دیگری در میان کشورهای حاشیه خلیج فارس، زنان نقش برجسته‌ای را در زندگی کاری ایفا می‌کنند و از موقعیت بهتری برخوردارند.

زنان در این جامعه سنتی، در کنار مردان، به عنوان حقوق‌دان، دانشجو، دیپلمات، پزشک، معلم، استاد دانشگاه، مهندس، سرمایه‌گذار، رییس دانشگاه و حتی معاون وزیر فعالیت می‌کنند. بر اساس ماده ۴۱ قانون اساسی کویت، زنان و مردان کوییتی حق دارند در زمینه‌ای که مورد علاقه و تخصص آنان است، مشغول به کار شوند. دولت هم موظف است که زمینه‌های فعالیت و اشتغال را به طور برابر برای همه شهروندان، اعم از زنان و مردان فراهم کند.

بیشتر زنان کوییتی هنوز به ارزش‌های سنتی و دینی پایبند هستند. این بخش از زنان با پوشش کامل اسلامی در جامعه و محل کار حضور می‌یابند و این گونه خود را با آموزه‌های سنتی و اسلامی همراه و موافق نشان می‌دهند. بخش دیگری از زنان کویت، به ویژه در مناطق شهری، آزادانه رانندگی می‌کنند، به تنهایی به کشورهای خارجی مسافرت می‌کنند و آزادی‌های جدیدی را برای خود ایجاد کرده‌اند.

فصل سوم

محیط اقتصادی

در این فصل سیستم اقتصادی، شاخص‌های مهم اقتصادی، جمعیت، تولید ناخالص داخلی، وضعیت بخش‌های مختلف اقتصادی، میزان ذخایر ارزی، تراز حساب جاری، دستمزد نیروی کار، نرخ بیکاری، نرخ تورم، شبکه‌های توزیع، بازاریابی و تبلیغات و منابع طبیعی کشور کویت بررسی می‌شود.

۱. سیستم اقتصادی و نقش دولت

کویت با جمعیتی نزدیک به ۲/۸ میلیون نفر، از لحاظ اقتصادی در رده پنجاه و نهمین اقتصاد بزرگ جهان بر مبنای GDP^۱ قرار دارد.

بر اساس آمارهای رسمی، نزدیک به ۱/۵ میلیون نفر شهروند خارجی نیز در کویت زندگی می‌کنند.

جنگ دوم خلیج فارس و اشغال کویت در سال ۱۹۹۰ میلادی آسیب‌های فراوانی را بر اقتصاد کویت وارد ساخت و بیش از یک‌صد میلیارد دلار از ذخایر خارجی و سرمایه‌گذاری‌های این کشور را بر باد داد. پس از جنگ خلیج فارس، تولید ناخالص داخلی کشور پس از یک افول ناشی از اشغال تا سال ۱۹۹۳ میلادی روبه افزایش نهاد. در سال ۱۹۹۳ میلادی، هیات‌های کارشناسی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول با بازدید از این کشور، یک برنامه اصلاحات اقتصادی را پیشنهاد کردند، که بخش‌های کلیدی آن عبارت بودند از:

❖ توسعه خصوصی‌سازی.

❖ حذف یارانه‌ها و خدمات عمومی رایگان.

۱. GDP بر اساس برابری قدرت خرید (PPP) مبنای مقایسه قرار گرفته است.

❖ افزایش مالیات‌ها.

امروزه کویت دارای یک اقتصاد کوچک ولی باز است که به شدت به فروش نفت خام وابسته است. به طور میانگین فروش نفت خام نود درصد تولید ناخالص داخلی و ۷۵ درصد بودجه دولت را تامین می‌کند. بحران جهانی نفت در اواخر سال ۱۹۹۸ میلادی و اوایل سال ۱۹۹۹ میلادی موجب شد تا بودجه این کشور از ۵/۵ میلیارد دلار به سه میلیارد دلار کاهش یابد و همین امر چالش‌هایی را برای اقتصاد کویت فراهم آورد.

البته بسیاری از مشکلات اقتصادی کویت در بیست سال گذشته مربوط به پیامدهای حمله عراق به تأسیسات نفتی این کشور در سال ۱۹۹۰ میلادی است. تامین بودجه بازسازی شهرها و واحدهای اقتصادی از یک سو و هزینه اعزام نیروهای نظامی آمریکا برای دفاع از کویت در مقابل تهدیدات عراق موجب شد که دولت کویت در سال‌های گذشته به فکر جذب سرمایه‌های خارجی در کشور باشد. کویت گذشته از ذخایر سرشار نفت، دارای منابع طبیعی مهم و شناخته شده دیگری نیست. در کنار کمبود شدید منابع طبیعی، محدودیت منابع انسانی عامل دیگری است که در ساختار اقتصادی کویت وجود دارد.

وضعیت بخش‌های صنعت و معدن، کشاورزی و خدمات کویت در ادامه بیان شده است.

۱-۱. بخش صنعت و معدن

بخش صنعت و معدن کویت، ۴۸/۲ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل داده و دومین بخش اقتصادی این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی است.

محصولات عمده صنعتی کویت شامل موارد زیر است:

- ❖ نفت.
- ❖ کود شیمیایی.
- ❖ مواد حاصل از تصفیه نفت خام.
- ❖ محصولات پتروشیمی.
- ❖ سیمان و مصالح ساختمانی.
- ❖ آب شیرین.

❖ صنایع دستی.

❖ ساخت و تعمیر کشتی.

❖ آب شیرین کنی.

❖ فرآوری غذایی.

وضعیت برخی از صنایع عمده کویت، در ادامه بیان شده است.

❖ صنعت نفت

کویت با وجود وسعت کم یکی از بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده نفت جهان است. ذخایر نفتی این کشور بیش از سه برابر ذخایر نفتی آمریکا و ده درصد از کل ذخایر نفتی جهان است. در سال‌های گذشته با بهره‌برداری از سه حلقه چاه جدید در منطقه‌ی مرزی الرتقه، چاه‌های در دست بهره‌برداری در این منطقه به یازده حلقه رسید. چاه‌های الرتقه مورد ادعای دولت عراق است و به موجب علامت‌گذاری جدید مرزی در طرف کویت واقع شده است.

❖ صنعت گاز

همگام با رشد صنعت نفت در کویت، این کشور برنامه‌ریزی گسترده‌ای برای استخراج و بهره‌برداری از منابع گاز طبیعی (بوتان، پروپان و نپتان) کرده است. منابع گاز در اطراف بندر الاحمدی و شعیبه ذخیره شده و سپس توسط سوپر تانکرهای ویژه‌ی حمل گاز به کشورهای مصرف‌کننده صادر می‌شود. تولید و استخراج گاز در کویت روند رو به رشدی را نشان می‌دهد.

❖ صنعت برق

در سال ۱۹۵۳ میلادی برای نخستین بار در کویت با بهره‌برداری از یک مولد بخار، نیروی برق تولید شد. این مولد در منطقه الشویخ با توان تولید ۷۵۰ کیلووات ساعت برق آغاز به کار کرد. هم اکنون توان تولید اسمی برق کویت ۶۸۹۸ مگاوات است که این میزان تولید برق پانزده درصد بیشتر از مصرف آن است. کویت دارای شش نیروگاه برق بزرگ است. نیروگاه‌های برق کویت توان تولید بیش از ۲۷ میلیارد کیلووات ساعت انرژی برق

را دارند.

❖ صنعت پالایش

پالایشگاه‌ها مهم‌ترین واحدهای صنعتی کویت هستند. کویت دارای سه پالایشگاه عمده‌ی الاحمدی، مینا عبدالله و شعیبه است. توان پالایش نفت در این سه پالایشگاه، تا یک میلیون بشکه در روز برنامه‌ریزی شده است.

❖ صنایع پتروشیمی

صنایع پتروشیمی کویت چندان گسترده نیست. این صنایع از سال ۱۹۷۱ میلادی آغاز به کار کرده‌اند. ولی امروزه دولت کویت با توجه به در اختیار داشتن منابع فراوان نفت و گاز، طرح‌های کلان با سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را برای پیشرفت صنعت پتروشیمی در دستور کار دارد.

❖ صنایع شیمیایی

چندین واحد صنعتی که عمدتاً به پالایشگاه‌های کویت وابسته‌اند، به تولید مواد شیمیایی مانند گازهای صنعتی آرگون، فرئون و هالون می‌پردازند.

تاسیسات و واحدهای صنعتی کویت در ۲۹ ناحیه کشور و بیشتر در کناره‌های شهر کویت، ناحیه مرکزی، جنوبی و در کنار بنادر مستقر شده‌اند. ناحیه صنعتی شعیبه نخستین و مهم‌ترین ناحیه صنعتی کویت از دید بزرگی و اهمیت صنایع مستقر در آن است. پس از آن، ناحیه مینا عبدالله است که پالایشگاه‌های نفت و صنایع وابسته در آن هستند. از نظر پراکندگی تعداد واحدهای صنعتی، نواحی الشویخ، صبحان، الری، امغره و کبار المقاولین بیش‌ترین تعداد کارگاه‌های صنعتی را دارا هستند.

همچنین مناطق الاحمدی، المطلاع، شعیبه و الصلیبه به ترتیب بیش‌ترین واحدهای صنعتی را دارا هستند.

❖ نقش بخش صنعت در اقتصاد کویت

چنانچه گفته شد اقتصاد کویت به لحاظ شرایط جغرافیایی و منابع طبیعی، کاملاً به

نفت وابسته است و صنایع تولیدی غیرنفتی نقش چندانی در اقتصاد کویت ندارند. با وجود سیاست‌های تشویقی دولت کویت مانند وام‌های بلندمدت با نرخ‌های بهره تشویقی، یارانه‌ی اجاره زمین و محوطه‌های صنعتی، در مجموع عملکرد صنایع تولیدی و نقش آنها در تولید ناخالص داخلی کویت چندان امیدوارکننده نیست. در سال‌های گذشته صادرات کویت به جهان بیشتر شامل نفت و فرآورده‌های آن، کود شیمیایی، پلاستیک و محصولات شیمیایی آلی و معدنی بوده است. از سوی دیگر واردات این کشور از جهان بیش‌تر شامل طیف گسترده‌ای از کالاها مانند مواد غذایی، مصالح ساختمانی، وسایل نقلیه و قطعات آن، پوشاک و پارچه، مواد غذایی و ماشین‌آلات صنعتی بوده است.

۲-۱. بخش کشاورزی

بخش کشاورزی کویت بسیار کوچک است. در سال ۲۰۰۹ میلادی، سهم بخش کشاورزی این کشور از تولید خالص داخلی ۰/۳ درصد بوده است.

تنها ۰/۸۴ درصد زمین‌های کویت برای کشاورزی و کشت میوه و سبزیجات مناسب است. عمده‌ترین محصولات کشاورزی کویت، آبزیان (انواع ماهی) و خرما هستند.

کویت با قرارگرفتن در عرض جغرافیایی ۳۰ درجه شمالی و در حاشیه‌ی بیابان‌های خشک و سوزان عربستان، کشوری با آب و هوای خشک بیابانی است و هرگز آب جاری در آن دیده نمی‌شود. نبود آب‌های سطحی برای کشت و هوای گرم و بیابانی، از کویت سرزمینی بسیار نامناسب برای کشاورزی ساخته است. زمین‌های قابل کشت کویت تنها مساحتی بیش از ۰/۸ درصد از خاک کشور، یعنی کم‌تر از دویست کیلومتر مربع بوده و چراگاه‌های آن نیز فصلی است. به همین دلیل بخش کشاورزی و دامداری در کویت کم اهمیت و ناچیز است. در واقع کشاورزی پایه‌ی زندگی و درآمدزایی مردم کویت نیست و ساختار اقتصادی این کشور به آن وابستگی ندارد.

هرچند کویت به جهت نداشتن آب جاری و خاک مناسب کشاورزی یک کشور کشاورزی به شمار نمی‌رود، ولی از سال ۱۹۵۳ میلادی کشاورزی در کویت مورد توجه قرار گرفت. در دهه ۱۹۷۰ میلادی با اوج‌گیری درآمد نفت کویت و اختصاص مبالغ بیش‌تر یارانه کشاورزی، چند شرکت کشاورزی در کویت تاسیس شد که با استفاده از منابع آب زیرزمینی و اصلاح خاک، کشتزارهای بزرگی را در مناطق الصلیبه، الوفره و العبدلی ایجاد کردند.

با وجود ناچیز بودن سهم کشاورزی در اقتصاد کویت، از گذشته تاکنون ماهی‌گیری و بهره‌برداری از منابع دریایی یکی از منابع اصلی درآمد کویتی‌ها بوده است. صید ماهی و میگو در کویت رونق دارد و خوراک دریایی برای مصرف داخلی کویت و اندکی نیز صادرات به دیگر کشورها استفاده می‌شود. در کویت چند شرکت در بخش ماهی‌گیری فعالیت دارند که به صید، انجماد، بسته‌بندی و فروش ماهی و میگو می‌پردازند.

سازمان امور کشاورزی و منابع دریایی کویت براساس دو طرح کوتاه‌مدت پنج ساله و بلندمدت بیست ساله تا سال ۲۰۰۸ میلادی بخش کشاورزی را اندکی گسترش داده است. دولت هم اکنون برای گسترش کشاورزی، سیاست‌های تشویقی و تسهیلاتی را اعمال می‌کند. کمک‌های دولتی به بخش کشاورزی شامل تامین نیروهای فنی و متخصص، ارایه بذره‌های اصلاح شده، کودهای شیمیایی و پلاستیک سفید (برای گلخانه) با قیمت‌های پایین می‌شود.

در کنار سازمان امور کشاورزی و منابع دریایی کویت که ارگان دولتی و مسئول این بخش در کویت است، سازمان‌ها و اتحادیه‌های دیگری از جمله جمعیت مهندسين کشاورزی، اتحادیه کشاورزان، اتحادیه ماهی‌گیران و صاحبان کشتی‌های کوچک، اتحادیه جمعیت‌های تعاونی تولیدکننده فرآورده‌های کشاورزی، جمعیت کشاورزی الوفرة و جمعیت کشاورزی العبدلی نیز در بخش کشاورزی فعالیت دارند.

۱-۳. بخش خدمات

بخش خدمات با ۵۱/۵ درصد، بزرگ‌ترین بخش اقتصاد کویت را تشکیل می‌دهد.

خدمات مالی، بانکی، بیمه، درمانی، رفاهی و خدمات گردشگری از مهم‌ترین بخش‌های خدماتی ارایه شده در این کشور است.

کویت به دلایل گوناگون محل مناسبی برای بازدید گردشگران به شمار نمی‌رود. بیشتر سفرهای مردم دیگر کشورها به مقصد کویت، با هدف تجاری یا دید و بازدید با مهاجران خارجی مقیم این کشور انجام می‌شود. این کشور در سال‌های گذشته چندین مرکز دیدنی احداث نموده که بزرگ‌ترین آنها مجتمع تجاری اونیز و مارینا مال (بازار ساحلی) هستند.

هم‌چنین برای تسهیل ورود شهروندان خارجی از ۳۴ کشور جهان (بیشتر کشورهای

غربی) در فرودگاه کویت روایت فوری صادر می‌شود. تعداد هتل‌های بزرگ کویت بیش از بیست هتل است.

طرح‌ها و پروژه‌های عمده در صنعت گردشگری کویت عبارتند از:

❖ طرح تکمیل مرکز تجاری مارینا مال.

❖ طرح گردشگری جزیره فیلکا.

❖ گسترش تفریح‌گاه خیران.

❖ توسعه شهر تفریحی کویت.

❖ توسعه جزیره سبز.

❖ توسعه مرکز علمی کویت.

طرح توسعه جزایر بوبیان و فیلکا از بزرگ‌ترین طرح‌های اقتصادی این کشور هستند. دولت کویت در نظر دارد در جزیره بوبیان، یک بندر بزرگ برای حمل و نقل کالا و خدمات‌رسانی به کشورهای منطقه به ویژه ایران و عراق احداث کند. بر اساس این طرح، قرار است جزیره بوبیان به عنوان جزیره تجاری و جزیره فیلکا به عنوان مرکز گردشگری به بهره‌برداری برسد. هم‌اکنون طرح توسعه جزایر تهیه شده و برای اجرای بخش‌های مختلف آن شامل تأسیسات زیربنایی، مجتمع‌های تجاری، مراکز گردشگری و ... توسط شرکت‌های خصوصی، به مناقصه گذاشته شده است.

۲. جمعیت

کویت دارای گروه‌های قومی نسبتاً همگنی است. جمعیت این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی ۲/۸ میلیون نفر بوده است که رتبه ۱۳۹ را در جهان دارد. میانگین سنی در این کشور برابر با ۲۶/۴ سال است.

مردم کویت از نژاد سفید و از تیره‌ی آریایی و سامی بوده و در میان آنها نژادهای عرب

مانند عدنانی‌ها نیز یافت می‌شود. در جدول شماره ۲ به سهم تیره‌های جمعیتی مردم

این کشور اشاره شده است.

جدول ۲: تیره‌های جمعیتی مردم کویت

درصد	نام تیره	ردیف
۴۵	کویتي	۱
۳۵	دیگر اعراب	۲
۹	آسیای جنوبی	۳
۴	ایرانی	۴
۷	دیگر تیره‌ها	۵

www.cia.gov

ویژگی‌ها و نسبت‌های جمعیتی مردم این کشور نیز در جدول شماره‌ی ۳ بیان شده است.

جدول ۳: ویژگی‌ها و نسبت‌های جمعیتی کویت

میزان	نسبت یا ویژگی	ردیف
۲۶/۲ درصد	نسبت جمعیت زیر ۱۴ سال	۱
۷۰/۸ درصد	نسبت جمعیت ۱۵ تا ۶۴ سال	۲
۳ درصد	نسبت جمعیت ۶۵ سال و بالاتر	۳
۳/۵ درصد	نرخ رشد جمعیت	۴
۲۱/۶۴	نرخ زاد و ولد در هر هزار نفر	۵
۲/۲۹	نرخ مرگ و میر در هر هزار نفر	۶
۹۸ درصد	نرخ شهرنشینی (نسبت به جمعیت)	۷
۱۵/۶۵	نرخ خالص مهاجرت در هر هزار نفر	۸
۸/۷۵	نرخ مرگ و میر نوزادها (تا یک‌ساله) در هر هزار نفر	۹

۱۰	نسبت جمعیت مردان به زنان	۱/۵۴
۱۱	نرخ باروری زنان (تعداد موالید به ازای هر زن)	۲/۷
۱۲	امید به زندگی در آغاز تولد (مردان)	۷۶/۶۴ سال
۱۳	امید به زندگی در آغاز تولد (زنان)	۷۹/۱۸ سال
۱۴	نرخ باسوادی در کل جمعیت بالای ۱۵ سال	۹۳/۳ درصد
۱۵	نرخ باسوادی در مردان بالای ۱۵ سال	۹۴/۴ درصد
۱۶	نرخ باسوادی در زنان بالای ۱۵ سال	۹۱ درصد

www.cia.gov

۳. تولید ناخالص داخلی (GDP)

در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان تولید ناخالص داخلی کویت بر اساس نرخ رسمی مبادله ۱۱۶/۲ میلیارد دلار و رشد تولید ناخالص داخلی برابر با ۱،۷- درصد بوده است.

تولید ناخالص داخلی (GDP) به تفکیک سهم بخش‌های عمده‌ی اقتصادی و درآمد سرانه، در جدول شماره‌ی ۴ آمده است.

جدول ۴: تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور کویت به تفکیک سهم بخش‌های عمده اقتصادی در سال ۲۰۰۹

شاخص	میزان
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۴۵/۷ میلیارد دلار (بر اساس برابری قدرت خرید PPP)
تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱۱۶/۲ میلیارد دلار (بر اساس نرخ رسمی مبادله)
درآمد سرانه	۵۴,۱۰۰ دلار (بر اساس PPP)
نرخ رشد تولید ناخالص داخلی	۱/۷- درصد
سهم بخش صنعت از GDP	۴۸/۲ درصد
سهم بخش کشاورزی از GDP	۰/۳ درصد
سهم بخش خدمات از GDP	۵۱/۵ درصد

www.cia.gov

۴. شاخص‌های مهم اقتصادی

سیستم اقتصادی کشور کویت تابع بازار آزاد است. در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان درآمدهای این کشور برابر با ۷۲/۰۲ میلیارد دلار و هزینه‌ها نیز برابر با ۴۷/۵۷ میلیارد دلار بوده است.

در ادامه به مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی کویت بر اساس آخرین آمار و اطلاعات اشاره شده است.

۴-۱. نرخ تورم

نرخ تورم این کشور در سال‌های گذشته با نوسان همراه بوده است. نرخ تورم این کشور از سال ۲۰۰۴ میلادی تاکنون روند افزایشی داشته و در سال ۲۰۰۹ میلادی شتاب بیشتری به خود گرفته است. در جدول شماره ۵ نرخ تورم کویت در سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۹ میلادی آمده است.

جدول ۵: نرخ تورم کویت طی دوره زمانی ۲۰۰۳-۲۰۰۹ میلادی

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹
نرخ تورم (درصد)	۲	۱/۲	۲/۳	۴/۱	۳	۵/۵	۱۰/۶

www.indexmundi.com

۴-۲. نرخ بیکاری

بر اساس آمار رسمی، نرخ بیکاری کشور کویت در سال ۲۰۰۹ میلادی برابر با ۲/۲ درصد بوده است.

کویت یک میلیون نفر نیروی کار دارد که بیشتر آن‌ها، مهاجران کشورهای نزدیک هستند. نزدیک به نیمی از نیروی کار کویت در بخش‌های دولتی و خدمات اجتماعی، چهل درصد در بخش خدمات و ده درصد در بخش صنعت و کشاورزی شاغلند.

در جدول شماره ۶، نرخ بیکاری کویت طی سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۹ میلادی آمده است.

جدول ۶: نرخ بیکاری کویت طی دوره زمانی ۲۰۰۹-۲۰۰۳ میلادی

سال	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹
نرخ بیکاری (درصد)	۷	۲/۱	۲/۲	۲/۲	۲/۲	۲/۲	۲/۲

www.indexmundi.com

۴-۳. دستمزد نیروی کار

کارگران شاغل در کویت را بیش تر خارجی ها تشکیل می دهند. مشکل کمبود نیروی انسانی به ویژه در بخش ساختمانی مقامات کویتی را بر آن داشته تا برای حل این موضوع راه حل موقتی پیدا کنند و مدیران شرکت های ساختمانی و پیمان کاران را مسئول تامین نیروی انسانی ساخت و سازها کنند.

بنابر گزارش اداره آمار کویت درباره ی تابعیت نیروهای کار خارجی مقیم این کشور، مصری ها در صدر جدول شهروندان خارجی کویت بوده و اتباع هند، بنگلادش، سریلانکا، پاکستان، سوریه و ایران در رده های بعدی هستند. همچنین افرادی از فیلیپین، لبنان، اردن و عراق و برخی دیگر کشورها نیز برای کار کردن به کویت آمده اند، به گونه ای که امروزه ۹۸ درصد کارگران بخش خصوصی را خارجی ها تشکیل می دهند. قوانین قدیمی کار در کویت بیش تر جنبه دفاع از کارفرما را داشت. به تازگی قانون کار متعادل تری تدوین شده، ولی هنوز به تصویب نهایی نرسیده است.

بر اساس آمارهای بین المللی، میانگین درآمد سالانه افراد در سال ۲۰۱۰ میلادی در شهر کویت برابر با ۱۰,۱۱۱ دینار کویت و در کل کشور کویت برابر با ۹,۹۱۳ دینار کویت است.

۴-۴. تراز حساب جاری

بر اساس اطلاعات ازایه شده در سال ۲۰۰۹ میلادی، میزان تراز حساب جاری کویت برابر با ۳۲,۰۱ میلیارد دلار بوده است.

۴-۵. میزان ذخایر ارزی و طلا

میزان ذخایر ارزی و طلای کویت، در پایان سال ۲۰۰۹ میلادی، برابر با ۲۰/۳۸ میلیارد دلار بوده است.

۵. شبکه‌های توزیع

بر اساس آمار سال ۲۰۰۹ میلادی، وجود هفت فرودگاه، چهار جایگاه فرود بالگرد، برخورداری از حدود ۵,۷۴۹ کیلومتر جاده، ۳۸ کشتی تجاری، پنج پایانه بندری و ۴۹۹ کیلومتر خط ساحلی باعث شده که سیستم حمل و نقل کالا در این کشور از وضعیت مناسبی برخوردار باشد. بنابراین می‌توان از سرعت و مدت زمان حمل کالا در تجارت با کشورهای دیگر و همچنین از بنادر و پایانه‌های ساحلی کویت به شهرهای دیگر آن، اطمینان نسبی حاصل کرد.

در این کشور شهرهای زیر به عنوان پایانه‌ها و گمرک‌های بازرگانی شناخته می‌شوند:

- ❖ Ash Shu'aybah
- ❖ Ash Shuwaykh
- ❖ Az Zawr (Mina' Sa'ud)
- ❖ Mina' 'Abd Allah
- ❖ Mina' al Ahmadi

موقعیت جغرافیایی این کشور و همسایگی آن با آب‌های خلیج فارس، آن را از جایگاه ویژه‌ای در سیستم حمل و نقل و ترانزیت دریایی برخوردار ساخته است.

۵-۱. بازاریابی و تبلیغات

کویت به عنوان یک بازار تجاری رو به رشد، از بازاریابی و تبلیغات به عنوان یکی از ابزارهای توسعه اقتصادی بهره می‌برد. برخی روش‌های تبلیغاتی مناسب در این کشور عبارتند از:

- ❖ حضور در نمایشگاه‌ها و بازارهای تجاری ویژه کویت.
- ❖ ایجاد ارتباط با توزیع‌کنندگان کلیدی کالا در این کشور.

- ❖ همکاری با اعضای انجمن‌ها و موسسات فعال در نمایشگاه‌های تجاری.
- ❖ طراحی و ارائه کارت ویزیت به زبان‌های انگلیسی و عربی.
- ❖ تدوین مکاتبات، کاتالوگ‌ها و در کل تبلیغات به زبان‌های انگلیسی و عربی.
- ❖ عرضه‌ی محصولات باکیفیت به مشتریان و ارائه‌ی خدمات پس از فروش مناسب.
- ❖ تهیه‌ی نمادهای بازرگانی (تبلیغات تلویزیونی) برای نمایش در شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای این کشور.

تولیدکنندگان و صادرکنندگان کالاها و خدمات ایرانی از بسیاری از نیازهای موجود در بازار کویت، آگاهی کامل ندارند و همین امر موجب شده تا ایران با وجود توانمندی‌های فراوان در زمینه‌های گوناگون، نتواند ارزش صادرات غیرنفتی مناسبی به این کشور داشته باشد.

۵-۲. راهکارهای بازاریابی و فروش

در کشور کویت همانند دیگر کشورهای جهان راهکارهای ویژه‌ای برای بازاریابی و فروش محصولات وجود دارد. از دیدگاه جغرافیایی اقتصادی، کویت یک بازار کوچک و متمرکز است و از تنوع مصرفی، اجتماعی و سیاسی بالایی برخوردار نیست.

بنابراین با آگاهی از فرآیندهای تجاری و بازار داشتن شناخت نسبت به مصرف‌کنندگان کویتی، می‌توان در این کشور محصولات خود را به خوبی عرضه کرد. برای بازاریابی و فروش محصولات در این کشور توجه به نکات زیر، ضروری به نظر می‌رسد:

- ❖ اعتمادسازی و دادن اطمینان به خریداران و تجار در بازار کویت اهمیت بالایی دارد.
- ❖ ایجاد شرایط پرداخت اعتباری و آسان‌گیری در روش پرداخت به منظور دستیابی به جایگاهی مناسب در بازار و پیشی گرفتن از دیگر رقبا اهمیت دارد.
- ❖ پیشنهاد می‌شود با توجه به دقت خریداران در زمینه‌ی کیفیت و استاندارد کالاها،

برای دریافت گواهی‌های جهانی مرتبط با استاندارد محصول، اقدام شود. مشخصات استاندارد یادشده باید در کاتالوگ‌ها، بروشورها و ابزارهای تبلیغاتی درج شوند.

❖ به دست آوردن شناخت درست از نیازهای مردم کویت و سلیقه‌ی آنها، کلید ورود موفق به بازار این کشور است.

❖ معرفی محصولات و خدمات در نمایشگاه‌های تخصصی و عمومی، یکی از بهترین راهکارهای جذب مشتریان بالقوه است.

❖ بهره‌برداری از دانش و تجربه‌ی تجار محلی کویتی بسیار مفید است.

❖ مطالعه‌ی گزارش‌های بازاریارشناسی و بازاریابی، پیش از ورود به بازار این کشور راه‌گشاست.

❖ بررسی تجربه‌ی شرکت‌های عرضه‌کننده‌ی کالا به بازار این کشور می‌تواند راهنمای خوبی برای موفقیت در صادرات کالا به کویت باشد.

❖ تکمیل فرم‌های اطلاعاتی که از پیش تهیه شده برای ارتباط برقرار کردن با خریداران و یا شرکای تجاری طرف مقابل و دریافت بازخور و نظرات آنها درباره‌ی کالاها و خدمات ارایه شده بسیار سودمند است.

۶. منابع طبیعی

منابع طبیعی عمده کویت شامل نفت و گاز طبیعی می‌شود. در سال ۲۰۰۹ میلادی میزان تولید نفت این کشور ۲/۲۵۷ میلیون بشکه در روز و مصرف برابر با ۳۲۵ هزار بشکه در روز بوده است. میزان ذخایر اثبات شده‌ی نفت کویت تا آغاز سال ۲۰۰۹ میلادی برابر با ۱۰۱/۵ میلیارد بشکه بوده است.

در سال ۲۰۰۹ میلادی، میزان تولید گاز طبیعی این کشور ۱۲/۷ میلیارد متر مکعب در روز و مصرف نیز برابر ۱۲/۷ میلیارد متر مکعب در روز بوده است. میزان ذخایر اثبات شده‌ی گاز کویت تا آغاز سال ۲۰۰۹ میلادی برابر با ۱/۷۹۴ تریلیون متر مکعب بوده است.

کویت دارای پستی و بلندی‌های ناچیزی است و خاک آن بسیار هموار است. بلندترین نقطه در کشور کویت دارای ۳۰۶ متر ارتفاع و پایین‌ترین سطح خاک آن در ساحل خلیج فارس با بلندی صفر است. در کویت جنگل و چراگاه دیده نمی‌شود و بخش بزرگی از مساحت کشور را بیابان‌های خشک و بدون آب دربرگرفته است.

فصل چهارم

زیرساخت‌ها

این فصل از گزارش به بررسی سیستم حمل‌ونقل، بنادر و راه‌ها، نظام بانکی، نظام بیمه‌ای و زیرساخت‌های ارتباطاتی کویت می‌پردازد.

♦ حمل‌ونقل

این کشور از لحاظ زیرساخت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای، دریایی و هوایی از امکانات خوبی برخوردار است. از دید موقعیت جغرافیایی، حمل و نقل دریایی در کویت اهمیت فراوانی دارد. هویت این کشور با پدیدار شدن یک بندرگاه مناسب بازرگانی در هم آمیخته و این بندر در واقع اساس پیدایش این امیرنشین کوچک در حاشیه‌ی خلیج فارس به شمار می‌رود. مشخصات سیستم حمل‌ونقل کویت، در ادامه گفته شده است.

۱-۱. جاده‌ای

کویت دارای نزدیک به ۵,۷۰۰ کیلومتر جاده است، که ۹۰۰ کیلومتر از آن را جاده‌های روستایی و ۳۵۰ کیلومتر آن را بزرگراه تشکیل می‌دهند.

کویت در میان کشورهای عربی، دارای بالاترین رقم سرانه‌ی خودروهای شخصی است و از این دید در جهان پس از شش کشور صنعتی پیشرفته در رتبه‌ی هفتم قرار می‌گیرد.

حمل و نقل جاده‌ای از لحاظ میزان جابجایی مسافر پس از حمل و نقل هوایی و از لحاظ جابجایی کالا پس از حمل و نقل دریایی قرار می‌گیرد.

۲-۱. ریلی

کویت دارای شبکه‌ی راه‌آهن نیست و شاید این کشور هم مانند بسیاری از کشورهای کوچک حاشیه خلیج فارس به دلیل کوچک بودن مساحت، نیازی به این شیوه‌ی حمل و نقل ندارد.

۳-۱. دریایی

کویت ۴۹۹ کیلومتر خط ساحلی دارد. مرزهای آبی این کشور با خلیج فارس است و از راه تنگه‌ی هرمز به آب‌های آزاد دسترسی دارد.

کویت ناوگان کشتی‌رانی تجاری اختصاصی ندارد، بلکه یکی از شرکای شرکت کشتی‌رانی متحده‌ی عرب است که حمل و نقل بازرگانی کویت را نیز انجام می‌دهد. این شرکت در سال ۱۹۷۶ میلادی ایجاد شده و دیگر شرکای آن کشورهای عربی حوزه‌ی خلیج فارس هستند. کشتی‌های این شرکت میان کشورهای اروپایی، بنادر دریای مدیترانه، ژاپن، سواحل شرقی آمریکا، آمریکای جنوبی و بنادر کشورهای عربی حاشیه‌ی خلیج فارس و دریای سرخ رفت و آمد می‌کنند.

۱-۳-۱. بنادر

این کشور دارای سه بندر مهم است که ۷۶ درصد ترافیک دریایی این کشور در آنها متمرکز شده است. بنادر این کشور پیشرفت مناسب داشته‌اند و از امکانات خوبی برخوردارند.

مشخصات بنادر کویت به صورت زیر است:

❖ بندر الاحمدی: بزرگ‌ترین بندر نفتی کویت که دارای چهار لنگرگاه است. اسکله

شمالی آن می‌تواند هم برای صادرات نفت خام و هم محصولات پالایش شده مورد استفاده قرار گیرد.

❖ بندر شعبیه: دومین بندر بزرگ کویت است. دارای لنگرگاه‌های ویژه کالاهای تجاری، کانتینر و لنگرگاه محصولات نفتی است که توسط شرکت ملی نفت کویت اداره می‌شود.

❖ بندر الشویخ: قدیمی‌ترین بندر تجاری کویت است که می‌تواند کشتی‌های گوناگون با آبخور ۷/۵ متر را در هر زمان و با آبخور ۹/۵ متر را تنها در وضعیت بیش‌ترین مد آب بپذیرد.

❖ بندر الزور (میناء المسعود): چهارمین بندر نفتی کویت است که صادرات نفت منطقه مقسومه را انجام می‌دهد.

۴-۱. هوایی

کویت در کل هفت فرودگاه دارد که از این تعداد، چهار فرودگاه آسفalte و سه فرودگاه خاکی است. کویت برای حمل و نقل مسافر و کالا در کنار ناوگان دریایی از خطوط هوایی نیز استفاده می‌کند. ناوگان هوایی کویت یک شرکت دولتی است و توسط سازمان هواپیمایی کشوری کویت اداره می‌شود.

فرودگاه بین‌المللی کویت، توسعه‌ی ظرفیت خود به منظور حمل مسافر تا ۵۵ میلیون نفر در سال را برنامه‌ریزی کرده است.

۲. نظام بانکی

بانک مرکزی کویت، نهاد اصلی تنظیم‌کننده‌ی روابط و مقررات بانکی در این کشور است. سرمایه‌ی

بانک مرکزی کویت پنج میلیون دینار کویتی است.

در این کشور تعداد بانک‌های بومی و خارجی پرشمار نیست، ولی سیستم بانکی دارای سازوکارهای نسبتاً کارآمد، روزآمد و باثباتی است. از این رو، بانک‌های کویت در سال‌های گذشته، با وجود بحران مالی جهان، دارای وضعیت مالی مناسب و سود تجاری بوده‌اند.

امروزه نهادهای مالی و بانک‌های بسیاری از جمله شعب بانک‌های خارجی در این کشور فعالیت دارند. در زیر به نام برخی از بانک‌های کشور کویت اشاره می‌شود:

- ❖ Citibank – Kuwait Branch
- ❖ BNP PARIBAS – Kuwait Branch
- ❖ HSBC Bank Middle East Limited – Kuwait Branch
- ❖ Kuwait Banking Association
- ❖ Kuwait Finance House
- ❖ Commercial Bank
- ❖ Bank of Bahrain and Kuwait
- ❖ Industrial Bank of Kuwait
- ❖ Burgan Bank
- ❖ Boubyan Bank
- ❖ Al-Ahli Bank of Kuwait
- ❖ Kuwait International Bank

۳. نظام بیمه‌ای

صنعت بیمه‌ی کویت رشد مناسبی داشته و هم‌اکنون چندین شرکت داخلی و خارجی در این بخش فعال هستند. هم‌اکنون در این کشور سه شرکت بزرگ بیمه داخلی فعال هستند.

این سه شرکت عبارتند از:

❖ Kuwait Insurance Company

❖ Warba Insurance Company

❖ Al-Ahleia Insurance Company

شرکت بیمه کویت، قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین شرکت بیمه این کشور است که از سال ۱۹۶۰ میلادی، فعالیت خود را آغاز کرده است. این شرکت، بیش‌ترین سهم بازار بیمه را در صنعت نفت و گاز کویت در اختیار دارد.

شرکت بیمه واربا، به عنوان یک شرکت پیش‌روی بازار، خدمات بیمه‌ای متنوع‌تری را به مشتریان ارائه می‌کند. این شرکت تجربه‌ای سی‌ساله در بازار بیمه کویت دارد.

شرکت بیمه الاهلی، در سال ۱۹۶۲ میلادی تاسیس شده است و به مشتریان در بازار کویت و انگلیس خدمات بیمه‌ای ارائه می‌کند. مزیت رقابتی این شرکت نسبت به سایر شرکت‌های بیمه فعال در بازار کویت، ارائه قیمت‌های رقابتی و عادلانه‌تر به مشتریان است.

۴. زیرساخت‌های ارتباطاتی

کویت از لحاظ وضعیت ارتباطات تلفنی وضعیت مناسبی دارد. خدمات تلفنی کویت از طریق ۳۵ ایستگاه در سراسر کویت ارائه می‌شود. کویت مانند برخی از کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس از تجهیزات مخابراتی گسترده‌ای برخوردار است.

در سال ۲۰۱۰ میلادی در حدود ۵۴۱ هزار خط تلفن ثابت در این کشور وجود داشته است. میزان نفوذ تلفن همراه با ۲/۹۰۷ میلیون خط در همین سال به بیش از صد درصد رسیده است. تعداد کاربران اینترنت در کویت در سال ۲۰۱۰ میلادی به بیش از یک میلیون نفر رسیده است.

در بخش زیرساخت‌های تلویزیونی و شبکه‌های ماهواره‌ای نیز، این کشور اقدامات گسترده‌ای را انجام داده و دارای برنامه‌های زنده‌ی متنوعی است.

دامنه‌ی نشانی‌های اینترنتی یا وبسایت‌های کویت kw. است همان‌گونه که در ایران ir. است.

جدول شماره ی ۷، زیرساخت‌ها و شاخص‌های ارتباطاتی کشور کویت در سال ۲۰۱۰ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۷: زیرساخت‌ها و شاخص‌های ارتباطاتی کویت در سال ۲۰۱۰ میلادی

شاخص	میزان
تعداد خطوط تلفن ثابت	۵۴۱ هزار خط
تعداد خطوط تلفن همراه	۲/۹۰۷ میلیون خط
کاربران اینترنتی	۱ میلیون کاربر
تعداد میزبان‌های اینترنتی	۲,۳۰۵ میزبان
تعداد ایستگاه‌های تلویزیونی	۱۵ ایستگاه
تعداد ایستگاه‌های رادیویی	۱۸ ایستگاه

www.cia.gov

بخش دوم تجارت خارجی

فصل پنجم

اطلاعات کلی

در این فصل، وضعیت تجارت خارجی مشتمل بر وضعیت صادرات و واردات، انواع و میزان گروه‌های کالایی وارد و صادر شده به/از کویت و کشورهای عمده واردکننده و صادرکننده کالا از/ به کویت بررسی می‌شود. در پایان، سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام شده در این کشور تشریح می‌شود.

۱. تراز تجاری

کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، ۶۲/۱۵۶ میلیارد دلار صادرات و ۲۱/۳۶۲ میلیارد دلار واردات داشته است. این ارقام نشان می‌دهد که تراز تجاری این کشور در سال ۲۰۰۷ میلادی، به میزان ۴۰/۷۹۴ میلیارد دلار مثبت بوده است.

شایان ذکر است که اطلاعات صادرات و واردات کویت در مراجع معتبر بین‌المللی از جمله مرکز تجارت بین‌المللی (ITC)، از سال ۲۰۰۶ میلادی به بعد موجود است و اطلاعات سال‌های قبل در دسترس نیست.

جدول شماره ۸ ارزش صادرات، واردات و تراز تجاری کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۸: ارزش صادرات و واردات و تراز تجاری کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیارد دلار)

ردیف	شرح	۲۰۰۶	۲۰۰۷
۱	ارزش صادرات	۵۶/۰۰۳	۶۲/۱۵۶
۲	ارزش واردات	۱۷/۲۴۰	۲۱/۳۶۲

۴۰/۷۹۴	۳۸/۷۶۳	تراز تجاری	۳
۸۲/۵۱۸	۷۳/۲۴۳	ارزش مبادلات تجاری	۴
۲۹۱	۳۲۵	نسبت صادرات به واردات (درصد)	۵

www.trademap.org

همان گونه که دیده می شود، روند تراز تجاری کویت طی سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ میلادی مثبت و روبه رشد بوده است.

۲. صادرات

کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی ۶۲/۱۵۶ میلیارد دلار صادرات داشته است. اقلام عمده صادراتی این کشور شامل سوخت های معدنی و نفت خام، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن، وسایل نقلیه زمینی، کودهای شیمیایی، ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آنها، دیگ های بخار و آبگرم، مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد، شیشه و مصنوعات شیشه ای، چدن، آهن و فولاد، آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم می شود. صادرات این کشور در سال ۲۰۰۷ میلادی با یازده درصد رشد نسبت به سال پیش از آن، همراه بوده است.

فهرست اقلام مهم صادراتی این کشور به جهان و روند رشد آن، در سال های ۲۰۰۷-۲۰۰۶ میلادی در جدول شماره ۹ آمده است.

جدول ۹: اقلام مهم صادراتی و ارزش صادراتی هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
	کل محصولات	-	۵۶,۰۰۳	۶۲,۱۵۶	افزایشی
۱	سوخت های معدنی و نفت خام	۲۷	۵۳,۱۳۹	۵۹,۲۱۱	افزایشی
۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۱,۰۷۷	۱,۲۶۵	افزایشی

۳	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۵۰۱	۶۸۰	افزایشی
۴	کودهای شیمیایی	۳۱	۲۵۲	۲۹۰	افزایشی
۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۱۱۰	۲۲۰	افزایشی
۶	دیگ های بخار و آبگرم	۸۴	۱۰۳	۱۷۰	افزایشی
۷	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۴۸	۱۲۲	افزایشی
۸	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۷۰	۷۵	۹۰	افزایشی
۹	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۹۲	۸۴	کاهشی
۱۰	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۵۴	۴۵	کاهشی
۱۱	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۳۶	۴۳	افزایشی
۱۲	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۲۴	۳۹	افزایشی
۱۳	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۲۹	۳۴	افزایشی
۱۴	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانبها یا نیمه گرانبها	۷۱	۶۲	۲۹	کاهشی
۱۵	مبل؛ مبل های طبی - جراحی؛ اسباب تخت خواب و همانند	۹۴	۶۱	۲۷	کاهشی
۱۶	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۵۴	۲۵	کاهشی
۱۷	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۱۴	۱۹	افزایشی
۱۸	آلات و دستگاه های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۱۰	۱۹	افزایشی
۱۹	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)	۳۳	۱۴	۱۸	افزایشی
۲۰	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۱۹	۱۳	۱۸	افزایشی

با نگاهی به ارقام جدول بالا درمی‌یابیم که میزان صادرات کویت به ویژه در ده گروه کالایی عمده صادراتی، در سال‌های گذشته روند افزایشی داشته است.

مناطق نامعین، کشورهای حوزه خلیج فارس، هند و آمریکا، عمده‌ترین کشورهای واردکننده کالا از کویت هستند. مناطق نامعین، امارات، هند، عربستان، آمریکا، قطر و اندونزی هفت کشور عمده‌ی واردکننده‌ی کالا از کویت هستند که در مجموع ۹۷/۳ درصد از کالاهای صادراتی کویت را وارد می‌کنند. گفتنی است که مناطق نامعین به تنهایی ۹۴/۴ درصد از سهم کالاهای صادراتی کویت را به خود اختصاص داده است و این بدان معناست که بخش بسیار بزرگی از صادرات این کشور به مقاصد نامشخصی انجام می‌شود. ایران با واردات ۱۳۹ میلیون دلار کالا از کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، در رتبه‌ی دهم قرار دارد.

جدول شماره‌ی ۱۰ مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از کویت و سهم آنها از صادرات این کشور در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۱۰: مهم‌ترین کشورهای واردکننده کالا از کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

رتبه	نام کشور	ارزش واردات	سهم از کل صادرات (درصد)
۱	مناطق نامعین	۵۹,۱۹۷	۹۴/۴
۲	امارات	۵۲۳	۰/۸
۳	هند	۳۸۹	۰/۶
۴	عربستان	۳۳۶	۰/۵
۵	آمریکا	۲۶۴	۰/۴
۶	قطر	۱۹۸	۰/۳
۷	اندونزی	۱۸۴	۰/۳
۸	اردن	۱۵۶	۰/۲

رتبه	نام کشور	ارزش واردات	سهم از کل صادرات (درصد)
۹	پاکستان	۱۵۱	۰/۲
۱۰	ایران	۱۳۹	۰/۲
۱۱	چین	۱۰۶	۰/۲
۱۲	سوریه	۹۶	۰/۲
۱۳	عراق	۹۵	۰/۲
۱۴	بحرین	۸۹	۰/۱
۱۵	ایتالیا	۷۰	۰/۱
۱۶	مصر	۶۰	۰/۱
۱۷	اسپانیا	۵۵	۰/۱
۱۸	لبنان	۵۳	۰/۱
۱۹	هنگ کنگ	۵۱	۰/۱
۲۰	عمان	۴۵	۰/۱

www.trademap.org

۳. واردات

کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی ۲۱/۳۶۲ میلیارد دلار واردات داشته است. اقلام عمده وارداتی کویت شامل وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا، دیگ های بخار و آبگرم، ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آنها، مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد، لباس و متفرعات لباس، غیرکشباف یا غیرقلاب باف، چدن، آهن و فولاد، نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان، مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد، محصولات دارویی، مبل های طبی - جراحی و اسباب تختخواب می شود. جدول شماره ۱۱ اقلام مهم وارداتی کویت از جهان و ارزش وارداتی هر یک طی سال های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ میلادی را نشان می دهد.

جدول ۱۱: اقلام مهم وارداتی و ارزش هر یک طی دوره زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
	کل محصولات	-	۱۷,۲۴۰	۲۱,۳۶۲	افزایشی
۱	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا	۸۷	۲,۸۳۹	۳,۲۹۵	افزایشی
۲	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۱,۹۶۵	۳,۲۷۶	افزایشی
۳	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۱,۴۶۰	۲,۳۰۰	افزایشی
۴	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۱,۱۴۷	۱,۵۱۲	افزایشی
۵	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۹۶۱	۱,۰۳۶	افزایشی
۶	لباس و متفرعات لباس، غیر کشباف یا غیر قلاب‌باف	۶۲	۴۷۶	۵۳۰	افزایشی
۷	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۳۳۷	۵۲۲	افزایشی
۸	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۴۴۵	۴۸۲	افزایشی
۹	محصولات دارویی	۳۰	۳۹۴	۴۴۸	افزایشی
۱۰	مبل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت خواب و همانند	۹۴	۳۷۸	۴۲۵	افزایشی
۱۱	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۳۱۷	۳۸۰	افزایشی
۱۲	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه گرانبها	۷۱	۲۴۷	۳۷۰	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۱۳	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۳۰۲	۳۵۹	افزایشی
۱۴	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۲۸۲	۳۳۲	افزایشی
۱۵	غلات	۱۰	۲۶۶	۳۲۷	افزایشی
۱۶	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینویدها)	۳۳	۲۶۳	۳۰۹	افزایشی
۱۷	گوشت و احشای خوراکی	۰۲	۲۱۲	۲۷۵	افزایشی
۱۸	میوه های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۲۷۹	۲۵۹	کاهشی
۱۹	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۲۲۶	۲۴۶	افزایشی
۲۰	چوب و اشیای چوبی؛ زغال چوب	۴۴	۲۱۰	۲۳۵	افزایشی
۲۱	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۲۱۰	۲۲۹	افزایشی
۲۲	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۰۷	۲۱۱	۲۱۶	افزایشی
۲۳	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۱۹۶	۲۰۳	افزایشی
۲۴	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۱۶۳	۱۹۷	افزایشی
۲۵	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۱۵۶	۱۸۹	افزایشی
۲۶	محصولات سرامیکی	۶۹	۱۴۶	۱۶۲	افزایشی
۲۷	فرآورده های خوراکی گوناگون	۲۱	۱۴۱	۱۴۷	افزایشی
۲۸	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب باف	۶۱	۱۲۰	۱۴۱	افزایشی
۲۹	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان های شیرینی	۱۹	۱۲۱	۱۴۰	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۳۰	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۱۱۶	۱۳۸	افزایشی
۳۱	حیوانات زنده	۰۱	۱۳۴	۱۳۷	افزایشی
۳۲	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۱۱۸	۱۳۰	افزایشی
۳۳	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۱۱۲	۱۲۲	افزایشی
۳۴	سوخت‌های معدنی و نفت خام	۲۷	۹۰	۱۲۰	افزایشی
۳۵	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان کننده	۳۴	۱۰۶	۱۲۰	افزایشی
۳۶	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۲۷۴	۱۲۰	کاهشی
۳۷	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تانن‌ها و مشتقات آنها	۳۲	۱۰۵	۱۱۲	افزایشی
۳۸	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۱۱۵	۱۰۹	کاهشی
۳۹	اشیاء صنعت ساعت‌سازی	۹۱	۹۴	۱۰۶	افزایشی
۴۰	اشیای ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر	۴۲	۸۴	۹۹	افزایشی
۴۱	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۹۱	۹۴	افزایشی
۴۲	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۱۲۳	۱۹۰	افزایشی
۴۳	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره	۵۵	۷۸	۹۰	افزایشی
۴۴	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۷۹	۸۹	افزایشی
۴۵	بازیچه، اسباب‌بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۷۸	۸۳	افزایشی
۴۶	کاکائو و فرآورده‌های آن	۱۸	۶۶	۷۷	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۴۷	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۵۷	۷۶	افزایشی
۴۸	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۷۱	۷۵	افزایشی
۴۹	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۶۴	۷۴	افزایشی
۵۰	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۶۱	۷۱	افزایشی
۵۱	کتاب، روزنامه و تصویر	۴۹	۱۰۰	۵۷	کاهشی
۵۲	فرش و سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی	۵۷	۴۶	۵۶	افزایشی
۵۳	ماهی‌ها و قشرداران، صدف‌داران و سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۰۳	۴۷	۵۶	افزایشی
۵۴	کشتی‌ها، قایق‌ها و شناورها	۸۹	۳۶	۵۶	افزایشی
۵۵	فرآورده‌های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدف‌داران یا سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۱۶	۴۲	۵۴	افزایشی
۵۶	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۵۲	۴۸	کاهشی
۵۷	مصنوعات گوناگون	۹۶	۴۰	۴۸	افزایشی
۵۸	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۳۴	۳۰	کاهشی
۵۹	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۲۱	۲۶	افزایشی
۶۰	آخال و تفاله صنایع خوراک‌سازی، خوراکی‌های آماده برای حیوانات	۲۳	۲۰	۲۵	افزایشی

www.trademap.org

همان‌گونه که جدول بالا نشان می‌دهد، میزان واردات کالا در بیش‌تر گروه‌های کالایی، به ویژه در ده گروه کالایی عمده وارداتی، افزایشی بوده است. این خود گویای موقعیت و فرصتی مناسب برای صادرکنندگان این گروه‌های کالایی به کویت است.

کشورهای چین، آمریکا، ژاپن، آلمان، ایتالیا، عربستان، هند و کره جنوبی هشت شریک

عمده‌ی وارداتی کویت (صادرکنندگان به کویت) هستند. این کشورها نزدیک به شصت درصد از ارزش صادرات کالا به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را در اختیار داشته‌اند. امارات نهمین کشور واردکننده کالا به کویت است.

ایران با صادرات ۳۹۰ میلیون دلار کالا به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، جایگاه سیزدهم و سهم بازار ۱/۸ درصدی را در اختیار دارد.

حضور عربستان و امارات در میان کشورهای عمده‌ی صادرکننده به کویت، به دلیل عضویت هر سه کشور در اتحادیه‌ی گمرکی شش‌جانبه شورای همکاری خلیج فارس است. در سال ۲۰۰۷ میلادی، عربستان ۱/۲۸۸ میلیارد دلار و امارات ۷۸۶ میلیون دلار به کویت صادرات داشته‌اند.

مهم‌ترین صادرکنندگان کالا به کویت و ارزش صادرات آن‌ها در سال ۲۰۰۷ میلادی در جدول شماره‌ی ۱۲ آمده است.

جدول ۱۲: مهم‌ترین کشورهای صادرکننده کالا به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات	سهم از کل واردات (درصد)
۱	چین	۲,۴۵۶	۱۱/۵
۲	آمریکا	۲,۴۱۸	۱۱/۳
۳	ژاپن	۱,۸۲۳	۸/۵
۴	آلمان	۱,۵۹۳	۷/۵
۵	ایتالیا	۱,۲۹۰	۶
۶	عربستان	۱,۲۸۸	۶
۷	هند	۸۸۹	۴/۲
۸	کره جنوبی	۸۵۷	۴

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات	سهم از کل واردات (درصد)
۹	امارات	۷۸۶	۳/۷
۱۰	انگلیس	۷۲۸	۳/۴
۱۱	فرانسه	۵۷۵	۲/۷
۱۲	استرالیا	۵۶۸	۲/۷
۱۳	ایران	۳۹۰	۱/۸
۱۴	هلند	۳۰۹	۱/۴
۱۵	تایلند	۳۰۶	۱/۴
۱۶	سوئیس	۳۰۲	۱/۴
۱۷	ترکیه	۲۷۵	۱/۳
۱۸	اسپانیا	۲۷۳	۱/۳
۱۹	مالزی	۲۳۶	۱/۱
۲۰	برزیل	۲۱۷	۱
۲۱	مکزیک	۲۰۳	۰/۹
۲۲	کانادا	۲۰۰	۰/۹
۲۳	مصر	۱۹۷	۰/۹
۲۴	فنلاند	۱۸۴	۰/۹
۲۵	تایوان	۱۷۵	۰/۸
۲۶	اتریش	۱۶۸	۰/۸
۲۷	اندونزی	۱۶۶	۰/۸
۲۸	سوئد	۱۵۱	۰/۷

رتبه	نام کشور	ارزش صادرات	سهم از کل واردات (درصد)
۲۹	سنگاپور	۱۴۶	۰/۷
۳۰	بلژیک	۱۳۸	۰/۶

www.trademap.org

۴. کشورهای عمده صادرکننده

در این بخش، کشورهای عمده‌ی صادرکننده به کویت معرفی می‌شوند. این اطلاعات می‌تواند تصویر روشنی از رقبای بالقوه و رقبای کنونی در گروه‌های کالایی اصلی صادراتی به کویت برای بازرگانان ایرانی فراهم کند. برابر آمار، شش کشور نخست در بیش‌تر گروه‌های کالایی به طور میانگین بیش از شصت درصد کالاها را وارد کرده‌اند. در جداول ۱۳ تا ۳۲، شش کشور نخست صادرکننده و سهم هر کدام در بیست گروه کالایی اول آرایه شده در جدول شماره ۱۱ آمده است.

جدول ۱۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	ژاپن	۱۰۲۷	۳۱/۲
۲	آمریکا	۶۵۱	۱۹/۸
۳	آلمان	۴۷۱	۱۴/۳
۴	استرالیا	۳۲۹	۱۰
۵	کره جنوبی	۱۴۴	۴/۴
۶	انگلیس	۱۱۴	۳/۵
جمع کل واردات کویت: ۳۰۲۹۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین دیگ‌های بخار و آبگرم در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آمریکا	۶۶۴	۲۰/۳
۲	ایتالیا	۵۱۷	۱۵/۸
۳	چین	۳۲۰	۹/۸
۴	آلمان	۲۹۳	۸/۹
۵	ژاپن	۱۹۸	۶/۱
۶	کره جنوبی	۱۹۲	۵/۸
جمع کل واردات کویت: ۳,۲۷۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آمریکا	۳۲۹	۱۴/۳
۲	آلمان	۲۸۱	۱۲/۲
۳	چین	۲۴۹	۱۰/۸
۴	کره جنوبی	۱۷۷	۷/۷
۵	ژاپن	۱۷۱	۷/۴
۶	فنلاند	۱۲۵	۵/۴
جمع کل واردات کویت: ۲,۳۰۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۱۱	۱۳/۹
۲	ژاپن	۱۷۱	۱۱/۳
۳	ایتالیا	۱۲۷	۸/۴
۴	مکزیک	۱۲۵	۸/۳
۵	عربستان	۱۲۲	۸/۱
۶	کره جنوبی	۱۱۱	۷/۳
جمع کل واردات کویت: ۱,۵۱۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین چدن، آهن یا فولاد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۲۵	۲۱/۸
۲	ایران	۲۰۴	۱۹/۷
۳	عربستان	۱۷۳	۱۶/۷
۴	کره جنوبی	۹۱	۸/۷
۵	ترکیه	۷۶	۷/۴
۶	آلمان	۵۶	۵/۴
جمع کل واردات کویت: ۱,۰۳۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین لباس و متفرعات لباس، غیرکشباف یا غیرقلاباف در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۰۲	۳۸/۲
۲	هند	۶۰	۱۱/۴
۳	ایتالیا	۵۰	۹/۴
۴	ترکیه	۲۸	۵/۲
۵	فرانسه	۱۷	۳/۲
۶	آمریکا	۹	۱/۷
جمع کل واردات کویت: ۵۳۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۱۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تأمین نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۷۱	۵۲
۲	امارات	۱۱۲	۲۱/۵
۳	ژاپن	۲۴	۴/۵
۴	هند	۲۱	۴
۵	عربستان	۲۰	۳/۸
۶	تایلند	۲۰	۳/۸
جمع کل واردات کویت: ۵۲۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۱۱۲	۲۳/۱
۲	چین	۵۸	۱۲
۳	امارات	۴۷	۹/۷
۴	تایوان	۲۶	۵/۵
۵	آلمان	۲۶	۵/۳
۶	آمریکا	۲۲	۴/۵
جمع کل واردات کویت: ۴۸۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات دارویی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آلمان	۷۵	۱۷/۳
۲	آمریکا	۵۴	۱۲/۱
۳	انگلیس	۵۲	۱۱/۷
۴	سوئیس	۳۹	۸/۸
۵	فرانسه	۳۶	۸/۱
۶	ایتالیا	۳۰	۶/۶
جمع کل واردات کویت: ۴۴۸ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین میل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت‌خواب و همانند در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۱۲۱	۲۸/۴
۲	ایتالیا	۶۲	۱۴/۵
۳	آمریکا	۳۳	۷/۷
۴	آلمان	۲۳	۵/۵
۵	مالزی	۲۱	۵
۶	انگلیس	۲۰	۴/۷
جمع کل واردات کویت: ۴۲۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آمریکا	۱۲۱	۳۱/۹
۲	آلمان	۴۷	۱۲/۳
۳	ایتالیا	۳۱	۸/۲
۴	چین	۳۰	۷/۹
۵	ژاپن	۲۲	۵/۸
۶	انگلیس	۱۹	۴/۹
جمع کل واردات کویت: ۳۸۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه گرانبها در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	هند	۸۳	۲۲/۴
۲	امارات	۸۲	۲۲/۱
۳	سوئیس	۵۲	۱۴/۱
۴	لبنان	۲۶	۷
۵	ایتالیا	۲۰	۵/۵
۶	آفریقای جنوبی	۱۹	۵/۲
جمع کل واردات کویت: ۳۷۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۱۰۶	۲۹/۶
۲	نیوزیلند	۵۲	۱۴/۶
۳	هلند	۲۷	۷/۵
۴	استرالیا	۲۱	۵/۹
۵	هند	۱۷	۴/۶
۶	ترکیه	۱۵	۴/۱
جمع کل واردات کویت: ۳۵۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین کالاهای کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۱۱۰	۳۳/۱
۲	فنلاند	۲۹	۸/۸
۳	چین	۱۹	۵/۸
۴	کره جنوبی	۱۷	۵/۳
۵	اندونزی	۱۷	۵/۱
۶	سوئد	۱۳	۴
جمع کل واردات کویت: ۳۳۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین غلات در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	هند	۱۰۸	۳۳/۱
۲	استرالیا	۷۷	۲۳/۴
۳	آرژانتین	۲۸	۸/۶
۴	پاکستان	۲۳	۶/۹
۵	روسیه	۱۶	۴/۹
۶	آمریکا	۱۵	۴/۷
جمع کل واردات کویت: ۳۲۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین روغن‌های اسانس‌ی و شبه‌رزین‌ها (رزینویدها) در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	فرانسه	۹۰	۲۹/۱
۲	انگلیس	۳۳	۱۰/۷
۳	عربستان	۲۴	۷/۹
۴	آلمان	۲۴	۷/۸
۵	آمریکا	۲۲	۷/۲
۶	ایتالیا	۲۲	۷
جمع کل واردات کویت: ۳۰۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۲۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین گوشت و احشای خوراکی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	برزیل	۱۴۳	۵۲/۱
۲	استرالیا	۲۳	۸/۴
۳	عربستان	۲۱	۷/۶
۴	پاکستان	۲۱	۷/۵
۵	چین	۲۰	۷/۱
۶	هند	۱۴	۵/۱
جمع کل واردات کویت: ۲۷۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۳۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	فیلیپین	۵۳	۲۰/۳
۲	مصر	۳۹	۱۴/۹
۳	آمریکا	۲۸	۱۰/۷
۴	هند	۲۲	۸/۶
۵	لبنان	۱۹	۷/۲
۶	آفریقای جنوبی	۱۷	۶/۶
جمع کل واردات کویت: ۲۵۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۳۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۴۲	۱۷/۱
۲	بحرین	۳۹	۱۵/۹
۳	چین	۳۵	۱۴/۴
۴	امارات	۳۴	۱۳/۷
۵	آمریکا	۲۳	۹/۲
۶	آلمان	۱۲	۴/۸
جمع کل واردات کویت: ۲۴۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۳۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین چوب و اشیای چوبی؛ زغال چوب در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۴۷	۲۰/۱
۲	اتریش	۳۵	۱۴/۹
۳	مالزی	۳۳	۱۳/۹
۴	اندونزی	۲۷	۱۱/۴
۵	شیلی	۱۲	۵/۱
۶	نیوزیلند	۱۲	۵
جمع کل واردات کویت : ۲۳۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۱. تحلیل مزیت‌های ایران در تامین کالاهای عمده وارداتی کویت

بررسی کشورهای اصلی تامین‌کننده کالاهای مهم وارداتی کویت (بیست فصل اول) نشان می‌دهد که ایران با وجود توانمندی صادرات کالاهای مورد بررسی، فقط جزو تامین‌کنندگان اصلی کالاهای ذیل فصل ۷۲ کتاب تعرفه (چدن، آهن یا فولاد) در بازار کویت است. بررسی توانمندی‌ها و ظرفیت‌های شرکت‌های ایران در تامین کالاهای مهم وارداتی کشور کویت نشان می‌دهد که شرکت‌های ایرانی از ظرفیت گسترده‌ای برای تامین نیازهای بازار این کشور برخوردار هستند.

شرکت‌های ایرانی تولیدکننده کالاهای ذیل فصل‌های ۸۴ کتاب تعرفه (دیگ‌های بخار و آبگرم) و ۲۵ کتاب تعرفه (نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان)، از توانمندی صادراتی گسترده‌ای برخوردارند. از این‌رو با برنامه‌ریزی برای حضور بلندمدت در بازار کویت، سهم صادرات ایران به این کشور در این گروه کالایی، تا اندازه‌ی زیادی می‌تواند افزایش یابد.

ایران در گروه کالایی ۰۸ (میوه‌های خوراکی) نیز از پتانسیل و ظرفیت بالایی برخوردار است و می‌تواند سهم بازار خود را تا حدود زیادی در این گروه کالایی افزایش دهد.

بررسی مزیت‌های ایران در صادرات کالاهای ذیل فصول ۳۰ (محصولات دارویی)، ۳۹ (مواد پلاستیکی) و ۰۴ (شیر و محصولات لبنی)، نشان‌دهنده‌ی ظرفیت‌های گسترده‌ی ایران، برای توسعه‌ی صادرات به بازار این کشور است.

بررسی برتری‌های صادراتی ایران در بیست فصل اول وارداتی کویت نشان می‌دهد که شرکت‌های ایرانی، توانایی تامین بخش بزرگی از کالاهای ذیل ده فصل شامل فصول ۰۲، ۰۴، ۰۸، ۱۰، ۲۵، ۳۰، ۳۹، ۷۳، ۷۶ و ۸۴ را دارند.

۵. سرمایه‌گذاری خارجی

بر اساس آخرین آمار منتشره از سوی انکتاد، کویت در بین کشورهای سرمایه‌پذیر، جزو پانزده کشوری است که کم‌ترین جذب سرمایه را داشته است. این کشور در سال ۲۰۰۸ میلادی، تنها ۵۶۰ میلیون دلار سرمایه خارجی جذب نموده است.

علی‌رغم رتبه پایین کویت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، بخش دولتی و خصوصی کویت در سال ۲۰۰۸ میلادی بیش از ۸/۵ میلیارد دلار در کشورهای مختلف سرمایه‌گذاری کرده است.

سازمان سرمایه‌گذاری کویت در آخرین گزارش منتشره در نوامبر سال ۲۰۰۷ میلادی، مجموع سرمایه‌گذاری‌های خارجی کویت را بیش از چهارصد میلیارد دلار اعلام کرده است.

عمده‌ترین سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام شده توسط کویت در هفت کشور صنعتی جهان بوده است.

جدول شماره‌ی ۳۳ میزان سرمایه‌گذاری خارجی انجام شده در کویت در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۳: میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در کویت طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی

سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
میزان سرمایه‌گذاری خارجی (میلیارد دلار)	۰/۱۲۲	۰/۱۲۳	۰/۰۵۶

World Investment Report 2009

میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده توسط کویت در دیگر کشورها، از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی در جدول شماره‌ی ۳۴ آمده است.

جدول ۳۴: میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده توسط کویت طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ میلادی

سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸
میزان سرمایه‌گذاری خارجی (میلیارد دلار)	۸/۲۴۰	۱۰/۱۵۶	۸/۵۲۱

World Investment Report 2009

فصل ششم

وضعیت مبادلات بازرگانی با ایران

مناسبات اقتصادی و بازرگانی ایران با کویت سابقه دیرینه دارد. در این فصل پیشینه روابط بازرگانی، آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری دو کشور در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۷ میلادی بررسی می‌شود.

۱. پیشینه‌ی روابط بازرگانی ایران و کویت

ایران و کویت به دلایل دیپلماتیک، اقتصادی و راهبردی به دنبال توسعه روابط با یکدیگر هستند. ایران به کویت به‌عنوان یک بازار نزدیک می‌نگرد که می‌تواند بر نیازهای خریداران آن به‌طور ویژه تمرکز نماید. از سوی دیگر کویت نیز دارنده‌ی برخی از اقلام کالایی در زمینه صادرات مجدد است که مورد نیاز بازار ایران بوده و زمینه‌ی گسترش هر چه بیش‌تر روابط بازرگانی دوسویه را فراهم می‌آورد.

در سال‌های گذشته دو کشور ایران و کویت سیاست توسعه مناسبات به‌ویژه در بخش اقتصادی را در پیش گرفته‌اند. عوامل متعددی از جمله فاصله‌ی کم جغرافیایی برای حمل و نقل کالا (به‌ویژه از راه دریایی و خطوط کشتی‌رانی) موجب شده تا دو کشور علاقه‌مند به تامین نیازهای خود توسط شرکت‌ها و ظرفیت‌های طرف مقابل باشند. لذا با توجه به زمینه‌های موجود جهت همکاری دو جانبه بدیهی است امکان بسط و تعمیق روابط میان دو کشور فراهم می‌باشد.

۲. آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری

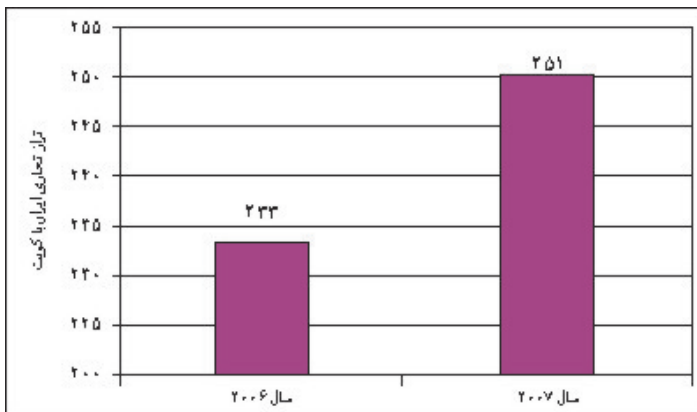
تراز تجاری ایران با کویت در سال‌های گذشته با روند مثبت همراه بوده که این امر ناشی از ارزش بالای صادرات غیرنفتی ایران به کویت بوده است. در سال ۲۰۰۶ میلادی تراز تجاری ایران با کویت برابر با مثبت ۲۳۳ میلیون دلار بوده است. با افزایش صادرات ایران در سال ۲۰۰۷ میلادی، میزان تراز تجاری به مثبت ۲۵۱ میلیون دلار بهبود یافته است. جدول شماره ۳۵ روند تراز تجاری ایران با کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۵: روند تراز تجاری ایران با کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

سال	ارزش صادرات	ارزش واردات	تراز تجاری	روند تغییر تراز تجاری
۲۰۰۶	۳۳۳	۱۰۰	۲۳۳+	به نفع ایران
۲۰۰۷	۳۹۰	۱۳۹	۲۵۱+	به نفع ایران

www.trademap.org

نمودار شماره ۱ روند تراز تجاری ایران با کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۱: روند تراز تجاری ایران با کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

۳. صادرات ایران به کویت

در سال ۲۰۰۶ میلادی ارزش صادرات ایران به کویت برابر با ۳۳۳ میلیون دلار بوده که در سال ۲۰۰۷ میلادی با رشدی ۱۷ درصدی به ۳۹۰ میلیون دلار افزایش یافته است.

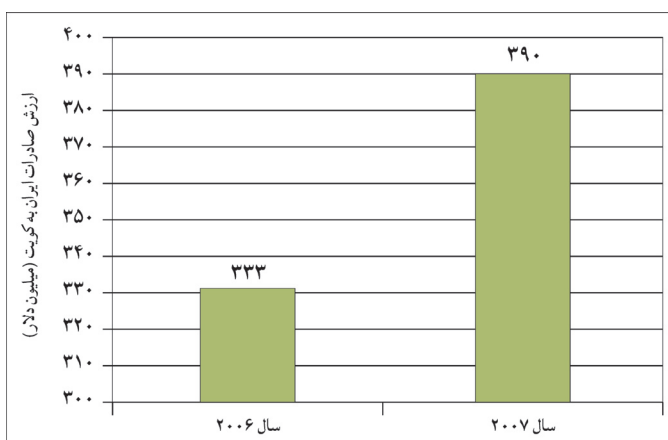
جدول شماره ۳۶ ارزش صادرات ایران به کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۶: ارزش صادرات ایران به کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

سال	ارزش صادرات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۶	۳۳۳	-
۲۰۰۷	۳۹۰	۱۷+

www.trademap.org

نمودار شماره ۲ ارزش صادرات ایران به کویت در سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: ارزش صادرات ایران به کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

کل صادرات ایران به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، شامل ۷۲ گروه کالایی و در سال ۲۰۰۶ میلادی دربرگیرنده ۷۸ گروه کالایی مندرج در جدول شماره ۳۷ می‌شود. اقلام عمده صادراتی ایران به کویت در دو سال گذشته شامل چدن، آهن و فولاد، وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا، حیوانات زنده، مس و مصنوعات از مس، گچ، آهک و سیمان، سبزیجات، نباتات، دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر میوه‌های گوناگون و مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان می‌شود.

جدول ۳۷: ترکیب صادرات ایران به کویت طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
	کل محصولات	-	۳۳۳	۳۹۰	افزایشی
۱	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۱۹۳	۲۰۴	افزایشی
۲	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا	۸۷	۱۶	۴۲	افزایشی
۳	حیوانات زنده	۰۱	۲۷	۴۲	افزایشی
۴	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰/۴۹	۱۹	افزایشی
۵	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۲۸	۱۵	کاهشی
۶	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی	۰۷	۱۶	۱۲	کاهشی
۷	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۶	۱۲	افزایشی
۸	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۱۰	۹	کاهشی
۹	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۹	۷	کاهشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
۱۰	ماهی‌ها و قشرداران، صدف‌داران و سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۰۳	۴	۶	افزایشی
۱۱	فرش و سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی	۵۷	۳	۳	-
۱۲	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان‌های شیرینی	۱۹	۰/۴۰	۲	افزایشی
۱۳	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبها	۲۸	۰/۰۲	۱	افزایشی
۱۴	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۱	۱	-
۱۵	محصولات صنعت آردسازی، مالت و نشاسته	۱۱	۰/۰۶	۱	افزایشی
۱۶	محصولات سرامیکی	۶۹	۰/۶۷	۱	افزایشی
۱۷	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۱	۰/۸۴	کاهشی
۱۸	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۱	۰/۷۹	کاهشی
۱۹	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۱	۰/۷۴	کاهشی
۲۰	روی و مصنوعات از روی	۷۹	۱	۰/۷۹	کاهشی
۲۱	روغن‌های اسانسی و شبه‌رزین‌ها (رزینوئیدها)	۳۳	۰/۶۹	۰/۶۸	کاهشی
۲۲	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۳	۰/۶۳	کاهشی
۲۳	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۱	۰/۶۰	کاهشی
۲۴	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده	۳۴	۰/۶۰	۰/۵۰	کاهشی
۲۵	قند و شکر و شیرینی	۱۷	۰/۴۵	۰/۴۰	کاهشی
۲۶	آخال و تفاله صنایع خوراک‌سازی و خوراکی‌های آماده برای حیوانات	۲۳	۰/۴۷	۰/۳۷	کاهشی

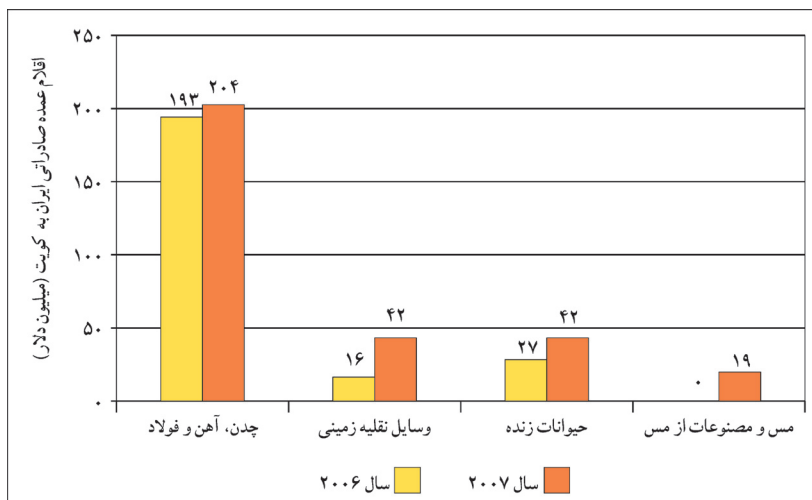
ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
۲۷	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۰/۳۴	۰/۳۶	افزایشی
۲۸	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۰/۵۳	۰/۳۴	کاهشی
۲۹	چوب و اشیای چوبی و زغال چوب	۴۴	۰/۱۰	۰/۳۳	افزایشی
۳۰	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۰/۳۴	۰/۳۰	کاهشی
۳۱	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۰/۴۹	۰/۲۵	کاهشی
۳۲	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۰/۱۳	۰/۱۹	افزایشی
۳۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۰/۱	۰/۱۷	افزایشی
۳۴	میل؛ میل‌های طبی – جراحی؛ اسباب تخت‌خواب و همانند	۹۴	۰/۱۷	۰/۱۲	کاهشی
۳۵	لباس و متفرعات لباس، غیرکشفای یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۰/۱۱	۰/۱۱	-
۳۶	چوب‌پنبه و اشیای ساخته‌شده از چوب‌پنبه	۴۵	۰/۰۶	۰/۱۱	افزایشی
۳۷	فرآورده‌های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدف‌داران یا سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۱۶	۰/۰۳	۰/۱۱	افزایشی
۳۸	سوخت‌های معدنی و نفت خام	۲۷	۴	۰/۱۰	کاهشی
۳۹	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۰۶	۰/۱۲	۰/۱۰	کاهشی
۴۰	مصنوعات حصیربافی یا سبذبافی	۴۶	۰/۱۲	۰/۰۹	کاهشی
۴۱	کائوچو و اشیای ساخته‌شده از کائوچو	۴۰	۰/۰۵	۰/۰۹	افزایشی
۴۲	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۰/۰۷	۰/۰۷	-
۴۳	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته‌شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۰/۰۲	۰/۰۷	افزایشی
۴۴	کاکائو و فرآورده‌های آن	۱۸	۰/۲۴	۰/۰۶	کاهشی
۴۵	کتاب، روزنامه و تصویر	۴۹	۰/۰۵	۰/۰۵	-

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
۴۶	مواد قابل بافت و سایر محصولات نباتی	۱۴	۰/۰۵	۰/۰۴	کاهشی
۴۷	گوشت و احشای خوراکی	۰۲	۰/۰۲	۰/۰۴	افزایشی
۴۸	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۰/۰۵	۰/۰۴	کاهشی
۴۹	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۰/۰۷	۰/۰۴	کاهشی
۵۰	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانبها یا نیمه‌گرانبها	۷۱	۰/۰۵	۰/۰۳	کاهشی
۵۱	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی	۹۰	۰/۰۰۲	۰/۰۳	افزایشی
۵۲	مصنوعات گوناگون	۹۶	۰/۰۲	۰/۰۳	افزایشی
۵۳	انگم‌ها، صمغ‌ها، رزین‌ها و سایر شیردها و عصاره نباتی	۱۳	۰/۰۵	۰/۰۲	کاهشی
۵۴	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزاء و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۰/۰۴	۰/۰۲	کاهشی
۵۵	عصاره‌های دباغی یا رنگرزی، تانن‌ها و مشتقات آنها	۳۲	۰/۰۲	۰/۰۲	-
۵۶	پارچه‌های تار و پود باف مخصوص، پارچه‌های نسجی منگوله بافت	۵۸	۰/۰۰۷	۰/۰۱	افزایشی
۵۷	غلات	۱۰	۰/۰۵	۰/۰۰۹	کاهشی
۵۸	محصولات حاصل از نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسب‌ها، آنزیم‌ها	۳۵	۰/۰۵	۰/۰۰۸	کاهشی
۵۹	اشیای ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر	۴۲	۰/۰۰۳	۰/۰۰۷	افزایشی
۶۰	پر و پر نرم آماده و اشیای ساخته‌شده از پر یا از پر نرم	۶۷	۰/۰۴	۰/۰۰۷	کاهشی
۶۱	ابزارها، ابزارآلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۰/۰۰۶	۰/۰۰۶	-

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند صادرات
۶۲	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی؛ کاغذ یا مقوا برای بازیافت	۴۷	۰	۰/۰۰۵	افزایشی
۶۳	سایر فلزات معمولی؛ سرمت‌ها؛ مصنوعات از این مواد	۸۱	۰	۰/۰۰۴	افزایشی
۶۴	نیکل و مصنوعات از نیکل	۷۵	۰	۰/۰۰۴	افزایشی
۶۵	کودهای شیمیایی	۳۱	۰	۰/۰۰۲	افزایشی
۶۶	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره	۵۵	۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	افزایشی
۶۷	نمد و پارچه‌های نفاخته؛ نخ‌های ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۰/۰۲	۰/۰۰۲	-
۶۸	پارچه‌های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق‌شده	۵۹	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	کاهشی
۶۹	محصولات عکاسی و سینما توگرافی	۳۷	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۷۰	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۰/۴۹	۰/۰۰۱	کاهشی
۷۱	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	کاهشی
۷۲	اشیای صنعت ساعت‌سازی	۹۱	۰/۰۲	۰/۰۰۱	کاهشی
۷۳	اشیای هنری، اشیای کلکسیون یا عتیقه	۹۷	۰/۰۰۵	۰	کاهشی
۷۴	باروت، مواد منفجره، اشیای آتش‌بازی، کبریت، آلیاژهای آتش‌زا	۳۶	۰/۰۰۳	۰	کاهشی
۷۵	پوست‌های نرم طبیعی و پوست‌های نرم بدلی	۴۳	۰/۰۳	۰	کاهشی
۷۶	پنبه	۵۲	۰/۰۰۳	۰	کاهشی
۷۷	پارچه‌های کشباف یا قلاب باف	۶۰	۰/۰۰۹	۰	کاهشی
۷۸	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب باف	۶۱	۰/۰۰۳	۰	کاهشی

www.trademap.org

نمودار شماره‌ی ۳ ترکیب اقلام مهم صادراتی ایران به کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را به صورت مقایسه‌ای نشان می‌دهد.

نمودار ۳: ترکیب صادرات ایران به کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

۴. تحلیل صادرات محصولات ایران به کویت

در ادامه جایگاه و سهم ایران در صادرات هر یک از گروه‌های کالایی فوق به بازار کویت تجزیه و تحلیل، و رقبای بالفعل و سهم آنها در هر یک از این گروه‌ها بررسی می‌شود.

۴-۱. چدن، آهن و فولاد

چدن، آهن و فولاد، اولین گروه کالایی عمده صادراتی ایران به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی است. کشورهای چین، ایران، عربستان، کره جنوبی، ترکیه و آلمان بیش‌ترین ارزش صادرات این گروه از محصولات به کویت را در اختیار دارند. این شش کشور نزدیک به هشتاد درصد از بازار این گروه کالایی در بازار کویت را به خود اختصاص داده‌اند. ایران با صادرات ۲۰۴ میلیون دلاری چدن، آهن و فولاد به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی در این گروه کالایی، جایگاه دوم و سهم بازار ۱۹/۷ درصدی را در اختیار دارد.

با توجه به جایگاه مناسب کشور ایران در زمینه تولید و صدور چدن، آهن و فولاد، امکان

ارایه بیش‌تر این گروه کالایی مورد نیاز کشور کویت به عنوان یک فرصت بالقوه در افق زمانی میان‌مدت وجود دارد.

جدول شماره‌ی ۳۸ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین چدن، آهن و فولاد در بازار کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین چدن، آهن و فولاد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۲۵	۲۱/۸
۲	ایران	۲۰۴	۱۹/۷
۳	عربستان	۱۷۳	۱۶/۷
۴	کره جنوبی	۹۱	۸/۷
۵	ترکیه	۷۶	۷/۴
۶	آلمان	۵۶	۵/۴
جمع کل واردات کویت: ۱۰۳۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۲. وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا

وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا، دومین گروه کالایی صادراتی ایران به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی است. ژاپن، آمریکا، آلمان، استرالیا، کره جنوبی و انگلیس شش کشور عمده‌ی صادرکننده‌ی این گروه کالایی به کویت هستند. این کشورها در مجموع بیش از ۸۳ درصد از این بازار را به خود اختصاص داده‌اند. تنها دو کشور آمریکا و ژاپن، ۵۱ درصد صادرات وسایل نقلیه زمینی به کویت را در اختیار داشته‌اند.

ایران با صادرات ۴۲/۵ میلیون دلار وسایل نقلیه زمینی به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، جایگاه دهم و سهم بازار ۱/۳ درصدی را در اختیار دارد.

جدول شماره ی ۳۹ مهم ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی در بازار کویت، در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می دهد.

جدول ۳۹: مهم ترین رقبای موجود در تامین وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموا در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	ژاپن	۱۰۲۷	۳۱/۲
۲	آمریکا	۶۵۱	۱۹/۸
۳	آلمان	۴۷۱	۱۴/۳
۴	استرالیا	۳۲۹	۱۰
۵	کره جنوبی	۱۴۴	۴/۴
۶	انگلیس	۱۱۴	۳/۵
جمع کل واردات کویت: ۳.۲۹۵ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۳. حیوانات زنده

حیوانات زنده، سومین گروه کالایی صادراتی ایران به کشور کویت است. کشورهای استرالیا و ایران نزدیک به هشتاد درصد از صادرات حیوانات زنده به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را به خود اختصاص داده اند. عربستان، سوریه، سومالی و مناطق نامعین در رده های بعدی صادرات این گروه کالایی به کویت قرار دارند.

ایران با صادرات ۴۲ میلیون دلار حیوانات زنده به کویت، رتبه ی دوم و سهم بازار ۳۰/۶ درصدی را در اختیار دارد.

با توجه به تنوع آب و هوایی و ظرفیت های مناسب ایران جهت پرورش حیوانات زنده، امکان توسعه صادرات و افزایش سهم بازار این گروه کالایی در بازار کویت در صورت برنامه ریزی مناسب وجود دارد.

جدول شماره‌ی ۴۰ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین حیوانات زنده در بازار کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۴۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین حیوانات زنده در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	استرالیا	۶۵	۴۷/۳
۲	ایران	۴۲	۳۰/۶
۳	عربستان	۱۳	۹/۴
۴	سوریه	۵	۳/۵
۵	سومالی	۴	۲/۷
۶	مناطق نامعین	۳	۱/۹
جمع کل واردات کویت: ۱۳۷ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۴. مس و مصنوعات از مس

مس و مصنوعات از مس، چهارمین گروه کالایی صادراتی ایران به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی است. کشورهای روسیه، زامبیا، ایران، عمان، هند و چین به ترتیب جایگاه‌های اول تا ششم را در صادرات این محصولات به کویت در اختیار دارند. این شش کشور در مجموع نزدیک به ۸۴ درصد از صادرات این گروه کالایی به بازار کویت را به خود اختصاص داده‌اند.

سهم صادرات ایران به کویت در این گروه کالایی، ۹/۵ درصد و ارزش صادرات آن در حدود ۱۹ میلیون دلار است که رتبه سوم را در این گروه کالایی به خود اختصاص داده است.

جدول شماره‌ی ۴۱ مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مس و مصنوعات مس در بازار کشور کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۴۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مس و مصنوعات از مس در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	روسیه	۷۸	۳۸/۶
۲	زامبیا	۳۲	۱۵/۹
۳	ایران	۱۹	۹/۵
۴	عمان	۱۷	۸/۶
۵	هند	۱۲	۶
۶	چین	۱۰	۵
جمع کل واردات کویت: ۲۰۳ میلیون دلار			

www.trademap.org

۴-۵. سایر محصولات

صادرات ایران به کویت در دیگر گروه‌های کالایی، به ویژه بیست گروه کالایی اول نیز از حجم متوسطی برخوردار است. ایران در بیش‌تر این گروه‌های کالایی، برتری‌های نسبی، پتانسیل‌ها، توانمندی‌ها و قابلیت‌های مناسب برای صادرات در سال‌های پیش رو را داراست. ایران با تدوین برنامه صادراتی مدون و اجرایی مناسب، می‌تواند سهم صادرات خود در کالاهایی مانند میوه‌های خوراکی، روی و مصنوعات از روی، دانه و میوه‌های روغن‌دار، فرش و کفپوش، مصنوعات از چدن، آهن و فولاد، سبزیجات، فرآورده‌های لبنی، ماهی، آرد نشاسته و گچ، آهک و سیمان را به کویت بهبود بخشد.

جداول شماره‌ی ۴۲ تا ۵۷ مهم‌ترین رقبا در تامین سایر گروه‌های کالایی صادراتی ایران به کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهند.

جدول ۴۲: مهم ترین رقبای موجود در تامین نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۷۱	۵۲
۲	امارات	۱۱۲	۲۱/۵
۳	ژاپن	۲۴	۴/۵
۴	هند	۲۱	۴
۵	عربستان	۲۰	۳/۸
۶	تایلند	۲۰	۳/۸
جمع کل واردات کویت: ۵۲۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۳: مهم ترین رقبای موجود در تامین سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	هند	۳۲	۱۵
۲	سوریه	۳۲	۱۴/۹
۳	عربستان	۲۳	۱۰/۵
۴	آمریکا	۱۸	۸/۳
۵	مصر	۱۷	۷/۸
۶	لبنان	۱۴	۶/۳
جمع کل واردات کویت: ۲۱۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	ایران	۱۲	۴۶/۴
۲	هلند	۲	۶/۳
۳	چین	۲	۶/۱
۴	مصر	۱	۵/۴
۵	آمریکا	۱	۵/۳
۶	هند	۱	۵/۳
جمع کل واردات کویت: ۲۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	ایتالیا	۳۶	۳۰
۲	چین	۱۵	۱۲/۲
۳	عربستان	۱۰	۸/۳
۴	ایران	۹	۷/۳
۵	اسپانیا	۶	۴/۸
۶	هند	۶	۴/۷
جمع کل واردات کویت: ۱۲۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	فیلیپین	۵۳	۲۰/۳
۲	مصر	۳۹	۱۴/۹
۳	آمریکا	۲۸	۱۰/۷
۴	هند	۲۲	۸/۶
۵	لبنان	۱۹	۷/۲
۶	آفریقای جنوبی	۱۷	۶/۶
جمع کل واردات کویت: ۲۵۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین ماهی‌ها و قشرداران، صدف‌داران و سایر آبزیان بدون ستون فقرات در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	هند	۱۳	۲۲/۹
۲	امارات	۷	۱۲/۶
۳	پاکستان	۶	۱۱/۳
۴	ایران	۶	۱۰/۹
۵	ویتنام	۳	۵
۶	میانمار	۳	۴/۷
جمع کل واردات کویت: ۵۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۸: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فروش و سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۱۹	۳۳/۶
۲	ترکیه	۷	۱۲/۹
۳	هند	۴	۶/۸
۴	چین	۴	۶/۶
۵	بلژیک	۴	۶/۶
۶	ایران	۳	۶/۱
جمع کل واردات کویت: ۵۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۴۹: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان‌های شیرینی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۲۷	۱۹/۴
۲	ایرلند	۲۱	۱۵
۳	انگلیس	۱۱	۷/۶
۴	هلند	۹	۶/۷
۵	آمریکا	۹	۶/۲
۶	آلمان	۶	۴
جمع کل واردات کویت: ۱۴۰ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۰: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آمریکا	۱۵	۲۰/۲
۲	عربستان	۱۰	۱۳
۳	چین	۸	۹/۹
۴	آلمان	۷	۹
۵	ایتالیا	۵	۶/۷
۶	هند	۴	۵/۸
جمع کل واردات کویت: ۷۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۱: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۴۴	۲۳/۱
۲	هلند	۲۲	۱۱/۴
۳	آمریکا	۲۰	۱۰/۶
۴	مصر	۱۵	۷/۸
۵	امارات	۱۲	۶/۴
۶	بحرین	۷	۳/۷
جمع کل واردات کویت: ۱۸۹ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۲: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	هند	۲	۱۳/۱
۲	ایران	۱	۱۰/۳
۳	انگلیس	۱	۱۰/۲
۴	عربستان	۱	۹/۲
۵	تایلند	۰/۸۲	۷/۱
۶	سریلانکا	۰/۷۴	۶/۴
جمع کل واردات کویت: ۱۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۳: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین محصولات سرمایه‌گذاری در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۵۹	۳۶/۳
۲	اسپانیا	۲۹	۱۷/۶
۳	ایتالیا	۲۶	۱۶/۱
۴	آلمان	۷	۴/۱
۵	امارات	۷	۴
۶	عربستان	۵	۳/۳
جمع کل واردات کویت: ۱۶۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۴: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین دیگ‌های بخار و آبگرم در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	آمریکا	۶۶۴	۲۰/۳
۲	ایتالیا	۵۱۷	۱۵/۸
۳	چین	۳۲۰	۹/۸
۴	آلمان	۲۹۳	۸/۹
۵	ژاپن	۱۹۸	۶/۱
۶	کره جنوبی	۱۹۲	۵/۸
جمع کل واردات کویت: ۳,۲۷۶ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۵: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	عربستان	۱۱۲	۲۳/۱
۲	چین	۵۸	۱۲
۳	امارات	۴۷	۹/۷
۴	تایوان	۲۶	۵/۵
۵	آلمان	۲۶	۵/۳
۶	آمریکا	۲۲	۴/۵
جمع کل واردات کویت: ۴۸۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۶: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	چین	۲۱۱	۱۳/۹
۲	ژاپن	۱۷۱	۱۱/۳
۳	ایتالیا	۱۲۷	۸/۴
۴	مکزیک	۱۲۵	۸/۳
۵	عربستان	۱۲۲	۸/۱
۶	کره جنوبی	۱۱۱	۷/۳
جمع کل واردات کویت: ۱۰۵۱۲ میلیون دلار			

www.trademap.org

جدول ۵۷: مهم‌ترین رقبای موجود در تامین روی و مصنوعات از روی در بازار کویت (سال ۲۰۰۷)

ردیف	مهم‌ترین رقبای موجود	ارزش صادرات کالا به کویت (میلیون دلار)	سهم کشور از کل بازار کالا در کویت (درصد)
۱	کره جنوبی	۳	۳۰/۵
۲	چین	۲	۱۸/۲
۳	استرالیا	۲	۱۷/۷
۴	کانادا	۰/۷۳	۶/۳
۵	ایران	۰/۵۵	۶/۳
۶	مالزی	۰/۴۹	۴/۸
جمع کل واردات کویت: ۱۱ میلیون دلار			

www.trademap.org

۵. واردات ایران از کویت

واردات ایران از کویت در سال ۲۰۰۶ میلادی برابر با ۱۰۰ میلیون دلار بوده است. این میزان واردات در سال ۲۰۰۷ میلادی به ۱۳۹ میلیون دلار افزایش یافته است. ارزش واردات ایران از کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی نسبت به سال ۲۰۰۶، با رشد ۳۹ درصدی همراه بوده است.

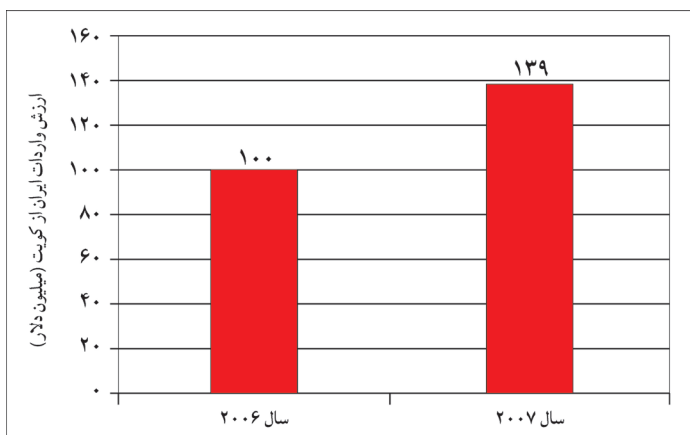
جدول شماره ۵۸ ارزش واردات ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۵۸: ارزش واردات ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

سال	ارزش واردات	نرخ رشد (درصد)
۲۰۰۶	۱۰۰	-
۲۰۰۷	۱۳۹	+۳۹

www.trademap.org

نمودار شماره ۴ ارزش واردات ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۴: ارزش واردات ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی
(میلیون دلار)

اقلام وارداتی ایران از کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی شامل ۵۹ گروه کالایی و در مجموع دو سال گذشته شامل ۷۲ گروه کالایی می‌شود. جدول شماره‌ی ۵۹ ترکیب اقلام وارداتی ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول ۵۹: ترکیب اقلام وارداتی ایران از کویت طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

ردیف	نام محصول	فصل تعارفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
	کل محصولات	-	۱۰۰	۱۳۹	افزایشی
۱	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموا	۸۷	۷۱	۱۰۴	افزایشی
۲	کودهای شیمیایی	۳۱	۹	۸	کاهشی
۳	غلات	۱۰	۳	۵	افزایشی
۴	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۲۲	۴	۵	افزایشی
۵	شیشه و مصنوعات شیشه‌ای	۷۰	۱	۳	افزایشی
۶	دیگ‌های بخار و آبگرم	۸۴	۳	۳	ثابت
۷	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزای نباتات	۲۰	۰/۸۹	۲	افزایشی
۸	قهوه، چای ماته و ادویه	۰۹	۰/۷۳	۱	افزایشی
۹	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا	۶۳	۰/۸۹	۱	افزایشی
۱۰	ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها	۸۵	۲	۰/۹۵	کاهشی
۱۱	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی و سینماتوگرافی	۹۰	۰/۰۶	۰/۹۰	افزایشی
۱۲	فرش و سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی	۵۷	۰/۴۶	۰/۸۸	افزایشی
۱۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۷۳	۰/۱۷	۰/۶۹	افزایشی
۱۴	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۷۶	۰/۲۳	۰/۶۷	افزایشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۱۵	کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو	۴۰	۰/۲۱	۰/۶۴	افزایشی
۱۶	کشتی‌ها، قایق‌ها و شناورها	۸۹	۰/۰۲	۰/۵۶	افزایشی
۱۷	مبل؛ مبل‌های طبی - جراحی؛ اسباب تخت‌خواب و همانند	۹۴	۰/۳۱	۰/۳۹	افزایشی
۱۸	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی	۱۵	۰/۱۰	۰/۳۵	افزایشی
۱۹	کاغذ و مقوا؛ اشیای ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۴۸	۰/۱۰	۰/۲۵	افزایشی
۲۰	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۲۱	۰/۰۸	۰/۱۶	افزایشی
۲۱	اشیای ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر	۴۲	۰/۰۴	۰/۱۵	افزایشی
۲۲	میوه‌های خوراکی، پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۰۸	۰/۱۰	۰/۱۳	افزایشی
۲۳	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۲۴	۰/۰۸	۰/۱۰	افزایشی
۲۴	روغن‌های اسانس و شبه‌رزین‌ها (رزینویدها)	۳۳	۰/۱۱	۰/۱۰	کاهشی
۲۵	قند، شکر و شیرینی	۱۷	۰/۷۲	۰/۰۹	کاهشی
۲۶	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها	۲۸	۰/۰۶	۰/۰۵	کاهشی
۲۷	ماهی‌ها و قشرداران، صدف‌داران و سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۰۳	۰	۰/۰۴	افزایشی
۲۸	صابون، فرآورده‌ها برای شستشو، فرآورده‌های روان‌کننده	۳۴	۰/۰۱	۰/۰۴	افزایشی
۲۹	لباس و متفرعات لباس، غیرکشف یا غیرقلاب‌باف	۶۲	۰/۰۳	۰/۰۴	افزایشی
۳۰	عصاره‌های دباغی یا رنگ‌رزی، تانن‌ها و مشتقات آنها	۳۲	۰/۰۰۶	۰/۰۴	افزایشی

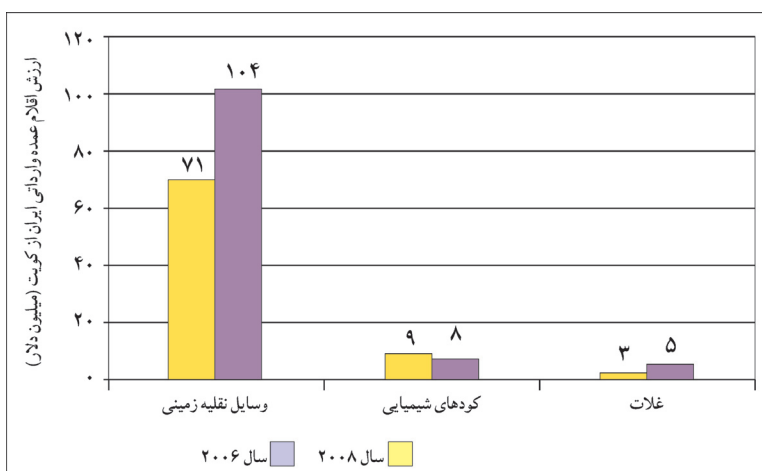
ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۳۱	حیوانات زنده	۰۱	۰/۰۴	۰/۰۳	کاهشی
۳۲	مصنوعات گوناگون	۹۶	۰/۰۳	۰/۰۳	ثابت
۳۳	محصولات سرامیکی	۶۹	۰/۱۵	۰/۰۳	کاهشی
۳۴	پارچه‌های تار و پود باف مخصوص، پارچه‌های نسجی منگوله بافت	۵۸	۰/۰۳	۰/۰۲	کاهشی
۳۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیر یکسره	۵۵	۰/۰۰۴	۰/۰۲	افزایشی
۳۶	کلاه و اجزای کلاه	۶۵	۰	۰/۰۲	افزایشی
۳۷	محصولات شیمیایی آلی	۲۹	۰/۰۱	۰/۰۲	افزایشی
۳۸	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر، نان‌های شیرینی	۱۹	۰/۰۰۱	۰/۰۲	افزایشی
۳۹	چوب و اشیای چوبی؛ زغال چوب	۴۴	۰/۰۱	۰/۰۱	ثابت
۴۰	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۳۹	۰/۸۳	۰/۰۱	کاهشی
۴۱	شیر و محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی	۰۴	۰/۰۲	۰/۰۱	کاهشی
۴۲	کفش، گتر و اشیای همانند، اجزای این اشیا	۶۴	۰/۱۳	۰/۰۰۹	کاهشی
۴۳	ابزارها، ابزارآلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال	۸۲	۰/۰۰۵	۰/۰۰۹	افزایشی
۴۴	محصولات گوناگون شیمیایی	۳۸	۰	۰/۰۰۸	افزایشی
۴۵	انگم‌ها، صمغ‌ها، رزین‌ها و دیگر شیره‌ها و عصاره نباتی	۱۳	۰/۰۰۷	۰/۰۰۸	افزایشی
۴۶	محصولات صنعت آردسازی، مالت، نشاسته	۱۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۶	افزایشی
۴۷	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۰۶	۰/۰۲	۰/۰۰۶	کاهشی
۴۸	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی	۰۷	۰/۰۳	۰/۰۰۶	کاهشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۴۹	فرآورده‌های گوشت، ماهی یا قشرداران، صدف‌داران یا سایر آبزیان بدون ستون فقرات	۱۶	۰/۰۰۷	۰/۰۰۵	کاهشی
۵۰	کتاب، روزنامه، تصویر	۴۹	۰/۰۲	۰/۰۰۵	کاهشی
۵۱	اسلحه و مهمات، اجزای قطعات و متفرعات آنها	۹۳	۰	۰/۰۰۵	افزایشی
۵۲	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزش، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	۹۵	۰/۰۳	۰/۰۰۴	کاهشی
۵۳	آلات موسیقی؛ اجزا و قطعات و متفرعات این آلات	۹۲	۰	۰/۰۰۴	افزایشی
۵۴	چدن، آهن و فولاد	۷۲	۰/۰۰۴	۰/۰۰۴	ثابت
۵۵	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر و میوه‌های گوناگون	۱۲	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	افزایشی
۵۶	پر و پر نرم آماده و اشیای ساخته‌شده از پر یا از پر نرم	۶۷	۰	۰/۰۰۲	افزایشی
۵۷	سرب و مصنوعات از سرب	۷۸	۰/۱۳	۰/۰۰۲	کاهشی
۵۸	پنبه	۵۲	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۵۹	چوب پنبه و اشیای ساخته‌شده از چوب پنبه	۴۵	۰	۰/۰۰۱	افزایشی
۶۰	مصنوعات حصیربافی یا سبدبافی	۴۶	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۶۱	رشته‌های سنتتیک یا مصنوعی	۵۴	۰/۰۰۷	۰	کاهشی
۶۲	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه‌نسوز (Asbestos)، میکا یا از مواد همانند	۶۸	۰/۱۲	۰	کاهشی
۶۳	نمد و پارچه‌های نبافته؛ نخ‌های ویژه؛ ریسمان، طناب	۵۶	۰/۰۰۲	۰	کاهشی
۶۴	پارچه‌های کشباف یا قلاب باف	۶۰	۰/۱۳	۰	کاهشی
۶۵	لباس و متفرعات لباس، کشباف یا قلاب باف	۶۱	۰/۰۵	۰	کاهشی

ردیف	نام محصول	فصل تعرفه	۲۰۰۶	۲۰۰۷	روند واردات
۶۶	کاکائو و فرآورده‌های آن	۱۸	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۶۷	نمک، گوگرد، خاک و سنگ، گچ، آهک و سیمان	۲۵	۰/۰۰۷	۰	کاهشی
۶۸	سوخت‌های معدنی و نفت خام	۲۷	۰/۰۰۷	۰	کاهشی
۶۹	آخال و تفاله صنایع خوراک‌سازی، خوراکی‌های آماده برای حیوانات	۲۳	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۷۰	روی و مصنوعات از روی	۷۹	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۷۱	مس و مصنوعات از مس	۷۴	۰/۰۰۱	۰	کاهشی
۷۲	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۸۳	۰/۰۰۸	۰	کاهشی

www.trademap.org

نمودار شماره ۵ ترکیب اقلام مهم وارداتی ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی را نشان می‌دهد.

نمودار ۵: ترکیب اقلام وارداتی ایران از کویت طی سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۰۷ میلادی (میلیون دلار)

۶. اجلاس‌های اقتصادی و تجاری مشترک

کمیته مشترک بازرگانی ایران و کویت، بالاترین نشست مشترک اقتصادی دو کشور است. گسترش روابط تجاری و بررسی موانع و مشکلات و ترسیم روند گسترش مناسبات، از مهم‌ترین وظایف این نشست است.

کمیته مشترک بازرگانی ایران و کویت با مسوولیت وزارت بازرگانی ایران و وزارت بازرگانی و صنایع کویت، به صورت مرتب و هر چند سال یک بار در پایتخت‌های دو کشور برگزار می‌شود. تاکنون ۹ نشست مشترک در شهرهای تهران و کویت برگزار شده است. نهمین اجلاس در سال ۱۳۸۷ خورشیدی در کویت برگزار شد. هم‌چنین اولین اجلاس کمیسیون مشترک با مسوولیت وزارت امور خارجه در سال ۱۳۸۶ خورشیدی برگزار شده است.

جدول شماره‌ی ۶۰ تاریخ و محل برگزاری اجلاس‌های مشترک دو کشور را نشان می‌دهد.

جدول ۶۰: تاریخ و محل برگزاری اجلاس‌های کمیسیون مشترک اقتصادی میان ایران و کویت

ردیف	نام اجلاس	برگزارکننده	سال برگزاری	محل
۱	اولین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۷۷	کویت
۲	دومین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۷۷	تهران
۳	سومین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۷۸	کویت
۴	چهارمین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۷۹	تهران
۵	پنجمین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۸۰	کویت
۶	ششمین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۸۱	تهران
۷	هفتمین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۸۲	کویت
۸	هشتمین کمیته مشترک بازرگانی	وزارت بازرگانی	۱۳۸۳	تهران

کویت	۱۳۸۳	وزارت بازرگانی	نخستین جلسه کمیته بررسی افق‌های همکاری	۹
تهران	۱۳۸۶	وزارت امور خارجه	اولین اجلاس کمیسیون مشترک	۱۰
کویت	۱۳۸۸	وزارت بازرگانی	نهمین کمیته مشترک بازرگانی	۱۱

www.tpo.ir

۷. موافقت‌نامه‌های تجاری و یادداشت تفاهم‌های همکاری

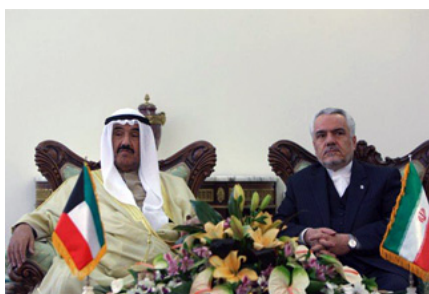

مهم‌ترین موافقت‌نامه‌ها و یادداشت تفاهم‌های همکاری امضا شده میان دو کشور ایران و کویت عبارتند از:

- ❖ موافقت‌نامه بازرگانی، سال ۱۳۷۴ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه پرهیز از دریافت مالیات مضاعف، سال ۱۳۸۶ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری، سال ۱۳۸۶ شمسی.
- ❖ یادداشت تفاهم‌های ۹ کمیته مشترک بازرگانی.
- ❖ موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی، سال ۱۳۷۹ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه فرهنگی، سال ۱۳۷۷ شمسی.
- ❖ یادداشت تفاهم همکاری‌های اقتصادی و فنی، سال ۱۳۸۱ شمسی.
- ❖ یادداشت تفاهم همکاری در زمینه پروژه کابل دریایی، سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه انتقال آب از ایران به کویت، سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ مذاکرات همکاری گردشگری، سال ۱۳۸۲ شمسی.
- ❖ موافقت‌نامه امنیتی، سال ۱۳۸۳ شمسی.
- ❖ یادداشت تفاهم بررسی افق‌های همکاری طرح ارتباط قاره‌ای، سال ۱۳۸۳ شمسی.

- ❖ یادداشت تفاهم همکاری صندوق ضمانت صادرات ایران با شرکت ضمانت سرمایه‌گذاری عرب کویت، سال ۱۳۸۳ شمسی.
 - ❖ یادداشت تفاهم همکاری در زمینه استاندارد، سال ۱۳۸۳ شمسی.
 - ❖ موافقت‌نامه علمی و آموزشی، سال ۱۳۸۴ شمسی.
- می‌توان گفت که دستاوردهای نشست‌های کمیته‌های مشترک بازرگانی ایران و کویت عبارتند از:
- ❖ موافقت‌نامه بازرگانی.
 - ❖ موافقت‌نامه فرهنگی.
 - ❖ موافقت‌نامه امنیتی.
 - ❖ موافقت‌نامه پرهیز از دریافت مالیات مضاعف.
 - ❖ موافقت‌نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری.
 - ❖ چندین یادداشت تفاهم در زمینه‌های استاندارد، علمی و آموزشی، اتاق‌های بازرگانی و اقتصادی و فنی.

۸. دیدارهای متقابل مقامات بلندپایه

مقامات بلندپایه دو کشور ایران و کویت در سال‌های اخیر دیدارهای متقابل متعددی داشته‌اند.

در سال ۱۳۸۸ شمسی، شیخ ناصر المحمد الاحمد الصباح نخست‌وزیر کویت در صدر یک هیات بلندپایه سیاسی و اقتصادی از ایران دیدن کرد و با مقامات عالی‌رتبه ایران

مذاکراتی انجام داد. ترکیب هیات کویتنی همراه شیخ ناصر المحمد، از جمله حضور مسوولان سازمان سرمایه‌گذاری کویت، مدیر کل صندوق توسعه عربی و رئیس سازمان

هواپیمایی این کشور، به عنوان تمایل مقامات کویتی به گسترش روابط اقتصادی با ایران تلقی شد. در این سفر توافقاتی درباره افزایش سطح همکاری‌ها به ویژه در زمینه‌های اقتصادی و تجاری به عمل آمد و مسوولانی از سوی دو کشور، برای پیگیری توافقات انجام شده معرفی شدند.

در پی این دیدار، هیأتی اقتصادی به سرپرستی علی آقامحمدی، معاون نظارت و هماهنگی در سیاست‌های اقتصادی معاون اول رئیس‌جمهور ایران، از کویت بازدید کرد و درباره‌ی پیگیری توافقاتی به عمل آمده با مقامات کویتی به رایزنی و تبادل نظر پرداخت.

در سال ۱۳۸۸ شمسی، آقای علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی، در صدر یک هیأت بلندپایه از کویت دیدن کرد و با مقامات بلند پایه این کشور درباره‌ی گسترش روابط و تحولات منطقه‌ای و جهانی مذاکراتی انجام داد.

آقای لاریجانی در جریان سفر به کویت با شیخ صباح الاحمد الجابر الصباح امیر کویت، شیخ ناصر محمد نخست‌وزیر و جاسم الخرافی رئیس مجلس این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد.

۹. فعالیت‌های نمایندگانی و هیأت‌های تجاری

حضور در نمایندگانهای بین‌المللی، ابزار موثری برای معرفی و بازاریابی محصولات ایرانی در بازارهای جهانی است. این اقدام می‌تواند راهکار مطلوبی برای بازاریابی کالاهای ایرانی در بازار کویت باشد. با توجه به اهمیت آگاهی‌رسانی و تبلیغات درباره‌ی کالاهای توانمندی‌ها و پتانسیل‌های ایران، هیأت‌های تجاری مختلفی میان دو کشور مبادله شده است.

بر اساس برنامه‌ریزی‌هایی که سازمان توسعه تجارت و سازمان‌های بازرگانی استان‌ها انجام داده‌اند، شرکت‌ها و تجار ایرانی در چندین نمایندگانهای بین‌المللی کویت در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ خورشیدی شرکت نموده‌اند. جدول شماره‌ی ۶۱، جزییات نمایندگانهای کشور کویت در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ خورشیدی که شرکت‌ها و تجار ایرانی در آن حضور داشته‌اند، را نشان می‌دهد.

جدول ۶۱: نمایشگاه‌های کشور کویت که شرکت‌ها و تجار ایرانی در آن حضور داشته‌اند (۱۳۸۸-۱۳۸۵)

ردیف	عنوان نمایشگاه	محل برگزاری	تاریخ برگزاری	مجری
۱	نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایرانی	کویت	۲۹ آذر تا ۸ دی ۱۳۸۵	شرکت آرمان سامان
۲	نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز	کویت	۳۰ مهر تا ۳ آبان ۱۳۸۶	شرکت آرمان سامان
۳	نمایشگاه بین‌المللی بازسازی عراق	کویت	آبان ماه ۱۳۸۶	شرکت آرمان سامان
۴	نمایشگاه بین‌المللی فرش و صنایع دستی	کویت	۱۶ تا ۲۵ آبان ۱۳۸۶	شرکت آرمان سامان
۵	نمایشگاه بین‌المللی فرش کویت	کویت	آبان ماه ۱۳۸۷	شرکت آرمان سامان
۶	نمایشگاه بین‌المللی ساختمان	کویت	۲ تا ۸ آذر ۱۳۸۷	شرکت آرمان سامان
۷	نمایشگاه بین‌المللی فرش و آنتیک کویت	کویت	آذرماه ۱۳۸۸	شرکت آرمان سامان

www.tpo.ir

بر اساس اطلاعات سازمان توسعه تجارت و شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و بر اساس برنامه‌ریزی‌هایی که این مجموعه‌ها و سازمان‌های بازرگانی استان‌ها کرده‌اند، چندین هیأت تجاری ایران طی سال‌های ۱۳۸۶-۱۳۸۹ از کشور کویت بازدید کرده‌اند. جدول شماره‌ی ۶۲ مشخصات و تاریخ اعزام هیأت‌های تجاری ایران به کویت را نشان می‌دهد.

جدول ۶۲: هیات‌های تجاری اعزام شده به کویت طی سال‌های ۱۳۸۶-۱۳۸۹ شمسی

ردیف	محل اعزام	تاریخ اعزام	مجری
۱	کویت	نیمه نخست ۱۳۸۶	سازمان بازرگانی استان چهارمحال و بختیاری
۲	کویت	مرداد ۱۳۸۷	اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران
۳	کویت	بهمن ۱۳۸۷	سازمان بازرگانی استان یزد
۴	کویت	بهار ۱۳۸۹	سازمان بازرگانی استان خوزستان
۵	کویت	بهمن ۱۳۸۹	اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران

www.tpo.ir

۸-۱. پیشنهاد مشارکت شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های کویت

بر اساس تجارب حضور ایران در نمایشگاه‌های تخصصی و بین‌المللی، کالاهای صادراتی ایران به کویت و توانمندی‌های موجود در کشورمان، پیشنهاد می‌شود که در سال‌های آینده، افزون بر برگزاری همایش‌ها و سمینارهای مشترک اقتصادی و بازرگانی میان دو کشور، برنامه‌ریزی مناسبی برای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی و برگزاری نمایشگاه‌های اختصاصی زیر در کشور کویت فراهم شود:

- ❖ نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایرانی.
- ❖ نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز.
- ❖ نمایشگاه بین‌المللی فرش و صنایع دستی.
- ❖ نمایشگاه بین‌المللی غذاهای رمضان.
- ❖ نمایشگاه بین‌المللی لوازم منزل.
- ❖ نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و مصالح ساختمانی.

۸-۲. زمان‌های مناسب برای اعزام هیات تجاری به کویت

آب و هوای کویت بیابانی و در کل گرم و خشک است. در روزهای فراوانی از سال گرمای

هوا بسیار بالا و شدید است. به ویژه در نیمه‌ی نخست سال دمای هوا مانند شهرهای جنوبی ایران در برخی از روزها بالای چهل درجه سانتیگراد است.

لذا بهترین زمان برای اعزام هیات‌های تجاری و بازاریابی به کویت، نیمه دوم سال به ویژه از آبان تا پایان سال (ماه‌های نوامبر تا مارس) است. در این هنگام از سال آب و هوای کویت معتدل بوده و گرمای شدید وجود ندارد.

فصل هفتم

زیرساخت‌های صادراتی و راهکارهای بازاریابی

در این فصل زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های موجود در کشور برای صادرات محصولات به کویت و راهکارهای بازاریابی ایران برای حضور در این کشور بررسی می‌شود. بررسی وضعیت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی، روابط و مبادلات بانکی، نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای پیش رو در بازار کویت و پیشنهادهای راهکارهای اجرایی برای بازاریابی در این کشور، مهم‌ترین موارد مورد بررسی هستند.

۱. زیرساخت‌های حمل و نقل

در این بخش وضعیت خطوط جاده‌ای، دریایی و هوایی موجود میان دو کشور، به عنوان زیرساخت‌های کلیدی جهت ارسال کالا و محموله‌های تجاری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱-۱. جاده‌ای

با توجه به این که ایران و کویت مرز مشترکی ندارند، راه زمینی میان دو کشور از خاک کشور عراق می‌گذرد که این امر نیز دشواری‌های خود را دارد. بنابراین هم‌اکنون حمل و نقل زمینی میان ایران و کویت انجام نمی‌گیرد و حمل و نقل بازرگانی بیشتر از راه دریایی انجام می‌شود.

۱-۲. دریایی

راه دریایی یکی از کانال‌های مهم ارتباط میان ایران و کویت به ویژه در زمینه بازرگانی است. شبکه‌ی جهانی کشتی‌رانی ایران، کالاهای کانتینری به مقصد کشور کویت را از راه

خطوط دریایی و بنادر منطقه‌ی خلیج فارس جابجا می‌کند. الاحمدی، شعبیه، الشویخ و الزور (میناء المسعود) مهم‌ترین بنادر کویت در زمینه صادرات، واردات و ترانزیت کالا هستند. هم‌اکنون بنادر جنوبی ایران که در ترانزیت بین‌المللی کالا به کشورهای جهان از جمله کویت فعالیت دارند، شامل موارد زیر می‌شوند:

❖ بندر ماهشهر (بندر امام خمینی).

❖ بندر بوشهر.

❖ بندر خرمشهر.

❖ بندر شهید باهنر.

❖ بندر آبادان.

❖ بندر عسلویه.

❖ بندر شهید رجایی.

❖ بندر چابهار.

۱-۳. هوایی

میان فرودگاه‌های ایران و کویت پرواز مستقیم وجود دارد. هم‌اکنون شرکت هواپیمایی ایران‌ایر بیش از ده پرواز در هفته به صورت مستقیم از شهرهای اصفهان، شیراز، مشهد، شهرکرد، اهواز و لار به کویت دارد.

هم‌چنین شرکت‌های هواپیمایی کویتی و الجزیره نیز در مسیر کویت به شهرهای شیراز، تهران، اصفهان و مشهد پرواز مستقیم دارند.

۲. روابط بانکی

در سال‌های گذشته روابط بانکی مستقیم میان بانک‌های ایران و کویت وجود داشته است. بر اساس اطلاعاتی که صندوق ضمانت صادرات ایران ارائه کرده، پنج بانک موجود در جدول شماره ۶۳، بانک‌های مورد پذیرش ایران برای فعالیت‌های اقتصادی و مبادلات مالی در کویت هستند. بدیهی است که بانک‌های نام برده شده در جدول ۶۶، شامل بانک‌هایی است، که برای پوشش ریسک معاملات تا سقف معین، مورد پذیرش این

صندوق هستند و این امر ارتباط کارگزاری و بین بانکی بانکهای ایرانی با دیگر بانکهای کویتی را محدود نمی‌کند.

جدول ۶۳: بانکهای کویتی مورد پذیرش صندوق ضمانت صادرات ایران

ردیف	نام بانک	رتبه
۱	National Bank of Kuwait	A
۲	Kuwait Finance House	A
۳	Commercial Bank of Kuwait SAK	A
۴	(The Persian) Gulf Bank	B
۵	Burgan Bank	B

www.egfi.org

۳. تحلیل راهبردی

یکی از مدل‌های اصلی برای تحلیل، ارزیابی و انتخاب راهبرد، مدل تجزیه و تحلیل SWOT است. در این مدل بر اساس یک الگوی منطقی، ابتدا نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فراوری توسعه روابط تجاری ایران و کویت شناسایی شده و سپس متناسب با موقعیت کنونی راهبردهایی برای تعامل با وضعیت موجود با هدف رشد مبادلات تجاری، به ویژه صادرات ایران به کویت پیشنهاد می‌شود.

۳-۱. زمینه‌ها و دلایل انتخاب راهبردها

راهبردهای پیشنهادی برای توسعه صادرات محصولات ایران به کویت بر اساس زمینه‌ها و دلایل زیر انتخاب و معرفی شده‌اند:

- ❖ سند چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی پنج‌ساله چهارم توسعه کشور.
- ❖ رسالت یا مأموریت‌های سازمان توسعه تجارت.
- ❖ چشم‌انداز توسعه صادرات غیرنفتی کشور.

❖ اهداف راهبردی توسعه صادرات ایران به کشورهای منطقه.

❖ پیشینه‌ی روابط اقتصادی و بازرگانی ایران و کویت در سال‌های گذشته.

❖ نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای فراروی توسعه‌ی صادرات ایران به کویت.

جدول شماره‌ی ۶۴، نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، تهدیدها و راهبردهای پیشنهادی برای توسعه‌ی صادرات ایران به کویت را با استفاده از مدل تحلیل SWOT نشان می‌دهد.

جدول ۶۴: نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها، تهدیدها و راهبردهای پیشنهادی برای توسعه‌ی صادرات ایران به کویت

O۱: وجود روابط بلندمدت تجاری و اقتصادی میان دو کشور. O۲: امکان بهره‌برداری از موقعیت کشور کویت برای صدور کالاها و خدمات به دیگر کشورهای منطقه و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس. O۳: تقویت و ارتقای روابط سیاسی و اقتصادی ایران با کویت. O۴: دسترسی به آب‌های آزاد، مزیت‌های ترانزیتی و نزدیک بودن فاصله‌ی دریایی دو کشور. O۵: کوچک بودن کشور کویت و عدم امکان ساخت و تولید بسیاری از محصولات در داخل این کشور.	فرصت‌ها (O)
T۱: تأثیرپذیری شدید روابط اقتصادی از مناسبات سیاسی. T۲: عدم وجود موافقت‌نامه تجارت آزاد میان دو کشور. T۳: عدم وجود موافقت‌نامه تجارت ترجیحی میان دو کشور. T۴: مراحل طولانی فرآیند دریافت روادید برای بازرگانان و صنعت‌گران ایرانی. T۵: عدم آشنایی بازرگانان کویتی با تنوع و کیفیت محصولات ایرانی. T۶: استمرار تجارت سنتی از طریق لنگرها.	تهدیدها (T)

۵۱: توجه ویژه‌ی دولت به گسترش صادرات غیرنفتی در تدوین چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌ی پنجم توسعه کشور. ۵۲: وجود پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های مناسب در تولید چدن، آهن و فولاد، میوه، مواد پلاستیکی، سبزیجات و حیوانات زنده مورد نیاز بازار کویت. ۵۳: بازار بزرگ و پرجاذبه ایران برای کویتی‌ها. ۵۴: ارایه سیاست‌های حمایتی از صادرکنندگان از طریق پرداخت یارانه و جوایز صادراتی. ۵۵: امضای موافقت‌نامه‌های مختلف از جمله تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری خارجی و پرهیز از دریافت مالیات مضاعف میان دو کشور. ۵۶: امضای موافقت‌نامه بازرگانی میان ایران و کویت. ۵۷: حضور رایزن بازرگانی ایران در کویت.	نقاط قوت (S)
W۱: عدم تنوع در مبادلات تجاری دو کشور. W۲: محدودیت‌های اعمال شده از سوی بانک‌های کویتی در ارتباط با خدمات بانکی. W۳: عدم آگاهی و شناخت کامل به کلیه نیازها و سلیق مردم کویت. W۴: عدم امضای موافقت‌نامه‌های گمرکی و حمل و نقل میان ایران و کویت. W۵: فعال نبودن اتاق مشترک بازرگانی میان دو کشور. W۶: عدم وجود مرکز تجاری ایران در کویت برای ارایه خدمات اطلاعاتی و بازرگانی به تجار و سرمایه‌گذاران ایرانی. W۷: نبود شعب بانک‌های ایرانی در کویت. W۸: رعایت نشدن ضوابط استاندارد بسته‌بندی کالاهای صادراتی از سوی برخی بازرگانان ایرانی.	نقاط ضعف (W)
❖ تلاش برای افزایش سهم بازار کالاهای ایرانی با توجه به روابط تجاری دوستانه و ردیف‌های اعتباری میان دو کشور. ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی بین ایران و کویت. ❖ اجرایی شدن موافقت‌نامه‌های امضا شده میان دو کشور.	راهبردهای SO

❖ تلاش برای بهره‌گیری و گسترش موافقت‌نامه‌های تجاری میان دو کشور. ❖ تقویت جایگاه کالاهای ایرانی در ذهن خریداران کویتی از راه تبلیغات. ❖ برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی کالاهای ایرانی در کویت برای افزایش نگاه مثبت به محصولات ایرانی. ❖ برگزاری مستمر نشست‌های کمیته مشترک بازرگانی برای حل و فصل مسایل تجاری دو طرف. ❖ شناسایی کالاهای مزیت‌دار داخلی مورد نیاز بازار کویت برای گسترش بازار و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی ایران.	راهنماهای ST
❖ تدوین برنامه‌ی فراگیر بازاریابی و تبلیغات در رسانه‌های گروهی و شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای کویت برای افزایش شناخت کالاهای ایرانی در میان خریداران کویتی. ❖ بهره‌گیری از مزیت نزدیکی جغرافیایی و زیرساخت‌های حمل و نقل دریایی به منظور افزایش توان رقابت در برابر رقبای توانمند حاضر در بازار کویت. ❖ تلاش برای ارایه‌ی محصولات باکیفیت به بازار کویت به منظور تقویت جایگاه و سهم بازار ایران با توجه به حجم مصرف بالا در این کشور. ❖ ایجاد مرکز تجاری ایران در کویت.	راهنماهای WO
❖ تلاش برای تقویت روابط بانکی و بیمه‌ای دو کشور. ❖ ارایه‌ی تسهیلات به بازرگانان این کشور برای حضور در بازار و نمایشگاه‌های ایران. ❖ تلاش برای صدور روادید کثیرالمسافره از سوی کویت. ❖ تقویت خطوط دریایی و هوایی دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری دوجانبه.	راهنماهای WT

- ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و کویت.
- ❖ راه‌اندازی مرکز تجاری ایران در کویت.
- ❖ تأسیس سازمان همکاری‌های اقتصادی بین کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس.
- ❖ تقویت روابط بانکی و تأسیس بانک مشترک برای تأمین مالی صادرات و سرمایه‌گذاری میان دو کشور.
- ❖ افزایش تبلیغات کالاهای ایرانی در رسانه‌های گروهی به‌ویژه شبکه‌های تلویزیون و مطبوعات این کشور.

۲-۳. راهنمای پیشنهادی جهت توسعه صادرات

با بررسی جدول شماره‌ی ۶۷ راهنما به‌طور خلاصه، در دو بخش راهنمای ترکیبی و راهنمای مرتبط با هر موقعیت، به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

۱-۲-۳. راهنمای ترکیبی

راهنمای ترکیبی توسعه‌ی صادرات ایران به کویت عبارتند از:

- ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی میان ایران و کویت.
- ❖ راه‌اندازی مرکز تجاری ایران در کویت.
- ❖ تأسیس سازمان همکاری‌های اقتصادی بین کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس.
- ❖ تقویت روابط بانکی و تأسیس بانک مشترک برای تأمین مالی صادرات و سرمایه‌گذاری میان دو کشور.
- ❖ افزایش تبلیغات کالاهای ایرانی در رسانه‌های گروهی به‌ویژه شبکه‌های تلویزیون و مطبوعات این کشور.

۲-۲-۳. راهنمای مرتبط با هر موقعیت

راهنمای موقعیتی توسعه‌ی صادرات ایران به کویت عبارتند از:

❖ راهبردهای SO

- ❖ تلاش برای افزایش سهم بازار کالاهای ایرانی با توجه به روابط تجاری دوستانه و ردیف‌های اعتباری میان دو کشور.
- ❖ انعقاد موافقت‌نامه‌ی تجارت آزاد و تجارت ترجیحی بین ایران و کویت.
- ❖ اجرایی شدن موافقت‌نامه‌های امضا شده میان دو کشور.

❖ راهبردهای ST

- ❖ تلاش برای بهره‌گیری و گسترش موافقت‌نامه‌های تجاری میان دو کشور.
- ❖ تقویت جایگاه کالاهای ایرانی در ذهن خریداران کویتی از راه تبلیغات.
- ❖ برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی کالاهای ایرانی در کویت برای افزایش نگاه مثبت به محصولات ایرانی.
- ❖ برگزاری مستمر نشست‌های کمیته مشترک بازرگانی برای حل و فصل مسایل تجاری دو طرف.
- ❖ شناسایی کالاهای مزیت‌دار داخلی مورد نیاز بازار کویت برای گسترش بازار و تنوع بخشیدن به محصولات صادراتی ایران.

❖ راهبردهای WO

- ❖ تدوین برنامه‌ی فراگیر بازاریابی و تبلیغات در رسانه‌های گروهی و شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای کویت برای افزایش شناخت کالاهای ایرانی در میان خریداران کویتی.
- ❖ بهره‌گیری از مزیت نزدیکی جغرافیایی و زیرساخت‌های حمل و نقل دریایی به منظور افزایش توان رقابت در برابر رقبای توانمند حاضر در بازار کویت.
- ❖ تلاش برای ارایه‌ی محصولات باکیفیت به بازار کویت به منظور تقویت جایگاه و سهم بازار ایران با توجه به حجم مصرف بالا در این کشور.
- ❖ ایجاد مرکز تجاری ایران در کویت.

❖ راهبردهای WT

- ❖ تلاش برای تقویت روابط بانکی و بیمه‌ای دو کشور.

❖ **ارایه‌ی تسهیلات به بازرگانان این کشور برای حضور در بازار و نمایشگاه‌های ایران.**

❖ **تلاش برای صدور روادید کثیرالمسافره از سوی کویت.**

❖ **تقویت خطوط دریایی و هوایی دو کشور برای افزایش مبادلات تجاری دوجانبه.**

۴. راهکارهای پیشنهادی برای بازاریابی و توسعه‌ی بازار

ایران و کویت دو کشور با پیشینه و دارای روابط بازرگانی، سیاسی، فرهنگی و مزیت‌های جغرافیایی، زمینه‌ی گسترش هرچه بیشتر روابط بازرگانی را دارند. روابط تجاری ایران و کویت در سال‌های گذشته از حجم مناسبی برخوردار بوده است، ولی همچنان زمینه‌های گسترش روابط بازرگانی وجود دارد. میزان واردات ایران از کویت در سال ۲۰۰۷ میلادی، برابر با ۱۳۹ میلیون دلار و صادرات ایران به کویت در این سال، بیش از ۳۹۰ میلیون دلار بوده است. این وضعیت مبادلات تجاری دو کشور، تراز تجاری مثبت بیش از ۲۵۱ میلیون دلار را برای ایران به ارمغان آورده است.

ارایه‌ی اطلاعات مناسب از بخش‌های مختلف بازار کشور کویت به تجار ایرانی، معرفی کالاهای جدید و مزیت‌دار داخلی و تنوع مبادلات تجاری، زمینه‌ی توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری دو طرف و افزایش سهم صادرات محصولات غیرنفتی ایران به کویت را فراهم می‌سازد.

به‌طور کلی از میان گروه‌های کالایی صادراتی ایران به کویت، پنج گروه کالایی چدن، آهن و فولاد، وسایل نقلیه زمینی، حیوانات زنده، مس و مصنوعات از مس و گچ، آهن و سیمان بیش از ۸۲ درصد صادرات را تشکیل می‌دهند. در واقع این پنج گروه کالایی، مزیت‌های صادراتی ایران به کویت هستند. بنابراین لزوم توجه و برنامه‌ریزی جهت افزایش کمی و کیفی صادرات این گروه‌های کالایی بیش از پیش نمایان می‌شود. از سوی دیگر سیاست تنوع‌گرایی و تقویت صادرات محصولات مستعد و دارای مزیت‌های رقابتی، از جمله میوه، سبزیجات، فرش و کفپوش، مصنوعات از چدن، آهن و فولاد و محصولات سرامیکی به این کشور نیز، باید پیگیری شود.

با توجه به اهمیت عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری در تسهیل صادرات و کاهش تعرفه‌های ورود به بازارهای هدف صادراتی، پیشنهاد می‌شود ایران با

کویت موافقت‌نامه تجارت آزاد و تجارت ترجیحی امضاء کند. این امر می‌تواند باعث افزایش رقابت در بازار داخلی و افزایش توان صادراتی کشور شود. کشورهای جهان، با انعقاد موافقت‌نامه‌های تجاری با سایر کشورها، کالاهای صادراتی را با تعرفه گمرکی نزدیک به صفر به بازار هدف صادر می‌کنند. عدم عضویت در پیمان‌های اقتصادی و موافقت‌نامه‌های تجاری موثر، موجب شده تا امکان ورود آسان‌تر به بازارهای هدف صادراتی و استفاده از تعرفه‌های ترجیحی برای صادرکنندگان ایرانی فراهم نباشد.

در ادامه به برخی از پیشنهادها و راهکارهای اجرایی برای افزایش میزان مبادلات تجاری و اقتصادی دو کشور ایران و کویت اشاره می‌شود:

- ❖ تسریع در امضای یادداشت تفاهم همکاری‌های گمرکی.
- ❖ تسریع در امضای یادداشت تفاهم همکاری میان سازمان توسعه تجارت ایران و مرکز توسعه صادرات صنایع کویت.
- ❖ تسریع در امضای موافقت‌نامه حمل و نقل زمینی، کریدور شمال - جنوب و حمل و نقل ریلی.
- ❖ تسریع در امضای متن موافقت‌نامه حمل و نقل هوایی.
- ❖ تسریع در اجرای مفاد صورت‌جلسه‌ی پنجمین کمیته فنی مشترک بندری - دریایی و فراهم کردن زمینه‌ی برگزاری نشست ششم این کمیته.
- ❖ امضای موافقت‌نامه‌ی تجارت ترجیحی با کویت.
- ❖ تسریع در امضای یادداشت تفاهم همکاری‌های کشاورزی.
- ❖ انجام تحقیقات بازاریابی و دستیابی به شناخت کافی نسبت به شرایط سیاسی و اجتماعی، وضعیت بازار، رقبای داخلی و خارجی، قیمت و ویژگی‌های کالاهای مشابه، مقررات صادرات و واردات و هزینه‌های گمرکی و مالیاتی.
- ❖ رایزنی با مقامات ذی‌ربط کویتی برای دریافت پروانه‌ی تاسیس شعب بانک‌های ایران.
- ❖ تشکیل شورای مشترک بازرگانان دو کشور و فعال نمودن اتاق‌های بازرگانی ایران و کویت.
- ❖ تسریع در طی مراحل صدور روادید برای بازرگانان، شرکت‌ها و فعالان اقتصادی ایران توسط کشور کویت.

- ❖ ایجاد هرچه سریع تر مرکز تجاری یا دفتر رایزن بازرگانی در بیرون از مکان سفارت ایران در کویت، با ساختار اداری متناسب و استفاده از تجارب کارشناسان بازاریابی و نمایندگان تشکلهای تولیدی و صادراتی کویت در این دفتر.
- ❖ آشنا نمودن بازرگانان و مدیران شرکتهای بازرگانی کویتی با تولیدات صنعتی و پتانسیل های خدمات فنی و مهندسی ایران از طریق مشارکت مستمر و فعال در نمایشگاههای بین المللی کویت و برگزاری نمایشگاههای اختصاصی ایران در کویت.
- ❖ برگزاری سمینارها (در صورت امکان به صورت ماهیانه) در محل دفتر رایزنی بازرگانی.
- ❖ برگزاری نمایشگاههای تخصصی کالا و خدمات و تشویق صادرکنندگان و تولیدکنندگان به حضور فعال در آنها.
- ❖ برنامه ریزی برای فرستادن هیاتهای تجاری-تخصصی در زمینههایی مانند صادرات میوه و صیفی جات، حیوانات زنده و آبزیان و خدمات فنی و مهندسی.
- ❖ مطالعه مستمر بازار کویت توسط رایزن بازرگانی و فرستادن گزارشهای کالایی از بازار آن کشور برای استفادهی بازرگانان و شرکتهای تولیدی و تجاری ایرانی.
- ❖ اجرای پروژههای مشترک پالایشگاهی، خطوط انتقال، نفت و گاز، ساختمانی، تاسیسات آب و فاضلاب، نیروگاههای گازی و سیکل ترکیبی، سدسازی، جاده سازی، ساخت بنادر و تاسیسات دریایی نفت و گاز.
- ❖ ایجاد شرکتهای مشترک هولدینگ (holding) میان بخشهای خصوصی ایران و کویت برای فعالیت در زمینههای نفت، گاز، پتروشیمی، خدمات مهندسی، مالی، سرمایه گذاری، بانکداری، بیمه، کشاورزی و ...
- ❖ ایجاد پایگاه صدور دام زنده در کشور کویت به صورت مشترک برای سروسامان دادن به وضعیت صادرات دام به این کشور و دیگر کشورهای منطقه حاشیه خلیج فارس.

بخش سوم پیوست‌ها

جدول ۶۵: سایت‌های اینترنتی وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های مهم کویت

نام وزارت یا سازمان	سایت اینترنتی
دولت کویت	www.e.gov.kw
دیوان امیر کویت	www.da.gov.kw
وزارت مالی و دارایی	www.mof.gov.kw
وزارت ارتباطات	www.moc.kw
وزارت دادگستری	www.moj.gov.kw
وزارت آموزش و پرورش	www.moe.edu.kw
وزارت نفت	www.moo.gov.kw
شورای وزیران	www.fatwa.gov.kw
وزارت بهداشت و سلامت	www.moh.gov.kw
هواپیمایی کویت	www.kuwait-airways.com
وزارت دارایی و مالی	www.mof.gov.kw
وزارت برنامه‌ریزی	www.mop.gov.kw/mop
وزارت خارجه	www.mofa.gov.kw
مجلس کویت (مجلس امت)	www.majlesalommah.net
بورس سهام و اوراق بهادار کویت	www.kuwaitse.com
سازمان سرمایه‌گذاری کویت	www.kia.gov.kw
آژانس خبرگزاری کویت	www.kuna.net.kw

www.knpc.com.kw

شرکت ملی نفت کویت

www.e.gov.kw

جدول ۶۶: برخی پایگاه‌های اینترنتی مهم کویت

ردیف	نام بانک	سایت اینترنتی
۱	کتاب زرد کویت	www.kuwait-yellow-pages.com
۲	راهنمای تجاری کویت	www.kuwaitbusiness.net
۳	نمایشگاه تجاری کویت	www.kif.net
۴	منطقه آزاد تجاری کویت	www.kuwaitfreezone.com
۵	موسسه پژوهش‌های علمی کویت (KISR)	www.kisr.edu.kw
۶	سازمان آموزش‌های عمومی کاربردی	www.paaet.edu.kw

www.cbk.gov.kw

جدول ۶۷: نام بانک‌های مهم کویت

ردیف	نام بانک	پایگاه اینترنتی
۱	بانک مرکزی کویت	www.cbk.gov.kw
۲	اتاق مالی کویت	www.kfh.com
۳	بانک ملی کویت	www.nbk.com
۴	بانک بورگان	www.burgan.com
۵	بانک اردن و کویت	www.jordan-kuwait-bank.com
۶	بانک خلیج	www.e-gulfbank.com
۷	بانک بین‌المللی کویت (بانک املاک و زمین سابق)	www.kib.com.kw
۸	بانک صنعتی کویت	www.ibkuwt.com
۹	بانک متحده اهلی (بانک کویت و خاورمیانه سابق)	www.ahliunited.com.kw

www.eahli.com	بانک الاهلی کویت	۱۰
www.cbk.com	بانک بازرگانی کویت	۱۱
www.burgan.com	بانک بورگان	۱۲
www.bankboubyan.com	بانک بوبیان	۱۳
www.scb.gov.kw	بانک پس‌انداز و اعتبار	۱۴

www.business.com

جدول ۶۸: فهرست چند شرکت مهم صنعتی، تجاری و بازرگانی کویت

شرکت نفت کویت		
زمینه فعالیت	استخراج، پالایش و عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی	
سایت اینترنتی	www.kockw.com	

شرکت ملی نفت کویت		
زمینه فعالیت	استخراج، پالایش و عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی	
سایت اینترنتی	www.knpc.com.kw	

شرکت هولدینگ پروژه‌های کویت		
زمینه فعالیت	سرمایه‌گذاری، ساختمانی و ...	
سایت اینترنتی	www.kipco.com	

شرکت ساختمانی حمرا		
زمینه فعالیت	ساخت و ساز خانه و آپارتمان	
سایت اینترنتی	www.hamrakt.com/	

شرکت سیمان کویت

سیمان	زمینه فعالیت
www.kuwait-cement.com	سایت اینترنتی

شرکت بازرگانی صادرات و واردات انفال

تجارت و بازرگانی بین‌المللی	زمینه فعالیت
www.alanfalcon.com	سایت اینترنتی

شرکت خدمات گردشگری کویت

گردشگری و جهانگردی	زمینه فعالیت
www.ktsc-qk.com	سایت اینترنتی

شرکت جوهرات کویت

تولید قطعات صنعتی، پالایشگاهی، پتروشیمی و نیروگاهی و انجام پروژه	زمینه فعالیت
www.jawharatkwt.com	سایت اینترنتی

شرکت تانکرهای نفتی کویت

ماشین آلات نفتی و تانکرهای حمل سوخت	زمینه فعالیت
www.kotc.com.kw	سایت اینترنتی

www.kuwait-toplist.com

جدول ۶۹: فهرست هتل‌های مهم کویت

Ramada Hotel Kuwait	
۵ ستاره	درجه
www.ramadakuwait.com	سایت اینترنتی

Movenpick Resort Kuwait Al Bidaa	
۵ ستاره	درجه
www.moevenpick-hotels.com	سایت اینترنتی

Palms Beach Hotel & Spa Kuwait	
۵ ستاره	درجه
www.thepalms.com.kw	سایت اینترنتی

Radisson Blu Hotel Kuwait	
۵ ستاره	درجه
www.radissonblu.com/hotel-kuwait	سایت اینترنتی

Sheraton Hotel & Towers Kuwait	
۵ ستاره	درجه
www.starwoodhotels.com	سایت اینترنتی

The Regency Hotel Kuwait City

۵ ستاره	درجه
www.kuwait-info.com	سایت اینترنتی

Al Manshar Rotana Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.rotana.com/property-۱۶.htm	سایت اینترنتی

Al Bastaki International Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
-	سایت اینترنتی

Arinza Tower Quality Suites Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.arinzatowers.com	سایت اینترنتی

Carlton Tower Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.carlontowerkwt.com	سایت اینترنتی

Continental Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.kcontl.net	سایت اینترنتی

Continental Suite Farwaniya Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Corniche Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Four Points by Sheraton Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Hawthorn Hotel & Suites Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.hawthorn-hawally.com	سایت اینترنتی

Hyatt Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.kuwaithyathhotels.com	سایت اینترنتی

Hyatt Suites Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.kuwaithyathhotels.com	سایت اینترنتی

Le Meridien Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Le Meridien Tower Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Ritz Salmiya Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
www.ritzkuwait.com	سایت اینترنتی

Ritz Sharq Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Safir International Hotel Kuwait City

۴ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Spice Boutique Hotel Kuwait

۴ ستاره	درجه
/http://spiceboutiquehotel.com	سایت اینترنتی

Swiss Belhotel Plaza Kuwait Hotel	
۴ ستاره	درجه
www.swiss-belhotel.com	سایت اینترنتی

Times Square Suite Kuwait	
۴ ستاره	درجه
www.tsshotel.com	سایت اینترنتی

Boudl Hotel Suites Kuwait	
۴ ستاره	درجه
www.boudl.com.sa	سایت اینترنتی

Hawali Continental Hotel Kuwait	
۳ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

Oasis Hotel Kuwait	
۳ ستاره	درجه
www.oasis.com.kw	سایت اینترنتی

Royal Residence Kuwait	
۳ ستاره	درجه
–	سایت اینترنتی

www.hotelsinkuwait.com

جدول ۷۰: اطلاعات رایزنی بازرگانی ایران در کویت

رایزنی بازرگانی ایران در کویت

نشانی: daiyah-embassies area-blick kuwait

تلفن: ۲۵۴۵۸۹۱ (۰۰۹۶۵) ، ۲۵۶۱۰۸۴ (۰۰۹۶۵)

دورنگار: ۲۵۷۰۱۴۱ (۰۰۹۶۵)

تلفن همراه: ۶۱۸۸۸۳۷ (۰۰۹۶۵)

جناب آقای محمد باقر مجتبابی، رایزن بازرگانی کنونی ایران در کویت است.

www.tpo.ir

جدول ۷۱: اطلاعات سفارتخانه کویت در ایران

سفارت کویت در ایران

نشانی: تهران، خیابان دکتر بهشتی، خ میرعماد، نبش خ نهم، شماره ۲۲.

تلفن: ۵ - ۲۱ ۸۸۷۵۵۱۰۳ (۰۰۹۸)

دورنگار: ۲۱ ۸۸۷۵۵۹۷۳ (۰۰۹۸) ، ۲۱ ۸۸۷۴۵۵۵۷ (۰۰۹۸)

جناب آقای مجدی احمد الظفیری^۱ سفیر کنونی کویت در ایران است.

روزهای کاری یکشنبه تا پنجشنبه از ساعت ۸ تا ۱۷ می باشد.

www.mfa.gov.ir

جدول ۷۲: اطلاعات سفارتخانه ایران در کویت

سفارت ایران در کویت

نشانی: daiyah-embassies area-blick kuwait

تلفن: ۲۵۶۰۹۰۸ (۰۰۹۶۵) ، ۲۵۶۲۲۳۷ (۰۰۹۶۵)

دورنگار: ۲۵۶۰۶۹۴ (۰۰۹۶۵) ، ۲۵۶۱۰۸۴ (۰۰۹۶۵)

دورنگار: ۲۵۲۹۸۶۸ (۰۰۹۶۵)

جناب آقای علی جنتی، سفیر کنونی ایران در کویت است.

پست الکترونیکی: IRANEMBASSY@YAHOO.COM-IRAN.COM

سایت اینترنتی: <http://kuwait.mfa.gov.ir>

ساعات کاری: هر روز از ۷:۳۰ تا ۱۵:۳۰

روزهای تعطیل سفارت: جمعه

www.mfa.gov.ir

1. H.E. Mr. Majdi Ahmad Al- Dhafiri

منابع و مآخذ

۱. سایت آگاهی‌رسانی دولت کویت www.e.gov.kw
۲. سایت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران www.iccim.org
۳. سایت اطلاعات جامع کشورها www.indexmundi.com
۴. سایت اطلاعات جغرافیایی کشورها www.worldatlas.com
۵. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه‌ی مبادلات جهانی www.trademap.org
۶. سایت اطلاع‌رسانی در خصوص وضعیت اقتصادی کشورهای جهان www.traveldocumentsystems.com
۷. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه بهره‌برداری از اینترنت در جهان www.internetworldstats.com
۸. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه دستمزدها www.payscale.com
۹. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه شرکت‌های خارجی فعال در جهان www.businessmonitor.com
۱۰. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه ارایه کمک‌های مالی آمریکا به سایر کشورها www.usig.org
۱۱. سایت اطلاع‌رسانی در زمینه مالیات و تبدیل ارزها www.internationaltaxreview.com
۱۲. سایت اطلاع‌رسانی سازمان تجارت جهانی www.wto.org
۱۳. سایت اطلاع‌رسانی نحوه پراکندگی جمعیت در کشورها www.citypopulation.de
۱۴. سایت اطلاع‌رسانی نحوه راه‌اندازی کسب و کار جدید www.doingbusiness.org
۱۵. سایت بانک مرکزی کویت www.cbk.gov.kw
۱۶. سایت سازمان توسعه تجارت ایران www.tpo.ir
۱۷. سایت صندوق ضمانت صادرات وزارت بازرگانی www.egfi.org
۱۸. سایت کتاب زرد کشورهای جهان www.yellowpagesworld.com
۱۹. سایت گمرک جمهوری اسلامی ایران www.irica.gov.ir
۲۰. سایت مرکز تجارت بین‌المللی www.intracen.org

۲۱. سایت موسسه‌ی بررسی‌کننده قوانین مالی بین‌الملل
www.iflr.co
۲۲. سایت موسسه‌ی فوربس
www.forbes.com
۲۳. سایت نقطه‌ی تجاری کیش
www.kishtpc.com
۲۴. سایت وزارت خارجه آمریکا
www.state.gov
۲۵. سایت وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران
www.mfa.gov.ir
۲۶. مجموعه گزارش‌های صندوق بین‌المللی پول، دولت کویت، سال ۲۰۰۹
www.imf.org

فهرست کتب منتشره از سری کتاب‌های راهنمای تجارت با کشورها

۱. راهنمای تجارت با ترکیه

۲. راهنمای تجارت با هنگ‌کنگ

۳. راهنمای تجارت با اندونزی

۴. راهنمای تجارت با قرقیزستان

۵. راهنمای تجارت با غنا

۶. راهنمای تجارت با برزیل

۷. راهنمای تجارت با اوکراین

۸. راهنمای تجارت با قزاقستان

۹. راهنمای تجارت با پاکستان

۱۰. راهنمای تجارت با چین

۱۱. راهنمای تجارت با کنیا

۱۲. راهنمای تجارت با کره جنوبی

۱۳. راهنمای تجارت با مکزیک

۱۴. راهنمای تجارت با عراق

۱۵. راهنمای تجارت با گرجستان

۱۶. راهنمای تجارت با سوریه

۱۷. راهنمای تجارت با عربستان سعودی

۱۸. راهنمای تجارت با ارمنستان

۱۹. راهنمای تجارت با ترکمنستان

۲۰. راهنمای تجارت با ازبکستان

۲۱. راهنمای تجارت با روسیه

۲۲. راهنمای تجارت با امارات متحده عربی

۲۳. راهنمای تجارت با ژاپن

۲۴. راهنمای تجارت با ونزوئلا

۲۵. راهنمای تجارت با کشور تونس
۲۶. راهنمای تجارت با تاجیکستان
۲۷. راهنمای تجارت با مالزی
۲۸. راهنمای تجارت با آذربایجان
۲۹. راهنمای تجارت با هند
۳۰. راهنمای تجارت با عمان
۳۱. راهنمای تجارت با قطر
۳۲. راهنمای تجارت با آفریقای جنوبی
۳۳. راهنمای تجارت با سنگال
۳۴. راهنمای تجارت با لبنان